

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
των Λεκανών Απορροής Ποταμών
του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08)
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

ΕΡΓΟ: 2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ» ΥΠΟΕΡΓΑ 1-5. ΤΜΗΜΑ 2: “2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ”.

Κ/Ξ ΜΕΛΕΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ: Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒ. ΜΗΧΑΝ. Α.Ε. - ENVECO Α.Ε. - ΕΜΒΗΣ Α.Ε.

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΕΛ08)

Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης

Μητρώο προστατευόμενων περιοχών – Π4.5

Έκδοση	Ημερομηνία	Παρατηρήσεις
Εκδ. 1 (v.1)	30.09.2022	Αρχική έκδοση
Εκδ. 2 (v.2)	31.03.2023	Δεύτερη έκδοση
Εκδ. 3 (v.3)	09.06.2023	Τρίτη έκδοση
Εκδ. 4 (v.4)	30.09.2023	Τέταρτη έκδοση
Εκδ. 5 (v.5)	30.11.2023	Πέμπτη έκδοση

2^Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ Θεσσαλίας (ΕΛ08)

Επικαιροποίηση μητρώου προστατευόμενων περιοχών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1	ΓΕΝΙΚΑ	1
1.2	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ.....	1
1.3	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΔΛΑΠ	2
2	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	3
2.1	Κατάλογος προστατευόμενων περιοχών.....	4
3	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΝΤΛΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ.....	10
3.1	Εισαγωγή.....	10
3.1.1	Βασικές έννοιες.....	10
3.1.2	Δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν	11
3.2	Περιοχές που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση	12
4	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	14
5	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ	17
5.1	Περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης (Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ)	17
5.2	Περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής	25
6	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	28
6.1	Ευαίσθητες περιοχές (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ)	28
6.2	Ευπρόσβλητες περιοχές στη νιτρορρύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ).....	29
6.2.1	Περιοχή Πηνειού – Θεσσαλικό Πεδίο.....	34
7	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ.....	36
7.1	Περιοχές Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ -2009/47/ΕΚ)	36
7.1.1	Περιοχή GR1250001 - 'Όρος Όλυμπος	42
7.1.2	Περιοχή GR1250003 - 'Όρος Τίταρος	44
7.1.3	Περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη	45

7.1.4	Περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας.....	47
7.1.5	Περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι – Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι.....	50
7.1.6	Περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλιάδας Τεμπών.....	54
7.1.7	Περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι.....	55
7.1.8	Περιοχή GR1420007 - Όρος Όσσα.....	56
7.1.9	Περιοχή GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλιάδα Ροδιάς.....	59
7.1.10	Περιοχή GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου.....	60
7.1.11	Περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου.....	60
7.1.12	Περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου.....	62
7.1.13	Περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων.....	63
7.1.14	Περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου.....	63
7.1.15	Περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας.....	64
7.1.16	Περιοχή GR1420015 - Δέλτα Πηνειού.....	64
7.1.17	Περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι.....	65
7.1.18	Περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ.....	69
7.1.19	Περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς.....	70
7.1.20	Περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμιευτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας.....	71
7.1.21	Περιοχή GR1430008 - Όρος Πήλιο.....	72
7.1.22	Περιοχή GR1440001 - Ασπροτόταμος.....	74
7.1.23	Περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας).....	76
7.1.24	Περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη – Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα.....	78
7.1.25	Περιοχή GR1440005 - Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα.....	80
7.1.26	Περιοχή GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα.....	82
7.1.27	Περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα).....	83
7.2	Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.....	85
7.2.1	Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κάρλας - Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου (Π.Π.Ο.Ε.Κα.Μα.Κε Βε).....	89
7.2.2	Εθνικός Δρυμός Ολύμπου.....	90
7.3	Περιοχές Ramsar.....	94

ΛΙΣΤΑ – ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.3-1: Διαφοροποιήσεις που εντοπίστηκαν στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών σε σύγκριση με την 1η αναθεώρηση.....	2
Πίνακας 2-1.3-1: Κατηγορίες Προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ	3
Πίνακας 2.1-1: Προστατευόμενες περιοχές ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας.....	4
Πίνακας 2.1-2: Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας	4
Πίνακας 2.1-3: Περιοχές προστασίας ακτών Κολύμβησης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας	5
Πίνακας 2.1-4: Περιοχές Εσωτερικών υδάτων αναψυχής στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας	8
Πίνακας 2.1-5: Ευπρόσβλητες περιοχές στη Νιτρορύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας	8
Πίνακας 2.1-6: Περιοχές δικτύου Natura 2000 στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας	8
Πίνακας 2.1-7: Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας.....	9
Πίνακας 3.2-1: Κύρια υπόγεια υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για ανθρώπινη κατανάλωση στο ΥΔ Θεσσαλίας.....	12
Πίνακας 4-3.2-1: Προσδιορισθείσες προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας και τα αντίστοιχα ΥΣ	14
Πίνακας 5.1-1: Ακτές κολύμβησης στο ΥΔ Θεσσαλίας	19
Πίνακας 5.2-1: Προστατευόμενες περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας και αντίστοιχα υδατικά συστήματα	26
Πίνακας 6.2-1: Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή Πηνειός – Θεσσαλικό Πεδίο.....	30
Πίνακας 7.1-1: Περιοχές δικτύου Natura 2000 στο Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.....	39
Πίνακας 7.1-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1250001 - Όρος Όλυμπος εντός του ΥΔ ΕΛ08.....	42
Πίνακας 7.1-3:Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1250003 - Όρος Τίταρος εντός του ΥΔ ΕΛ08	44
Πίνακας 7.1-4: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη εντός του ΥΔ ΕΛ08	45
Πίνακας 7.1-5: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας	47
Πίνακας 7.1-6: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας εντός του ΥΔ ΕΛ08.....	47
Πίνακας 7.1-7: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι - Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι.....	51
Πίνακας 7.1-8: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι εντός του ΥΔ ΕΛ08	52
Πίνακας 7.1-9: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλιάδας Τεμπών	54
Πίνακας 7.1-10: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλιάδας Τεμπών εντός του ΥΔ ΕΛ08.....	54
Πίνακας 7.1-11: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι...55	

Πίνακας 7.1-12: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420007 - Όρος Όσσα	56
Πίνακας 7.1-13: GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλάδα Ροδιάς	59
Πίνακας 7.1-14: GR1420008 - GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου	60
Πίνακας 7.1-15: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου...	61
Πίνακας 7.1-16: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου εντός του ΥΔ ΕΛ08	61
Πίνακας 7.1-17: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου	62
Πίνακας 7.1-18: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων	63
Πίνακας 7.1-19: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου..	64
Πίνακας 7.1-20: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας	64
Πίνακας 7.1-21: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420015 - Δέλτα Πηνειού.....	65
Πίνακας 7.1-22: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι	66
Πίνακας 7.1-23: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι εντός του ΥΔ ΕΛ08	66
Πίνακας 7.1-24: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ εντός του ΥΔ ΕΛ08.....	70
Πίνακας 7.1-25: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς.....	70
Πίνακας 7.1-26: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμειυτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας.....	71
Πίνακας 7.1-27: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440001 - Ασπροπόταμος εντός του ΥΔ ΕΛ08.....	74
Πίνακας 7.1-28: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας)	76
Πίνακας 7.1-29: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) εντός του ΥΔ ΕΛ08.....	76
Πίνακας 7.1-30: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη – Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα	78
Πίνακας 7.1-31: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη – Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα εντός του ΥΔ ΕΛ08.....	79
Πίνακας 7.1-32: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440005 - Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα	81
Πίνακας 7.1-33: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα	82
Πίνακας 7.1-34: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα) εντός του ΥΔ ΕΛ08	83
Πίνακας 7.2-1: Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας.....	88
Πίνακας 7.2-2: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κάρλας - Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου	90
Πίνακας 7.2-3: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στον Εθνικό Δρυμό Ολύμπου	93

ΛΙΣΤΑ – ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Χάρτης 3.2-1: Προστατευόμενες περιοχές άντλησης ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας	13
Χάρτης 4-3.2-1: Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας	15
Χάρτης 5.2-1: Προστατευόμενες περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας.....	27
Χάρτης 6.2-1: Θεσμοθετημένες περιοχές ευπρόσβλητες στη Νιτρορρύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08) – Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα	33
Χάρτης 6.2-2: Θεσμοθετημένες περιοχές ευπρόσβλητες στη Νιτρορρύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08) – Υπόγεια Υδατικά Συστήματα	33
Χάρτης 7.1-1: Περιοχές του δικτύου Natura 2000 στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας	41
Χάρτης 7.2-1: Άλλες Περιοχές Προστασίας Του Φυσικού Περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας.....	88

Συντομογραφίες

ΑΑ	Αρμόδια Αρχή
ΓΔΥ	Γενική Διεύθυνση Υδάτων
ΓΧΚ	Γενικό Χημείο του Κράτους
ΔΕΥΑ	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΔΠ	Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης
ΕΖΔ	Ειδικές Ζώνες Διατήρησης
ΕΚΒΑΑ	Εθνικό Κέντρο Βιώσιμης και Αειφόρου Ανάπτυξης
ΕΚΒΥ	Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων
ΕΚΠΑΑ.	Εθνικού Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης
ΕΛΚΕΘΕ	Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών
ΕΥΣ	Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα
ΖΕΠ	Ζώνες Ειδικής Προστασίας
ΖΟΕ	Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου
ΙΓΜΕ	Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΛΑΠ	Λεκάνες Απορροής Ποταμών – Υδρολογικές Λεκάνες των κύριων ποταμών της χώρας
ΟΠΥ	Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (Οδηγία 2000/60/ΕΚ)
ΟΦΥΠΕΚΑ	Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΟΑΥ	Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών
ΠΠ	Προστατευόμενες Περιοχές
ΠΠΠ	Πρότυπα Περιβαλλοντικής Ποιότητας
ΣΔΛΑΠ	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών
ΣΠΠΕ	Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας
ΤΚΣ	Τόποι Κοινοτικής Σημασίας
ΥΔ	Υδατικό Διαμέρισμα
ΥΠΕΝ	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΥΣ	Υδατικό Σύστημα
ΥΥΣ	Υπόγειο Υδατικό Σύστημα
SAC	Special Area of Conservation
SCI	Sites of Community Importance
SPA	Special Protection Areas

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ

Το παρόν αποτελεί το Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης "Μητρώο προστατευόμενων περιοχών" της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ και συντάχθηκε στο πλαίσιο της μελέτης «Κατάρτιση 2^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του ΠΔ 51/2007 /(Τμήμα 2): Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL 04) & Θεσσαλίας (EL 08)" (Παραδοτέο Π4.5).

Την ανωτέρω μελέτη έχει αναλάβει, με βάση τη σχετική σύμβαση, η «Κοινοπραξία μελετών διαχείρισης υδάτων Δυτ. Στερεάς Ελλάδας και Θεσσαλίας», την οποία απαρτίζουν οι κάτωθι μελετητικές εταιρείες:

- Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒ. ΜΗΧΑΝ. Α.Ε.
- ENVECO Α.Ε.
- ΕΜΒΗΣ Α.Ε.

1.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ

Το αντικείμενο του παρόντος που αποτελεί το Παραδοτέο Π4.5 της σύμβασης αφορά στην αναθεώρηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών, των σχεδίων διαχείρισης της 2ης Αναθεώρησης, με βάση τα νέα δεδομένα που έχουν προκύψει κατά την εφαρμογή σχετικών Κοινοτικών Οδηγιών. Η κατάρτιση του Μητρώου προστατευόμενων περιοχών αποτελεί απαίτηση των Άρθρων 6 & 7 και του Παραρτήματος IV της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και ως προστατευόμενες περιοχές εντάσσονται μεταξύ άλλων περιοχές που καθορίζονται σε σχετικές Ευρωπαϊκές Οδηγίες.

Αναλυτικότερα, στο πλαίσιο του παραδοτέου Π4.5 πραγματοποιήθηκε επικαιροποίηση της πρώτης λίστας με τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως προστατευόμενες και έχουν υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της εφαρμογής των Άρθρων 5 & 6 και των Παραρτημάτων II - IV της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (ύδατα αναψυχής, ευαίσθητες και ευπρόσβλητες περιοχές, τόποι του Προγράμματος NATURA 2000). Το αναθεωρημένο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών που διαμορφώθηκε περιλαμβάνει, όλους τους ακόλουθους τύπους περιοχών (σύμφωνα με το Παράρτημα V του ΠΔ 51/2007):

- α) Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το Άρθρο 7 του ΠΔ 51/2007 (Άρθρο 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ),
- β) περιοχές που προορίζονται για προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία,
- γ) υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης,
- δ) περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες (Οδηγία νιτρορύπανσης), και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες (Οδηγία αστικών) και
- ε) περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών, όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος ΦΥΣΗ 2000 (NATURA 2000)

1.3 ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΔΛΑΠ

Με βάση τα επικαιροποιημένα δεδομένα σχετικά με το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών, των σχεδίων διαχείρισης της 2ης Αναθεώρησης, στον παρακάτω πίνακα συνοψίζονται οι διαφοροποιήσεις που εντοπίστηκαν σε σύγκριση με την 1η αναθεώρηση.

Πίνακας 1.3-1: Διαφοροποιήσεις που εντοπίστηκαν στο Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών σε σύγκριση με την 1η αναθεώρηση

A/A	Τύποι προστατευόμενων περιοχών όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας	Διαφοροποιήσεις σε σχέση με την 1 ^η Αναθεώρηση
i.	Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 7	Προστέθηκε ο ταμιευτήρας Τ. Λ. Σμοκόβου - ΕΛ0816RLO0206201H
ii.	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία	Δεν υπήρξε διαφοροποίηση
iii.	Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, σύμφωνα με την οδηγία 76/160/ΕΟΚ	Περιοχές προστασίας ακτών Κολύμβησης: <ul style="list-style-type: none"> • Προστέθηκαν συνολικά 3 νέες ακτές (Νέος Παντελεήμονας - ΕΛΒW089046068, Κριθαριά - ΕΛΒW089105066 και Μαμιδάκη - ΕΛΒW089105067) Περιοχές Εσωτερικών υδάτων αναψυχής: Δεν υπήρξε διαφοροποίηση
iv.	Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευάλωτες ζώνες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες περιοχές, σύμφωνα με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ και	Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών: Δεν υπήρξε διαφοροποίηση η Ευπρόσβλητες περιοχές στη Νιτρορύπανση: Δεν υπήρξε διαφοροποίηση
v.	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000», που καθορίζονται δυνάμει των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ.	Περιοχές Natura 2000: Δεν υπήρξε διαφοροποίηση Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος: Δεν υπήρξε διαφοροποίηση Περιοχές Ramsar: Δεν υπήρξε διαφοροποίηση Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι: Δεν υπήρξε διαφοροποίηση

2 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Οι τύποι προστατευόμενων περιοχών που περιλαμβάνονται στο μητρώο των προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV «Προστατευόμενες Περιοχές» της Οδηγίας. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κατηγορίες των προστατευόμενων περιοχών όπως περιγράφονται στο Παράρτημα IV και ο τίτλος των αντίστοιχων ενοτήτων της παρούσας μελέτης.

Πίνακας 2-1.3-1: Κατηγορίες Προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ

A/A	Τύποι προστατευόμενων περιοχών όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας	Κεφάλαιο της παρούσας μελέτης
i.	Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 7	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Προστατευόμενες περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση.
ii.	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας.
iii.	Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, σύμφωνα με την οδηγία 76/160/ΕΟΚ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής. 5.1. Περιοχές προστασίας ακτών Κολύμβησης (Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ). 5.2. Περιοχές Εσωτερικών υδάτων αναψυχής.
iv.	Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευάλωτες ζώνες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες περιοχές, σύμφωνα με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ και	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών. 6.1. Ευαίσθητες περιοχές (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ). 6.2. Ευπρόσβλητες περιοχές στη Νιτρορύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ).
v.	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000», που καθορίζονται δυνάμει των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Περιοχές προστασίας ειδών και οικοτόπων. 7.1. Περιοχές Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ - 2009/47/ΕΕ). 7.2. Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. 7.3. Περιοχές Ramsar.

2.1 Κατάλογος προστατευόμενων περιοχών

Στην παρούσα ενότητα παρατίθενται όλες οι επιμέρους περιοχές που περιλαμβάνονται στο μητρώο των προστατευόμενων περιοχών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας. Η παρουσίαση των περιοχών γίνεται ανά τύπο προστατευόμενων περιοχών στους πίνακες που ακολουθούν.

1. Προστατευόμενες περιοχές ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση.

Πίνακας 2.1-1: Προστατευόμενες περιοχές ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

A/A	Όνομα Υδατικού Συστήματος	Κωδικός Υδατικού Συστήματος
Ποτάμια ΥΣ		
1	Τεχνητή Λίμνη Σμοκόβου	EL0816RL00206201H
Υπόγεια Υδατικά Συστήματα		
<i>Υδρολογική Λεκάνη Πηνειού (EL0816)</i>		
2	Σύστημα Κόζιακα	EL0800010
3	Σύστημα Παλιοσαμαρίνας-Βούλας	EL0800020
4	Σύστημα Κρανιάς-Ελασσώνος	EL0800050
5	Σύστημα Δαμασίου-Τιτάνου	EL0800070
6	Σύστημα Εκκάρας-Βελεσιωτών	EL0800100
7	Σύστημα Κάτω Ολύμπου-Όσσας	EL0800120
8	Σύστημα Ναρθακίου-Βρυσίων	EL0800180
<i>Υδρολογική Λεκάνη Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)</i>		
	-	-

2. Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας.

Πίνακας 2.1-2: Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

A/A	Περιοχή υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας	Περιγραφή Περιοχής	Κωδικός αντίστοιχου ΥΣ
1	Πορταϊκός Ποταμός	Τμήμα του Πορταϊκού Ποταμού, μήκους 16km περίπου, με πέρασ τη συμβολή του με τον Πηνειό	EL0816R000216051N
2	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)	Τμήμα των ακτών Θεσσαλίας στην ευρύτερη περιοχή των εκβολών του Πηνειού	EL0816C0002N

3. Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής.

- i. Περιοχές προστασίας ακτών Κολύμβησης (Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ).

Πίνακας 2.1-3: Περιοχές προστασίας ακτών Κολύμβησης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Κωδικός Παράκτιου ΥΣ
1	ELBW089046031	Πλαταμώνας 1	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΕΛ0816C0001N
2	ELBW089046032	Νέοι Πόροι	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΕΛ0816C0001N
3	ELBW089046033	Νέος Παντελεήμονας – Σκοτίνα	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΕΛ0816C0001N
4	ELBW089046068	Νέος Παντελεήμονας*	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΕΛ0816C0001N
5	ELBW089097001	Κόκκινο Νερό	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0817C0003N
6	ELBW089097002	Κουτσουπιάς	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0817C0003N
7	ELBW089097003	Στρίτζος – Αλεξανδρινή	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0816C0002N
8	ELBW089097004	Πλατιά Άμμος	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0817C0003N
9	ELBW089097005	Καλύβι	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0817C0003N
10	ELBW089097006	Παλιουριά	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0817C0003N
11	ELBW089097007	Στόμιο	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0816C0002N
12	ELBW089097008	Σωτηρίτσα – Βελίκα	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0817C0003N
13	ELBW089097009	Αγιόκαμπος	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0817C0004N,ΕΛ0817C0003N
14	ELBW089101067	Νέα Μεσαγγάλα 1	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0816C0001N
15	ELBW089101068	Νέα Μεσαγγάλα 2	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛ0816C0002N
16	ELBW089104010	Αλμυρός	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
17	ELBW089104012	Άγιος Ιωάννης Τσιγγελίου	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
18	ELBW089104014	Νηές 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
19	ELBW089104015	Αμαλιάπολη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
20	ELBW089105016	Χρυσή Ακτή Παναγιάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
21	ELBW089105017	Κάτω Λεχώνια – Άγιος Μηνάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
22	ELBW089105018	Πλάκες	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0007N
23	ELBW089105019	Ξενία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0007N
24	ELBW089105020	Πευκάκια – Δημοτική Ακτή Βόλου	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0007N
25	ELBW089105021	Αμαρυλλίς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0007N
26	ELBW089105022	Αμφανών	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0007N
27	ELBW089105023	Πλατανίδια	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
28	ELBW089105024	Κάτω Λεχώνια – Πούντα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0007N
29	ELBW089105025	Σουτραλί Αγριάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0007N
30	ELBW089105026	Νέα Αγχιάλος 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
31	ELBW089105027	Αλυκές	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0007N
32	ELBW089105028	Άναυρος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0007N

33	ELBW089105029	Νέα Αγχίαλος 1	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
34	ELBW089105030	Άγιος Γεώργιος Κυνηγών	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
35	ELBW089105066	Κριθαριά*	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
36	ELBW089105067	Μαμιδάκη*	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
37	ELBW089106034	Άγιος Ιωάννης 1	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N
38	ELBW089106035	Νταμούχαρη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N
39	ELBW089106036	Πλάκα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N
40	ELBW089106037	Μυλοπόταμος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N
41	ELBW089106038	Χορευτό	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N
42	ELBW089106039	Λιμνιώνας	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N
43	ELBW089106040	Άγιοι Σαράντα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N
44	ELBW089106041	Ανάληψη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N
45	ELBW089106042	Παπά Νερό	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N
46	ELBW089106043	Άγιος Ιωάννης 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N
47	ELBW089107044	Καλά Νερά 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
48	ELBW089107045	Μικρό	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0005N
49	ELBW089107046	Καλά Νερά 1	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
50	ELBW089107047	Παλτσή	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0005N
51	ELBW089107048	Κάλαμος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
52	ELBW089107049	Αγία Μαρίνα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
53	ELBW089107050	Καστρί	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0005N
54	ELBW089107051	Μαραθιάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
55	ELBW089107052	Συκιά	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
56	ELBW089107053	Αμποβός	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
57	ELBW089107054	Λυρή	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0005N
58	ELBW089107055	Πλατανιάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0005N
59	ELBW089107056	Ηρώ Μηλίνας	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
60	ELBW089107057	Μύλος - Αγία Κυριακή	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0005N
61	ELBW089107058	Κορόπη - Μπούφα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
62	ELBW089107059	Χόρτο	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
63	ELBW089107060	Πράσινη Άμμος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
64	ELBW089107061	Ποτιστικά	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0005N
65	ELBW089107062	Λεφόκαστρο	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
66	ELBW089107063	Καλλιφτέρη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
67	ELBW089107064	Μαλάκι	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0006N
68	ELBW089108066	Καμάρι	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΕΛ0817C0004N

*Νέες προσθήκες σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση

- ii. Περιοχές Εσωτερικών υδάτων αναψυχής.

Πίνακας 2.1-4: Περιοχές Εσωτερικών υδάτων αναψυχής στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

A/A	Περιοχή Εσωτερικών Υδάτων Αναψυχής	Κωδικός αντίστοιχων ΥΣ
1	Ποταμός Πηνειός (Το τμήμα του ποταμού μεταξύ των οικισμών Βρυότοπος Αμπελώνα και Παραπόταμος, η κοιλάδα των Τεμπών και το τμήμα από τη θέση Πενταγέφυρο στον οικισμό Ομόλι μέχρι την εκβολή του ποταμού στη θάλασσα)	ΕΛ0816R000200004N
		ΕΛ0816R000201002N
		ΕΛ0816R000200005N
		ΕΛ0816R000200003N

4. Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών.

- i. Ευαίσθητες περιοχές σε αστικά λύματα (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ)

Σύμφωνα με τον κατάλογο ευαίσθητων περιοχών της ΚΥΑ 19661/1982/1999 (όπως ισχύει), στο υπό μελέτη ΥΔ δεν εντοπίζονται θεσμοθετημένοι ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα.

- ii. Ευπρόσβλητες περιοχές στη Νιτρορύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ).

Πίνακας 2.1-5: Ευπρόσβλητες περιοχές στη Νιτρορύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

A/A	Ευαίσθητη Περιοχή
1	Πεδίο Θεσσαλίας (ΚΥΑ οικ. 25638/2905, ΦΕΚ. 1422 Β 22-10-2001)
2	Περιοχή Αλμυρού Μαγνησίας (ΚΥΑ οικ. 147070, ΦΕΚ 3224 Β 02-12-14)

5. Περιοχές προστασίας ειδών και οικοτόπων.

- i. Περιοχές δικτύου Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ -2009/47/ΕΕ).

Πίνακας 2.1-6: Περιοχές δικτύου Natura 2000 στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

A/A	Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία
1	GR1250001	ΟΡΟΣ ΟΛΥΜΠΟΣ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)
2	GR1250003	ΟΡΟΣ ΤΙΤΑΡΟΣ	ΕΖΔ (SAC)
3	GR1420001	ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΣ - ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ	ΕΖΔ (SAC)
4	GR1420003	ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΟΣΣΑΣ	ΕΖΔ (SAC)
5	GR1420004	ΚΑΡΛΑ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ - ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ - ΝΕΟΧΩΡΙ	ΕΖΔ (SAC)
6	GR1420005	ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΤΕΜΠΩΝ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)
7	GR1420006	ΟΡΟΣ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ	ΖΕΠ (SPA)
8	GR1420007	ΟΡΟΣ ΟΣΣΑ	ΖΕΠ (SPA)
9	GR1420008	ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΣ, ΟΡΟΣ ΓΟΔΑΜΑΝΙ ΚΑΙ ΚΟΙΛΑΔΑ ΡΟΔΙΑΣ	ΖΕΠ (SPA)

A/A	Κωδικός Natura	Όνομασία Περιοχής	Κατηγορία
10	GR1420009	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΖΑΡΚΟΥ	ΖΕΠ (SPA)
11	GR1420010	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ	ΕΖΔ (SAC)
12	GR1420011	ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΥ ΚΑΜΠΟΥ	ΖΕΠ (SPA)
13	GR1420012	ΠΕΡΙΟΧΗ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΖΕΠ (SPA)
14	GR1420013	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΖΕΠ (SPA)
15	GR1420014	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΖΕΠ (SPA)
16	GR1420015	ΔΕΛΤΑ ΠΗΝΕΙΟΥ	ΖΕΠ (SPA)
17	GR1430001	ΟΡΟΣ ΠΗΛΙΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ – ΣΠΗΛΛΙΑ ΜΑΛΑΚΙ ΚΑΙ ΣΚΕΠΟΝΙ	ΕΖΔ (SAC)
18	GR1430002	ΚΟΥΡΙ ΑΛΜΥΡΟΥ - ΑΓΙΟΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ	ΕΖΔ (SAC)
19	GR1430006	ΟΡΟΣ ΟΘΡΥΣ, ΒΟΥΝΑ ΓΚΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΦΑΡΑΓΓΙ ΠΑΛΛΙΟΚΕΡΑΣΙΑΣ	ΖΕΠ (SPA)
20	GR1430007	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ ΠΡΩΝΗ ΛΙΜΝΗΣ ΚΑΡΛΑΣ	ΖΕΠ (SPA)
21	GR1430008	ΟΡΟΣ ΠΗΛΙΟ	ΖΕΠ (SPA)
22	GR1440001	ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΣ	ΕΖΔ (SAC)
23	GR1440002	ΚΕΡΚΕΤΙΟ ΟΡΟΣ (ΚΟΖΙΑΚΑΣ)	ΕΖΔ (SAC)
24	GR1440003	ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΑ – ΣΠΗΛΛΙΟ ΜΕΛΙΣΣΟΤΡΥΠΑ	ΕΖΔ (SAC)
25	GR1440005	ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΑ.	ΖΕΠ (SPA)
26	GR1440006	ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΚΟΖΙΑΚΑ	ΖΕΠ (SPA)
27	GR2130006	ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΤΣΟΒΟΥ (ΑΝΗΛΙΟ -ΚΑΤΑΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)

ii. Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Πίνακας 2.1-7: Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

A/A	Όνομασία Περιοχής
1	ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΚΑΡΛΑΣ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ – ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ (Π.Π.Ο.Ε.ΚΑ.ΜΑ.ΚΕ ΒΕ)
2	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΟΛΥΜΠΟΥ

iii. Περιοχές Ramsar: Στο υπό μελέτη ΥΔ δεν εμπίπτει καμία περιοχή του καταλόγου Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας της σύμβασης Ramsar.

3 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΝΤΛΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

3.1 Εισαγωγή

3.1.1 Βασικές έννοιες

Το πόσιμο νερό αποτελούσε ανά τους αιώνες πολύτιμο αγαθό. Στα σύγχρονα αστικά και οικιστικά κέντρα η διασφάλιση της ποιότητας του είναι ένα ζήτημα άμεσης προτεραιότητας. Ως πόσιμο νερό χαρακτηρίζεται το νερό το οποίο είναι «καθαρό» από χημική και μικροβιολογική άποψη και το οποίο μπορεί να καταναλωθεί από τον άνθρωπο χωρίς να κινδυνεύει η υγεία του βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα.

Οι απαιτήσεις για τον έλεγχο της ποιότητας του ανεπεξέργαστου και πόσιμου ύδατος περιλαμβάνονται στα ακόλουθα νομοθετήματα:

- ΠΔ 51/2007 (ΦΕΚ Α' 54, «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ "για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτ. 2000» όπως τροποποιείται από την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/10(ΦΕΚ Β' 1909/2010), την Κ.Υ.Α. 48416/2037/Ε.103/2011 (ΦΕΚ 2516 Β/2011) και τον Ν. 4117/2013, (ΦΕΚ-29 Α/2013).
- ΚΥΑ υπ' αριθμ. Δ1 (δ)/ΓΠ οικ. 27829/15-5-2023 ΚΥΑ (ΦΕΚ 3525/Β'/25-5-2023), "Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 (L435/1, 23.12.2020)".

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και το κατευθυντήριο κείμενο 16, ως ύδατα που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση θεωρούνται όλα τα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για υδροληψία με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση (πόση, οικιακή χρήση, μαγείρεμα, παρασκευή τροφίμων) και παρέχουν κατά μέσο όρο άνω των 10 m³ ημερησίως ή εξυπηρετούν περισσότερα από 50 άτομα, είτε τα υδατικά συστήματα που προορίζονται για τέτοια χρήση μελλοντικά.

Στα υδατικά αυτά συστήματα θα πρέπει να εξασφαλίζεται προστασία ώστε να αποφευχθεί η υποβάθμιση της ποιότητας τους ώστε να μειωθεί το επίπεδο επεξεργασίας καθαρισμού που απαιτείται για την παραγωγή πόσιμου ύδατος. Επίσης τα υδατικά συστήματα που παρέχουν κατά μέσο όρο άνω των 100 m³ ημερησίως θα πρέπει να παρακολουθούνται.

Σύμφωνα με τις οδηγίες 2000/60/ΕΚ και 2006/118/ΕΚ «τα μέτρα για την πρόληψη ή τον περιορισμό της εισαγωγής ρύπων στα συστήματα υπογείων υδάτων που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται στο μέλλον να χρησιμοποιηθούν για την άντληση ύδατος για την ανθρώπινη κατανάλωση θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα, τα οποία απαιτούνται προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι, υπό το εφαρμοζόμενο καθεστώς επεξεργασίας του ύδατος και σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία το ύδωρ που προκύπτει πληροί τις απαιτήσεις ποιότητας της οδηγίας 98/83/ΕΚ».

Για τις ζώνες υδροληψίας είναι απαραίτητη η θέσπιση ζωνών προστασίας.

Τα μέτρα προστασίας θα πρέπει να εξασφαλίζουν την μη υποβάθμιση της ποιότητας στο σημείο άντλησης λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος της υδροληψίας, τις υδρογεωλογικές συνθήκες, την τρωτότητα του υδροφορέα, το είδος των πιέσεων κλπ.

Η ζώνη προστασίας αποτελεί τμήμα του υπόγειου υδατικού συστήματος όπου εστιάζεται η παρακολούθηση της ποιότητας του υπόγειου ύδατος με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας. Σύμφωνα με τις εκάστοτε υδρογεωλογικές συνθήκες διαμορφώνονται τα όρια των ζωνών και τα μέτρα προστασίας αυτών.

Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ η Οδηγία πλαίσιο 2000/60/ΕΚ για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και η Οδηγία 2006/118/ΕΚ σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση. Η δεύτερη αφορά αποκλειστικά τα υπόγεια ύδατα και συμπληρώνει την πρώτη στο ζήτημα προσδιορισμού της ποιοτικής κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων. Η Οδηγία 2006/118 καθορίζει ένα ελάχιστο κατάλογο των ρύπων και των δεικτών για τα οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν το ενδεχόμενο ορισμού ανώτερων αποδεκτών τιμών σύμφωνα με το άρθρο 3. Το ΦΕΚ με αριθμό φύλλου 2075 που εκδόθηκε το 2009, καθορίζει τα μέτρα για την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/118/ΕΚ.

Η Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ καθώς και η Θυγατρική Οδηγία για τα Υπόγεια Ύδατα 2006/118/ΕΚ, δίνουν τη δυνατότητα ορισμού τιμών κατωφλίου για τις εξεταζόμενες παραμέτρους ενδιαφέροντος με βάση τη μεθοδολογία ή τα σταθερότυπα που επιλέγει το κάθε κράτος μέλος. Στη χώρα μας στο σύνολο των υπόγειων υδατικών συστημάτων λαμβάνει χώρα μικτή χρήση ύδατος (ύδρευση, άρδευση, βιομηχανία κ.α.).

Στις 16-12-2020 εκδόθηκε η οδηγία 2020/2184/ΕΕ η οποία κατήργησε την οδηγία 2015/1787/ΕΕ η οποία με τη σειρά της τροποποιούσε την οδηγία 98/83/ΕΚ στα παραρτήματα II και III αυτής, και η οποία νέα οδηγία έχει ως στόχο την προστασία της ανθρώπινης υγείας από τις δυσμενείς επιπτώσεις που οφείλονται στη μόλυνση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, μέσω της εξασφάλισης ότι είναι υγιεινό και καθαρό, καθώς και η βελτίωση της πρόσβασης σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Επιπρόσθετα ορίζει το πλαίσιο σχετικά με την διενέργεια εκτίμησης κινδύνου λεκανών απορροής των σημείων υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

Με βάση το άρθρο 3 της υπουργικής απόφασης ΥΑ/Αρ.Οικ.1811/ΦΕΚ3322/Β'/30.12.2011 σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της υπ' αριθμ.: 39626/2208/Ε130/2009 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 2075) ορίζονται ανώτερες αποδεκτές τιμές και δείκτες ρύπανσης που ενδέχεται να απαντούν στη φύση ή/και να είναι αποτέλεσμα ανθρωπογενών δραστηριοτήτων.

3.1.2 Δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν

- Ανάπτυξη συστημάτων και εργαλείων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (04), Ηπείρου (05) και Θεσσαλίας (08) (ΥΠ.ΑΝ. Γ. Καραβοκύρης και Συνεργάτες Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε., Ζ&Α Π. Αντωνάρου και Συνεργάτες Α.Μ.Ε., ΕΠΕΜ Α.Ε. και Ξενοφών Σταυρόπουλος)
- Καταγραφή και αποτίμηση των υδρογεωλογικών χαρακτήρων των Υπόγειων νερών και των υδροφόρων συστημάτων της χώρας - Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΙΓΜΕ, 2010)
- Στοιχεία των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας

3.2 Περιοχές που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση

Στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας (ΕΛ08), στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση, προστέθηκε το ΕΥΣ Τεχνητή Λίμνη Σμοκόβου, το οποίο σύμφωνα με την επικαιροποιημένη ΑΕΠΟ (Αρ. πρωτ.: 3756/211674/ΠΕ2016 - 08/10/2019) του έργου «Υδρευση ανατολικής πλευράς Νομού Καρδίτσας από τη λίμνη Σμοκόβου», θα υδροδοτεί τμήμα της ανατολικής πλευράς της Π.Ε. Καρδίτσας. Σημειώνεται ότι η τεχνητή λίμνη Ταυρωπού, η οποία ανήκει στο γειτονικό Υδατικό Διαμέρισμα Δ. Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04), συμβάλλει στην ύδρευση της Καρδίτσας και των γύρω Δήμων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

Τα κύρια Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που χρησιμοποιούνται για ύδρευση στο ΥΔ Θεσσαλίας (ΕΛ08) και επομένως αποτελούν προστατευόμενες περιοχές πόσιμου ύδατος δίνονται παρακάτω. Στα συστήματα αυτά πέραν των περιορισμών που υφίστανται στις ζώνες προστασίας οι Διευθύνσεις Υδάτων γνωμοδοτούν επί των νέων δραστηριοτήτων που εν δυνάμει μπορούν να προκαλέσουν ρύπανση στην υπόγεια υδροφορία μέσω των αποβλήτων τους κατόπιν υποβολής ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης.

Στα υπόλοιπα ΥΥΣ η προστασία των υδάτων, που προορίζονται για πόσιμο, διασφαλίζεται με τα μέτρα και τις ζώνες προστασίας σε επίπεδο σημείων απόληψης.

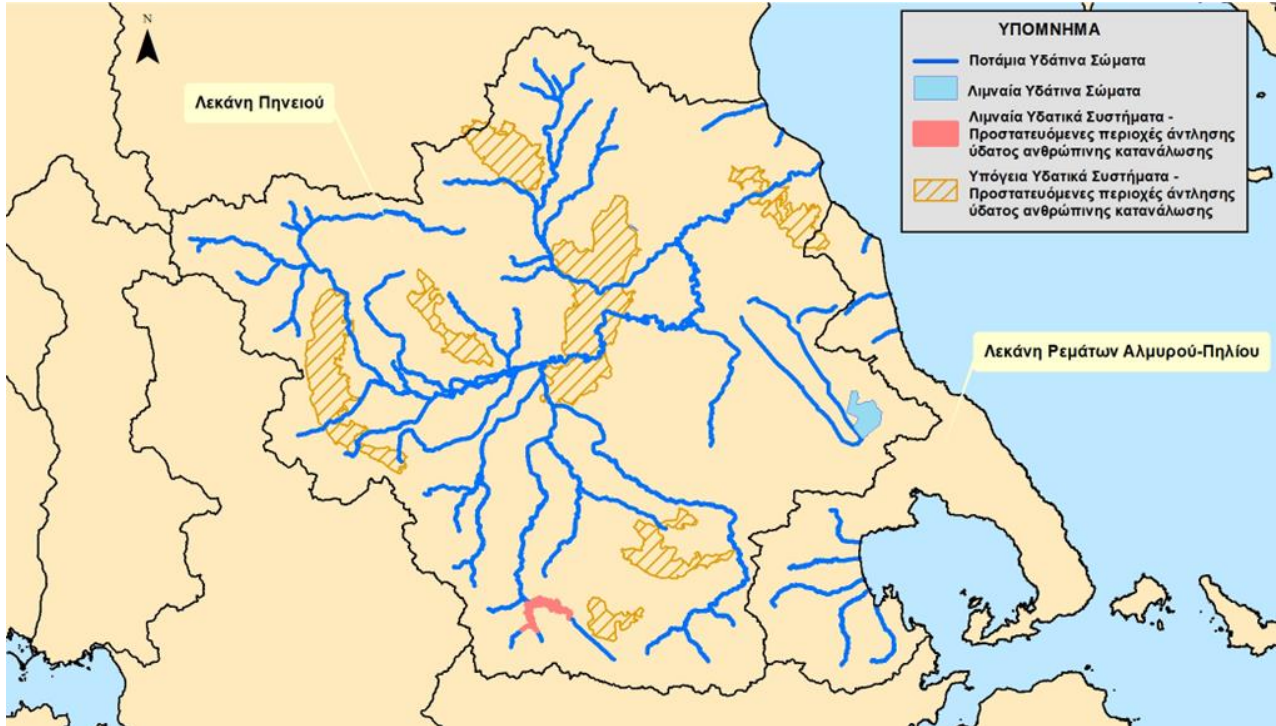
Μέσω του Προγράμματος Μέτρων, καθορίζεται συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο προστασίας για τα ΥΥΣ που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα κύρια υδατικά συστήματα των υπόγειων υδάτων που χρησιμοποιούνται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση. Πρόκειται για επτά ΥΥΣ: το ΥΥΣ Κόζιακα (ΕΛ0800010), το ΥΥΣ Παλιοσαμαρίνας-Βούλας (ΕΛ0800020), το ΥΥΣ Κρανιάς-Ελασσόνας (ΕΛ0800050), το ΥΥΣ Δαμασίου-Τιτάνου (ΕΛ0800070), ΥΥΣ Εκκάρας-Βελεσιωτών (ΕΛ0800100), το ΥΥΣ Κάτω Ολύμπου-Όσσας (ΕΛ0800120) και το ΥΥΣ Ναρθακίου-Βρυσίων (ΕΛ0800180) της ΛΑΠ Πηνειού. Αυτά τα υδατικά συστήματα, τα οποία αποτελούν τις προστατευόμενες περιοχές πόσιμου ύδατος στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας, παρουσιάζονται γραφικά και στον χάρτη που ακολουθεί. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση

Πίνακας 3.2-1: Κύρια υπόγεια υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για ανθρώπινη κατανάλωση στο ΥΔ Θεσσαλίας

Όνομα υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Κωδικός υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Παρατηρήσεις
Υδρολογική Λεκάνη Πηνειού		
Σύστημα Κόζιακα	ΕΛ0800010	Ύδρευση Δήμων Τρικκαίων, Πύλης, Καλαμπάκας, Μουζακίου
Σύστημα Παλιοσαμαρίνας-Βούλας	ΕΛ0800020	Ύδρευση Δήμων Τρικκαίων, Φαρκαδόνας
Σύστημα Κρανιάς-Ελασσόνας	ΕΛ0800050	Ύδρευση Δήμου Ελασσόνας
Σύστημα Δαμασίου-Τιτάνου	ΕΛ0800070	Ύδρευση Δήμων Ελασσόνας, Τυρνάβου, Λαρισαίων, Φαρκαδόνας, Παλαμά
Σύστημα Εκκάρας-Βελεσιωτών	ΕΛ0800100	Ύδρευση Δήμου Δομοκού
Σύστημα Κάτω Ολύμπου-Όσσας	ΕΛ0800120	Ύδρευση Δήμων Τεμπών, Αγιάς
Σύστημα Ναρθακίου-Βρυσίων	ΕΛ0800180	Ύδρευση Δήμων Δομοκού, Φαρσάλων

Όνομα υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Κωδικός υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Παρατηρήσεις
Υδρολογική Λεκάνη Αλμυρού-Πηλίου		
-	-	-

Χάρτης 3.2-1: Προστατευόμενες περιοχές άντλησης ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

4 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι Προστατευόμενες Περιοχές Υδρόβιων Ειδών Οικονομικής Σημασίας. Ο εντοπισμός και οριοθέτησή τους έγινε στα πλαίσια των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας με την αξιοποίηση, κατά κύριο λόγο, πληροφοριών σχετικά με τη θέση, τη δυναμικότητα και το είδος υφιστάμενων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων στο υπό μελέτη ΥΔ.

Συνεκτιμώντας το μέγεθος και το είδος των υφιστάμενων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων καταρτίστηκε ο κατάλογος των Προστατευόμενων Περιοχών Υδρόβιων Ειδών Οικονομικής Σημασίας στο υπό μελέτη ΥΔ. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται συνοπτική περιγραφή αυτών των περιοχών, καθώς και τα υδατικά συστήματα στα οποία εμπίπτουν. Οι περιοχές αυτές παρουσιάζονται γραφικά και στον χάρτη που ακολουθεί. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση

Πίνακας 4-3.2-1: Προσδιορισθείσες προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας και τα αντίστοιχα ΥΣ

A/A	Περιοχή υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας	Περιγραφή Περιοχής	Κωδικός αντίστοιχου ΥΣ	Ονομασία αντίστοιχου ΥΣ
1	Πορταϊκός Ποταμός	Τμήμα του Πορταϊκού Ποταμού, μήκους 16km περίπου, με πέρασ τη συμβολή του με τον Πηνειό (Λεκάνη Απορροής Πηνειού)	EL0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1
2	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)	Τμήμα των ακτών Θεσσαλίας στην ευρύτερη περιοχή των εκβολών του Πηνειού	EL0816C0002N	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΑΚΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΔΕΛΤΑ ΠΗΝΕΙΟΥ)

Χάρτης 4-3.2-1: Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

Οι προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία, σχετίζονται με την Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της «ποιότητάς των γλυκών υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων» και την Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της «απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή».

Ο στόχος για τα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με τη διαβίωση ψαριών και αναγνωρίζονται από την σχετική Οδηγία είναι η προστασία ή η βελτίωση της ποιότητας των ποταμών ή λιμνών, ώστε να υποστηρίζουν τη διαβίωση των ψαριών που ανήκουν σε ενδημικά είδη που εμφανίζουν φυσική ποικιλότητα και σε είδη των οποίων η παρουσία κρίνεται ως επιθυμητή για σκοπούς διαχείρισης των υδάτων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τηρούνται τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων, που αναφέρονται στα Παραρτήματα I και II της Οδηγίας 2006/44/ΕΚ.

Ο στόχος για τα επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με την ανάπτυξη οστρακοειδών και αναγνωρίζονται από τη σχετική Οδηγία είναι η προστασία, και όπου είναι αναγκαίο, η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων για τα οστρακοειδή, προκειμένου να αποτελεί ενδιαίτημα, για τη ζωή και ανάπτυξη των οστρακοειδών (μαλάκια, δίθυρα και γαστερόποδα), ενώ ταυτόχρονα να συμβάλλει στην επίτευξη της υψηλής ποιότητας των προϊόντων οστρακοειδών τα οποία καταναλώνονται άμεσα από τον άνθρωπο.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τηρούνται τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων οστρακοειδών, που αναφέρονται στο Παράρτημα I της Οδηγίας 2006/113/ΕΚ. Η οδηγία των υδάτων για οστρακοειδή καταργείται το 2013 και μετά την κατάργησή της, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι στις περιοχές αυτές θα παρέχεται τουλάχιστον το ίδιο

επίπεδο προστασίας όπως με την σχετική Οδηγία 2006/113/ΕΚ. Σημειώνεται ότι τα προσδιοριζόμενα από την ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/2010 σχετικά πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις ουσίες προτεραιότητας (Παράρτημα Ι, μέρος Α) καθώς και για τους ειδικούς ρύπους (Παράρτημα Ι, μέρος Β) καλύπτουν απολύτως τα δεδομένα επιπέδου προστασίας που προκύπτουν από τις προαναφερθείσες Οδηγίες 2006/44/ΕΚ και 2006/113/ΕΚ.

5 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

5.1 Περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης (Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ)

Η ποιότητα των υδάτων κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας παρακολουθείται συστηματικά από το 1988, σύμφωνα με την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ «περί της ποιότητας υδάτων κολύμβησης», στο πλαίσιο του «Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας υδάτων κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας».

Στόχος του Προγράμματος είναι η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας των λουόμενων, η συμμόρφωση με την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ και η σταδιακή αντικατάστασή της από την Οδηγία 2006/7/ΕΚ μέχρι το 2014, η οποία έχει εκδοθεί και ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο με την ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π. 8600/416/Ε103 «Ποιότητα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων κολύμβησης, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/7/ΕΚ «σχετικά με την διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2006 (ΦΕΚ356Β/26.2.2009)» και υιοθετεί νέους μικροβιολογικούς δείκτες.

Η παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης επαναλαμβάνεται κάθε έτος κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου, από το Μάιο έως τον Οκτώβρη και τα αποτελέσματά του καθώς και η ετήσια έκθεση παρακολούθησης κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρακολουθούνται κυρίως οι ακτές που συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό λουόμενων, οι ακτές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από κάθε άποψη (αναπτυξιακό, αισθητικό, τουριστικό περιβαλλοντικό κ.λπ.) και αυτές που δέχονται έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις. Στις συστηματικά παρακολουθούμενες ακτές γίνονται δειγματοληψίες και εργαστηριακές αναλύσεις των υδάτων καθώς και μακροσκοπικός έλεγχος του ύδατος και της ακτής γενικότερα.

Η επιλογή των παρακολουθούμενων περιοχών και σημείων δειγματοληψίας έχει γίνει από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΝ, σε συνεργασία με τις Κεντρικές και Νομαρχιακές συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας.

Η παρακολουθούμενη ποιότητα των υδάτων κολύμβησης σύμφωνα με το «Πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας» των προηγούμενων ετών ήταν εξαιρετική, με το σύνολο πρακτικά των δειγμάτων που εξετάστηκαν να βρίσκονται σε συμμόρφωση τόσο με τα επιτακτικά, όσο και με τα ενδεικτικά όρια της Οδηγίας 76/160/ΕΟΚ.

Τα στοιχεία του Προγράμματος Παρακολούθησης Ακτών Κολύμβησης παρέχουν το απαραίτητο επιστημονικό υπόβαθρο για τη συμμετοχή κάθε χρόνο της χώρας με επιτυχία στο διεθνές Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης «Γαλάζιες Σημαίες» στο οποίο συμμετέχουν σήμερα περίπου 40 χώρες, αριθμός που διαρκώς αυξάνεται και αποτελεί το πιο γνωστό ανά τον κόσμο περιβαλλοντικό σήμα.

Συνολικά έχουν βραβευτεί 395 ακτές και 9 μαρίνες με Γαλάζια Σημαία βάση, γεγονός που μας κατατάσσει στην 3η θέση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Συνολικά παρακολουθούνται 1683 αντιπροσωπευτικά σημεία του Ελλαδικού χώρου και η αξιολόγηση διενεργήθηκε σύμφωνα με τις επιταγές της νέας Οδηγίας 2006/7/ΕΚ. Από τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και ειδικότερα μετά την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε, διαπιστώθηκε ότι σχεδόν το

σύνολο των παρακολουθούμενων ακτών που αξιολογήθηκαν ήταν κατάλληλες για κολύμβηση ενώ κανένα σημείο παρακολούθησης δεν χαρακτηρίστηκε ως επαρκούς και ως φτωχής ποιότητας.

Όλα τα αποτελέσματα έχουν σταλεί και αναρτηθεί στο Ευρωπαϊκό δίκτυο περιβαλλοντικής πληροφόρησης και παρατήρησης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος.

Σε εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΝ ολοκλήρωσε και έθεσε στη διάθεση του κοινού το προβλεπόμενο από την Οδηγία Μητρώο Ταυτοτήτων των ακτών κολύμβησης. Στόχος του μητρώου των ταυτοτήτων ακτών κολύμβησης είναι η περιγραφή και παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών των ακτών, η αναγνώριση των πηγών ρύπανσης που ενδέχεται να επηρεάσουν την ποιότητα των υδάτων και η αξιολόγηση του μεγέθους των επιπτώσεων. Το μητρώο ταυτοτήτων αποτελεί οδηγό για την επιλογή των κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της μόλυνσης στα ύδατα κολύμβησης και επιτρέπει την αποτελεσματικότερη διαχείριση των αντίστοιχων πόρων. Ταυτόχρονα, μέσω του μητρώου επιτυγχάνεται η αμφίδρομη επικοινωνία με τους πολίτες σε σχέση με την ποιότητα των υδάτων και τα διαχειριστικά μέτρα που λαμβάνονται κατά περίπτωση.

Σύμφωνα με το Μητρώο Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης της Ελλάδας, στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) το 2022 έχουν καθοριστεί 68 περιοχές νερών κολύμβησης (ΠΝΚ) σε παράκτια υδατικά συστήματα (Οδ. 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ). Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση έχουν προστεθεί 3 νέες ακτές κολύμβησης (Νέος Παντελεήμονας - ELBW089046068, Κριθαιριά - ELBW089105066 και Μαμιδάκη - ELBW089105067).

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ακτές κολύμβησης του υπό μελέτη ΥΔ που ανήκουν στο Μητρώο Ταυτοτήτων ακτών κολύμβησης. Σε κάθε ακτή σημειώνεται στη σχετική στήλη του πίνακα ο κωδικός του παράκτιου Υ.Σ. στο οποίο ανήκει. Επίσης, στον πίνακα διακρίνονται και οι ακτές που εμπίπτουν στα όρια περιοχών του δικτύου Natura καθώς και οι κωδικοί των περιοχών αυτών.

Πίνακας 5.1-1: Ακτές κολύμβησης στο ΥΔ Θεσσαλίας

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου ΥΣ	Όνομα Παράκτιου ΥΣ
				Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)		
1	GRBW089046031	Πλαταμώνας 1	ΠΙΕΡΙΑΣ	382260,1	4427725	ΕΛ0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
2	GRBW089046032	Νέοι Πόροι	ΠΙΕΡΙΑΣ	384326,8	4426319	ΕΛ0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
3	GRBW089046033	Νέος Παντελεήμονας – Σκοτίνα	ΠΙΕΡΙΑΣ	379756,9	4430781	ΕΛ0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
4	ΕΛΒW089046068	Νέος Παντελεήμονας*	ΠΙΕΡΙΑΣ	380313,5	4429686	ΕΛ0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
5	GRBW089097001	Κόκκινο Νερό	ΛΑΡΙΣΑΣ	396825,4	4409922	ΕΛ0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
6	GRBW089097002	Κουτσουπιάς	ΛΑΡΙΣΑΣ	398341	4407852	ΕΛ0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
7	GRBW089097003	Στρίτζος – Αλεξανδρινή	ΛΑΡΙΣΑΣ	390301,5	4418052	ΕΛ0816C0002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)_

8	GRBW089097004	Πλατιά Άμμος	ΛΑΡΙΣΑΣ	395785,5	4410647	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
9	GRBW089097005	Καλύβι	ΛΑΡΙΣΑΣ	395334,5	4411296	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
10	GRBW089097006	Παλιουριά	ΛΑΡΙΣΑΣ	399961,2	4406828	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
11	GRBW089097007	Στόμιο	ΛΑΡΙΣΑΣ	391478,1	4414644	EL0816C0002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)_
12	GRBW089097008	Σωτηρίτσα – Βελίκα	ΛΑΡΙΣΑΣ	402641,6	4399624	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
13	GRBW089097009	Αγιόκαμπος	ΛΑΡΙΣΑΣ	403589,5	4395352	EL0817C0004N,EL0817C0003N	Θάλασσα Πηλίου, Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
14	GRBW089101067	Νέα Μεσαγγάλα 1	ΛΑΡΙΣΑΣ	387726,9	4424392	EL0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
15	GRBW089101068	Νέα Μεσαγγάλα 2	ΛΑΡΙΣΑΣ	390035,1	4422183	EL0816C0002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)_
16	GRBW089104010	Αλμυρός	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	398423,2	4339928	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος

17	GRBW089104012	Άγιος Ιωάννης Τσιγγελίου	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	399104,1	4338140	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
18	GRBW089104014	Νηές 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	407612,4	4329301	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
19	GRBW089104015	Αμαλιάπολη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	404248,4	4335549	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
20	GRBW089105016	Χρυσή Ακτή Παναγιάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	401417,3	4348966	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
21	GRBW089105017	Κάτω Λεχώνια – Άγιος Μηνάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	415800,4	4352017	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
22	GRBW089105018	Πλάκες	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	410939,5	4355721	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
23	GRBW089105019	Ξενία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	410057,5	4356075	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
24	GRBW089105020	Πευκάκια – Δημοτική Ακτή Βόλου	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	408131,5	4354154	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
25	GRBW089105021	Αμαρυλλίς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	408429,3	4351035	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
26	GRBW089105022	Αμφανών	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	408172,3	4351493	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
27	GRBW089105023	Πλατανίδια	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	417921,3	4351784	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
28	GRBW089105024	Κάτω Λεχώνια – Πούντα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	415018,5	4352384	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
29	GRBW089105025	Σουτραλί Αγριάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	414645,6	4353542	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
30	GRBW089105026	Νέα Αγχίαλος 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	398032,3	4347560	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
31	GRBW089105027	Αλυκές	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	407323,4	4352807	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου

32	GRBW089105028	Άναυρος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	410465,9	4355844	ΕΛ0817C0007N	Όρμος Βόλου
33	GRBW089105029	Νέα Αγχίαλος 1	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	397911,1	4347208	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
34	GRBW089105030	Άγιος Γεώργιος Κυνηγών	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	403766,3	4349271	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
35	ΕΛΒW089105066	Κριθαριά*	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	405431,4	4349783	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
36	ΕΛΒW089105067	Μαμιδάκη*	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	403369,4	4349420	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
37	GRBW089106034	Άγιος Ιωάννης 1	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	427660,4	4363274	ΕΛ0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
38	GRBW089106035	Νταμούχαρη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	429511,9	4361632	ΕΛ0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
39	GRBW089106036	Πλάκα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	427392,7	4363852	ΕΛ0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
40	GRBW089106037	Μυλοπόταμος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	431285,7	4358517	ΕΛ0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
41	GRBW089106038	Χορευτό	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	424499,6	4367325	ΕΛ0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
42	GRBW089106039	Λιμνιώνας	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	431656,9	4357274	ΕΛ0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
43	GRBW089106040	Άγιοι Σαράντα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	425701,5	4365903	ΕΛ0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
44	GRBW089106041	Ανάληψη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	423543,1	4369325	ΕΛ0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
45	GRBW089106042	Παπά Νερό	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	428450	4362300	ΕΛ0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
46	GRBW089106043	Άγιος Ιωάννης 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	427923,7	4363015	ΕΛ0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου

47	GRBW089107044	Καλά Νερά 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	424246,7	4349994	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
48	GRBW089107045	Μικρό	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	436320,2	4331826	ΕΛ0817C0005N	Στενά Σκιάθου
49	GRBW089107046	Καλά Νερά 1	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	424149,7	4350423	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
50	GRBW089107047	Παλτσή	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	440861,6	4343091	ΕΛ0817C0005N	Στενά Σκιάθου
51	GRBW089107048	Κάλαμος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	429568,5	4341414	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
52	GRBW089107049	Αγία Μαρίνα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	432222,3	4335195	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
53	GRBW089107050	Καστρί	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	439995,4	4332544	ΕΛ0817C0005N	Στενά Σκιάθου
54	GRBW089107051	Μαραθιάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	428732	4331048	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
55	GRBW089107052	Συκιά	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	422929,9	4351156	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
56	GRBW089107053	Αμποβός	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	427918,8	4346473	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
57	GRBW089107054	Λυρή	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	443299,4	4338144	ΕΛ0817C0005N	Στενά Σκιάθου
58	GRBW089107055	Πλατανιάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	436817,7	4332199	ΕΛ0817C0005N	Στενά Σκιάθου
59	GRBW089107056	Ηρώο Μηλίνας	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	432571,3	4336181	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
60	GRBW089107057	Μύλος - Αγία Κυριακή	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	418593,7	4327248	ΕΛ0817C0005N	Στενά Σκιάθου
61	GRBW089107058	Κορόπη - Μπούφα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	425962,9	4348933	ΕΛ0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος

62	GRBW089107059	Χόρτο	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	432228,7	4337806	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
63	GRBW089107060	Πράσινη Άμμος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	419294,9	4335231	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
64	GRBW089107061	Ποτιστικά	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	438900,1	4346271	EL0817C0005N	Στενά Σκιάθου
65	GRBW089107062	Λεφόκαστρο	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	429189,4	4344486	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
66	GRBW089107063	Καλλιπτέρη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	427142,3	4347596	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
67	GRBW089107064	Μαλάκι	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	420113,7	4351797	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
68	GRBW089108066	Καμάρι	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	408482	4380836	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου

* Νέες προσθήκες σε σχέση με την 1^η Αναθεώρηση

5.2 Περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής

Στο υπό μελέτη ΥΔ εντοπίζονται περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής που αξιοποιούνται για αθλητικές και άλλες δραστηριότητες αναψυχής. Με δεδομένο ότι δεν υπάρχει εθνική ή ευρωπαϊκή νομοθεσία οριοθέτησης των περιοχών αυτών, ο εντοπισμός και οριοθέτησή τους έγινε στα πλαίσια της παρούσας μελέτης.

Οι κύριες δραστηριότητες εσωτερικών υδάτων αναψυχής που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα είναι

- Ράφτινγκ (rafting)
- Θαλάσσιο σκι σε λίμνη
- Κανό
- Καγιάκ (ποταμού και λίμνης)
- Ψάρεμα σε λίμνη ή ποτάμι
- Πεζοπορία σε ποτάμι (river trekking)
- Διάσχιση φαραγγίων (Canyoning)

Οι περισσότερες από τις δραστηριότητες αυτές μπορούν να πραγματοποιηθούν από μεμονωμένα άτομα ή οργανωμένες ομάδες ανθρώπων σε πλήθος διαφορετικών περιοχών χωρίς να απαιτείται η ύπαρξη ειδικών σταθερών υποδομών παρά μόνο κινητός εξοπλισμός.

Στα πλαίσια κατάρτισης του μητρώου προστατευόμενων περιοχών στο υπό μελέτη Υδατικό Διαμέρισμα, ως προστατευόμενες περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής θεωρούνται οι περιοχές που διαθέτουν μοναδικά ή σπάνια χαρακτηριστικά που τις καθιστούν κατάλληλες για δραστηριότητες αναψυχής, συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών δραστηριοποιούμενων στις ανωτέρω δραστηριότητες ή/και διαθέτουν σταθερές υποδομές απαραίτητες για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων αυτών.

Στο ΥΔ Θεσσαλίας, σημαντικότερες από τις ανωτέρω δραστηριότητες θεωρούνται το ράφτινγκ και το καγιάκ στον ποταμό Πηνειό. Πιο συγκεκριμένα, οι κύριες δραστηριότητες αναψυχής που πραγματοποιούνται στα εσωτερικά ύδατα του υπό μελέτη ΥΔ είναι:

- Το ράφτινγκ (rafting): πρόκειται για την κατάβαση ποταμού με φουσκωτή βάρκα που κινείται με κουπιά. Το ρεύμα του ποταμού είναι αυτό που καθορίζει τη πορεία ενώ τα κουπιά χρησιμοποιούνται για την αποφυγή εμποδίων. Στις εύκολες διαδρομές δεν απαιτούνται ειδικές γνώσεις και εκπαίδευση, πέρα από της οδηγίες που θα δώσει ο συνοδός της εκδρομής. Η βάρκα φιλοξενεί συνήθως από 2 μέχρι 8 άτομα και τον οδηγό.
- Το χοτ ντογκ (Hot dog): είναι το ράφτινγκ με ένα άλλο είδος βάρκας, τα μονοθέσια ή διθέσια φουσκωτά σκάφη Colorado, τα οποία είναι πιο στενά και πιο ευέλικτα. Η τεχνική αυτή είναι πιο επιθετική και πιο γρήγορη.

- Το καγιάκ (kayak): είναι ευέλικτο μονοθέσιο σκάφος που προσφέρει αλλιώτικη εμπειρία από το rafting. Η παρακολούθηση μαθημάτων είναι απαραίτητη για την σωστή και ασφαλή εκμάθηση, από προπονητή kayak ποταμού, του χειρισμού και της κατάβασης των αφρισμένων ποταμών.

Προστατευόμενες περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής στο ΥΔ Θεσσαλίας θεωρούνται τα ακόλουθα τμήματα του Πηνειού:

1. Το τμήμα του ποταμού μεταξύ των οικισμών Βρυότοπος Αμπελώνα και Παραπόταμος στο οποίο γίνονται διαδρομές με ράφτινγκ υψηλής δυσκολίας (3^{ου}, 4^{ου} και 5^{ου} βαθμού - αθλητικό επίπεδο) και καγιάκ.
2. Η κοιλάδα των Τεμπών όπου γίνονται διαδρομές με ράφτινγκ μικρής δυσκολίας (1^{ου} και 2^{ου} βαθμού), κανόε-καγιάκ και χοτ ντογκ.
3. Το τμήμα του ποταμού κατάντη των Τεμπών και συγκεκριμένα από τη θέση Πενταγέφυρο στον οικισμό Ομόλιο μέχρι την εκβολή του ποταμού στη θάλασσα. Στην περιοχή αυτή γίνονται διαδρομές κανόε-καγιάκ μικρής δυσκολίας.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα υδατικά συστήματα που αντιστοιχούν στις προαναφερθείσες προστατευόμενες περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής. Οι περιοχές αυτές παρουσιάζονται γραφικά και στον παρακάτω χάρτη. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση.

Πίνακας 5.2-1: Προστατευόμενες περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας και αντίστοιχα υδατικά συστήματα

Περιοχή Εσωτερικών Υδάτων Αναψυχής	Μήκος [m]	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ
		Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)		
Ποταμός Πηνειός	43990	373872,91	4413041,75	EL0816R000200004N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3
				EL0816R000201002N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1
				EL0816R000200005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4
				EL0816R000200003N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2

Χάρτης 5.2-1: Προστατευόμενες περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

6 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

6.1 Ευαίσθητες περιοχές (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ)

Σύμφωνα με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ¹ προβλέπεται ο καθορισμός **ευαίσθητων περιοχών** (επιφανειακά ύδατα στα οποία γίνεται άμεσα ή έμμεσα διάθεση αστικών λυμάτων). Η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις Οδηγίες 91/271/ΕΟΚ και 98/15/ΕΚ έγινε με τις:

- ΚΥΑ οικ. 5673/400/1997 – «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων»
- ΚΥΑ 19661/1982/99 (ΦΕΚ-1811 - Β/29-09-1999)-«Τροποποίηση της 5673/400/97 κοινής υπουργικής απόφασης «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» (Β/192) - Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για τη διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθ. 5 (παρ. 1) της απόφασης αυτής»
- ΚΥΑ ΥΠΕΝ/136843/22 (ΦΕΚ-7215 Β/31-12-22) – «Συμπλήρωση της υπ' αρ. 19661/1982/2.8.1999 (Β' 1811) κοινής υπουργικής απόφασης ως προς τον κατάλογο ευαίσθητων περιοχών για την διάθεση αστικών λυμάτων, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 5 της υπ' αρ. 5673/400/5.3.1997 (Β'192) κοινής υπουργικής απόφασης.»

Στο ΥΔ Θεσσαλίας δεν εντοπίζονται θεσμοθετημένοι ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα.

---

¹ Τροποποιήθηκε από την Οδηγία 98/15/ΕΚ «για τροποποίηση της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ όσον αφορά ορισμένες απαιτήσεις οι οποίες καθορίζονται στο παράρτημα Ι αυτής»

6.2 Ευπρόσβλητες περιοχές στη νιτρορύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ)

Με την αξιοποίηση στοιχείων ποιότητας των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και σύμφωνα με τα κριτήρια της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, καθορίστηκαν με την ΚΥΑ 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' 1575/05-08-1999) η οποία συμπληρώθηκε με τις ΚΥΑ 24838/1400/Ε103/2008 (ΦΕΚ 1132/Β/19.6.2008), ΚΥΑ 106253/2010 (ΦΕΚ 1843/Β/24.11.2010), ΚΥΑ 190126/2013 (ΦΕΚ 983/Β/23.4.2013) και ΚΥΑ 147070/2014 (ΦΕΚ 3224/Β/2.12.2014), οι ευπρόσβλητες από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης ζώνες για όλη την χώρα

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (ΕΛ08), ως ευπρόσβλητες από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης ζώνες, εμπίπτουν η θεσμοθετημένη περιοχή «Πηνειός – Θεσσαλικό Πεδίο» (ΕΛ0816ΝΙ01), όπως καθορίστηκε με την ΚΥΑ 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' 1575/05-08-1999 και τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 147070/02.12.14, (ΦΕΚ 3224 Β), με την προσθήκη της περιοχής «Αλμυρού Μαγνησίας». Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση.

Για τις ευπρόσβλητες ζώνες εκπονήθηκαν τα προβλεπόμενα από τις υποχρεώσεις της Οδηγίας, Προγράμματα Δράσης, για τα οποία πλέον ισχύει το γενικό Πρόγραμμα Δράσης για την επικράτεια όπως περιγράφεται στην ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/38552/265(ΦΕΚ 1496 Β/3-5-2019).Επίσης βρίσκεται σε ισχύ και έχει υποχρεωτική εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο η ΥΑ 1848/278812/2021 (ΦΕΚ 4855 Β' / 2021) «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης» η οποία αντικατέστησε την ΥΑ 20211420/82031/2015 (ΦΕΚ 1709/Β/2015).

Στο πλαίσιο εκπόνησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών εξετάστηκε η σκοπιμότητα ένταξης νέων περιοχών στις ευπρόσβλητες από νιτρορύπανση ζώνες και δεν προέκυψε η ανάγκη προσθήκης κάποιας επιπλέον περιοχής.

Οι ευπρόσβλητες ζώνες και τα υδατικά συστήματα που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης στο ΥΔ Θεσσαλίας (ΕΛ08) παρουσιάζονται στους χάρτες 6.2-1 και 6.2-2 για τα επιφανειακά και τα υπόγεια υδατικά συστήματα αντίστοιχα καθώς και στον παρακάτω Πίνακα. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση.

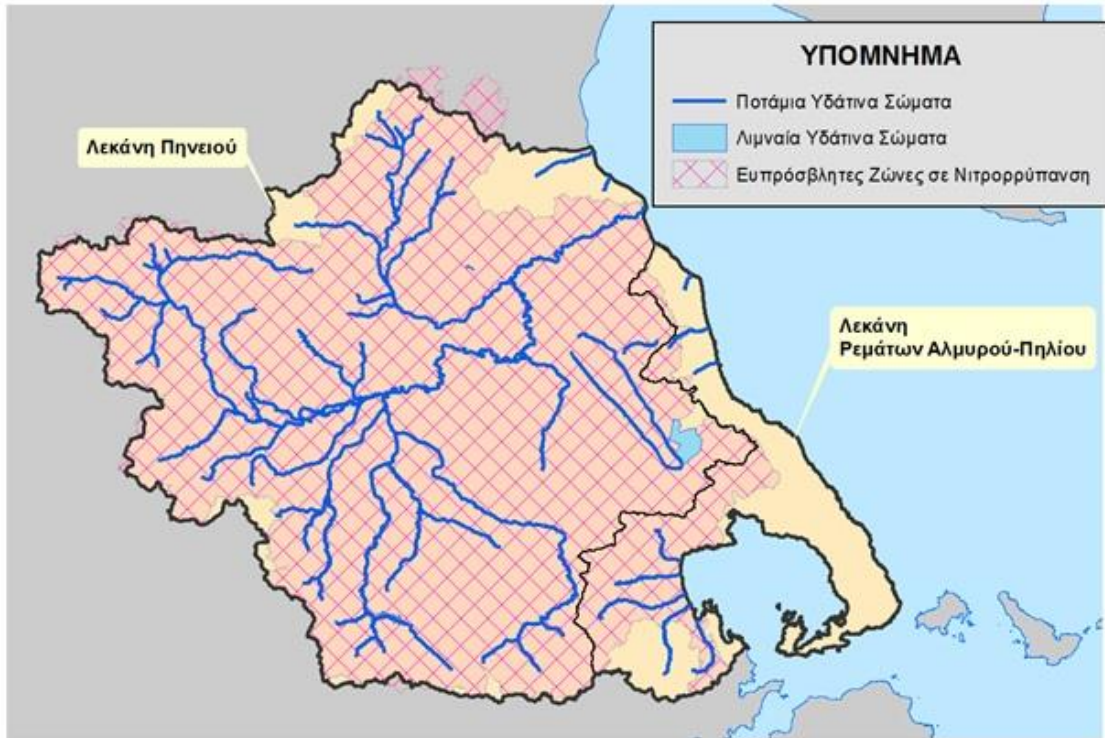
Πίνακας 6.2-1: Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά συστήματα που εμπύπτουν στην περιοχή Πηνειός – Θεσσαλικό Πεδίο

Κωδικοποίηση	Όνομα
Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
ΕΛ0816R000200022N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 10
ΕΛ0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.
ΕΛ0817R000701068N	ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ
ΕΛ0817R000901069N	ΧΟΛΟΡΕΜΜΑ
ΕΛ0817R001101070N	ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ.
ΕΛ0817R001301071N	ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.
ΕΛ0816R000000064A	7Τ
ΕΛ0816R000000062A	1Τ
ΕΛ0816R000000163N	ΆΜΥΡΟΣ Π.
ΕΛ0816R000202007N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 2
ΕΛ0816R000200016A	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 7
ΕΛ0816R000204019N	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2
ΕΛ0816R000202108N	ΣΜΟΛΙΩΤΙΚΟ Ρ.
ΕΛ0816R000202209N	ΚΑΡΚΑΤΣΕΛΙ Ρ.
ΕΛ0816R000202411N	ΞΕΡΙΑΣ Ρ.
ΕΛ0816R000202310N	ΕΛΑΣΣΟΝΙΤΙΚΟΣ Π.
ΕΛ0816R000202512N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΛΙΑΝΟΠΟΤΑΜΟΣ
ΕΛ0816R000206235A	ΤΑΦΡΟΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ
ΕΛ0816R000206234N	ΠΑΠΟΥΣΑ Ρ.
ΕΛ0816R000206233N	ΤΣΑΤΣΟΡΡΕΜΑ
ΕΛ0816R000206232N	ΣΜΟΚΟΒΙΤΙΚΟ Ρ.
ΕΛ0816R000206227H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1
ΕΛ0816R000206228N	ΜΑΚΡΥΡΕΜΜΑ
ΕΛ0816R000210042N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 1
ΕΛ0816R000214050N	ΔΥΤΙΚΗ ΚΟΙΤΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
ΕΛ0816R000210143N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π.
ΕΛ0816R000210144N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ
ΕΛ0816R000208040N	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ
ΕΛ0816R000212048N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 1
ΕΛ0816R000218054N	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.
ΕΛ0816R000220057N	ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ
ΕΛ0816R000222058N	ΓΚΡΕΜΟΣ Ρ.
ΕΛ0816R000218155N	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.
ΕΛ0816R000206226N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 1
ΕΛ0816R000206231H	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3
ΕΛ0816R000206229H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2
ΕΛ0816R000212049N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 2
ΕΛ0816R000224059N	ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ

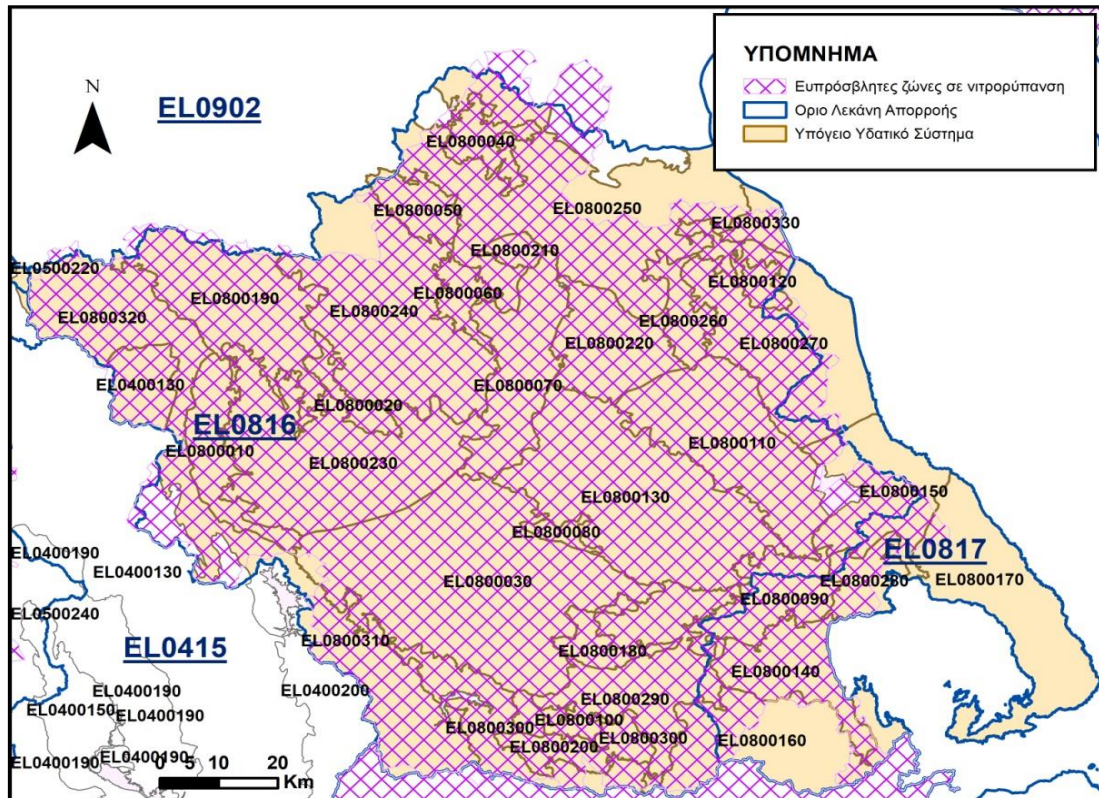

Κωδικοποίηση	Όνομα
ΕΛ0816R000200056N	ΪΩΝ Π. 1
ΕΛ0816R000210047N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4
ΕΛ0816R000200060N	ΪΩΝ Π. 2
ΕΛ0816R000206036N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2
ΕΛ0816R000208041N	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 2
ΕΛ0816R000202013N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 3
ΕΛ0816R000200053N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 12
ΕΛ0816R000206125N	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 2
ΕΛ0816R000206124H	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 1
ΕΛ0816R000210045H	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 2
ΕΛ0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1
ΕΛ0816R000216052N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2
ΕΛ0816R000200017H	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6
ΕΛ0816R000200015H	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5
ΕΛ0816R000200004N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3
ΕΛ0816R000201002N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1
ΕΛ0816R000206038N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 4
ΕΛ0816R000206037N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 3
ΕΛ0816R000206230N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2.
ΕΛ0816R000206023H	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1
ΕΛ0816R000210046N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 3
ΕΛ0816R000200039N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 11
ΕΛ0816R000200021N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9
ΕΛ0816R000200020N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 8
ΕΛ0816R000204018H	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 1
ΕΛ0816R000200005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4
ΕΛ0816R000200003N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2
ΕΛ0816R000202014N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 4
ΕΛ0816R000202006N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 1
ΕΛ0817R001501072N	ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.
Λιμναία Υδάτικα συστήματα	
ΕΛ0816L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ
ΕΛ0816RL00206201H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΣΜΟΚΟΒΟΥ
ΕΛ0816L000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ
Υπόγεια Υδατικά Συστήματα	
ΕΛ0800010	Κόζιακα
ΕΛ0800020	Παλιοσαμαρίνας – Βούλας
ΕΛ0800030	Πεδιάδα νοτιοδυτικής Θεσσαλίας
ΕΛ0800040	Σαραντάπορου
ΕΛ0800050	Κρανιάς – Ελασσόνας
ΕΛ0800060	Ποταμιάς

Κωδικοποίηση	Όνομα
ΕΛ0800070	Δομασίου – Τιτάνου
ΕΛ0800080	Φυλληΐου – Ορφανών
ΕΛ0800100	Εκκαρας – Βελεσιωτών
ΕΛ0800110	Λάρισας – Κάρλας
ΕΛ0800120	Ολύμπου – Όσσας
ΕΛ0800130	Ταουσάνης – Καλού νερού
ΕΛ0800180	Ναρθακίου – Βρυσίων
ΕΛ0800190	Χασίων – Αντιχασίων
ΕΛ0800200	Ξυνιάδος
ΕΛ0800210	Ελασσώνας – Τσαρίτσανης
ΕΛ0800220	Κώνου Τιταρήσιου
ΕΛ0800230	Κώνου Πηνειού – Πορταΐκου – Παμισού
ΕΛ0800240	Χασίων – Φαρκαδώνας
ΕΛ0800250	Κάτω Ολύμπου – Σαραντάπορου
ΕΛ0800260	Μακρυχωρίου – Συκουρίου
ΕΛ0800270	Μαυροβουνίου – Όσσας
ΕΛ0800290	Άνω Ρου Ενιπέα
ΕΛ0800300	Ξυνιάδας – Κέδρου
ΕΛ0800310	Ελάτης – Ρεντίνας
ΕΛ0800320	Μαλακασιώτικου ρέματος
ΕΛ0800330	Εκβολών Πηνειού
ΕΛ0800090	Αλμυρού – Βελεστίνου
ΕΛ0800140	Αλμυρού
ΕΛ0800150	Μαυροβουνίου – Κάρλας
ΕΛ0800160	Όρθρος
ΕΛ0800170	Πηλίου
ΕΛ0800280	Νέας Αγχιάλου – Νέας Ιωνίας

Χάρτης 6.2-1: Θεσμοθετημένες περιοχές ευπρόσβλητες στη Νιτρορρύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) – Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα

Χάρτης 6.2-2: Θεσμοθετημένες περιοχές ευπρόσβλητες στη Νιτρορρύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) – Υπόγεια Υδατικά Συστήματα

6.2.1 Περιοχή Πηνειού – Θεσσαλικό Πεδίο

Η περιοχή Πηνειός – Θεσσαλικό Πεδίο χαρακτηρίζεται ως ευπρόσβλητη ζώνη από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1572/Β', με την τροποποίηση στην ΚΥΑ 24838/1400/Ε103/2008, ΦΕΚ Β' 1132 και την τροποποίηση ΚΥΑ 147070/02.12.14, ΦΕΚ 3224 Β). Η συνολική έκταση της ανέρχεται σε 11375,88 km² και το κεντροβαρικό της σημείο είναι το (Χ:340185,55 - Υ: 4384146,50) στο σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ87.

Τμήμα της περιοχής, έκτασης 11148,22 km², ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08) και επιμερίζεται σε 10374,37 km² στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) και σε 773,84 km² στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (ΕΛ0817), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (25,58km² και 201,9 km² αντίστοιχα) ανήκει στη λεκάνη Αχελώου (ΕΛ0415) του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04) και στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (ΕΛ09). Τα υδατικά συστήματα του υπό μελέτη ΥΔ που ανήκουν στην περιοχή Πηνειός – Θεσσαλικό Πεδίο, παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.2-1.

Η Θεσσαλική πεδιάδα χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μεγάλης ποικιλίας εδαφών, αρκετά από τα οποία είναι παραγωγικά με υψηλές αποδόσεις. Τα περισσότερα εδάφη αρδεύονται με δίκτυα υπό πίεση.

Οι κυριότεροι λόγοι που συνέβαλαν στην αύξηση κατανάλωσης των αζωτούχων καθώς και των φωσφορικών λιπασμάτων, ειδικά για την περίοδο από τα μέσα της δεκαετίας του 70 μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 80, σχετίζονται με την επέκταση των αρδευομένων καλλιεργειών (κυρίως καλαμπόκι, βαμβάκι και σπυροκηπευτικά) σε συνδυασμό με το χαμηλό κόστος λιπάσματος, λόγω επιδότησης.

Επιπρόσθετα, οι υπόγειοι υδροφορείς της Θεσσαλίας έχουν υποστεί έντονη υπερεκμετάλλευση. Η ανόρυξη γεωτρήσεων στη Θεσσαλία από το 1980 μέχρι το 1995 παρουσιάζει πολύ μεγάλη αύξηση. Ως αποτέλεσμα, παρατηρείται δραματική πτώση στάθμης του υπό πίεση υδροφόρου ορίζοντα και η σχεδόν σε ετήσια βάση εξάντληση του επιφανειακού ελεύθερου υδροφόρου, που σε συνδυασμό με την αυξημένη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, οδηγεί σε συνεχή ποιοτική υποβάθμιση των υπόγειων υδάτων.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 25638/2905/2001 (ΦΕΚ 1422Β) («Πρόγραμμα δράσης για το Θεσσαλικό πεδίο»), για τη διατήρηση της περιεκτικότητας των υδάτων σε νιτρικά σε χαμηλό επίπεδο (μικρότερο του 50 ppm), ορίζονται τα ακόλουθα:

- Δίνονται σαφείς οδηγίες για τη χρήση, τη μεταφορά και την αποθήκευση χημικών αζωτούχων λιπασμάτων. Ειδικότερα, δίδεται μια αναλυτική προσεγγιστική μέθοδος υπολογισμού της ενδεδειγμένης αζωτούχας λιπαντικής αγωγής για τις κυριότερες καλλιέργειες του Θεσσαλικού κάμπου η οποία λαμβάνει υπόψη της τα δεδομένα του εδαφολογικού χάρτη των γεωργικών εκτάσεων της Θεσσαλίας καθώς και τη μέχρι τώρα ακολουθούμενη καλλιεργητική πρακτική.
- Δίνονται οι προδιαγραφές για την ασφαλή διάθεση των υγρών και στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων.
- Απαιτείται ο επακριβής προσδιορισμός της ποσότητας και των ποιοτικών χαρακτηριστικών του ύδατος για όλες τις γεωτρήσεις έτσι ώστε να τεθούν οι βάσεις για την επιλογή του τρόπου και του ρυθμού εφαρμογής του αρδευτικού ύδατος σε κάθε τύπο εδάφους και καλλιέργειας.

- Ενίσχυση δραστηριοτήτων που προσανατολίζονται αφενός σε μείωση των εισαγομένων ρύπων στο σύστημα και αφ' ετέρου στη δημιουργία συνθηκών κατάλληλων για την μεγαλύτερη διαλυτοποίηση του εντός του συστήματος, όπως είναι:
  - ο τεχνητός εμπλουτισμός των υδροφορέων με συνεχή παρακολούθηση,
  - η αμειψισπορά, η αγρανάπαυση και άλλες μέθοδοι διαδοχικών καλλιεργειών,
  - η υπό όρους διάθεση αζωτούχων υγρών αποβλήτων.
- Εκτέλεση προγράμματος εκπαίδευσης - ενημέρωσης των γεωργών.
- Δημιουργία μηχανισμών κινήτρων και αντικινήτρων για την ορθή εφαρμογή του προγράμματος

7 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ

7.1 Περιοχές Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ -2009/47/ΕΚ)

Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινοτικής πολιτικής για την διατήρηση της βιοποικιλότητας. Δομείται πάνω σε δύο κεντρικούς πυλώνες: Το δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και ένα σύστημα προστασίας των κοινοτικού ενδιαφέροντος ειδών πανίδας και χλωρίδας.

Η Οδηγία προβλέπει τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού δικτύου προστατευόμενων περιοχών που καλείται Natura 2000. Σε αυτό συμμετέχουν δύο τύποι περιοχών:

- Περιοχές που χαρακτηρίζονται ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC), επειδή περιλαμβάνουν σημαντικούς τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος Ι, ή/και φιλοξενούν σημαντικά είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- Περιοχές που ταξινομούνται ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Areas – SPA) οι οποίες φιλοξενούν είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (η οποία κωδικοποίησε και αντικατέστησε την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ), ή/και άλλα σημαντικά μεταναστευτικά είδη ορνιθοπανίδας.

Η Οδηγία 2009/147/ΕΚ αντικατέστησε την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ και αφορά «στη διατήρηση όλων των ειδών πτηνών που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση στο Ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών». Η Οδηγία 2009/147/ΕΚ προβλέπει τη λήψη διαφόρων μέτρων για την προστασία – διατήρηση και την ορθολογική διαχείριση των άγριων πτηνών που απαντούν στην Ευρωπαϊκή, με την κατάταξή τους σε τρεις (3) βασικές κατηγορίες: είδη σπάνια, απειλούμενα με εξαφάνιση ή ιδιαίτερα ευαίσθητα στις ανθρώπινες επεμβάσεις, είδη που μπορούν να ανεχθούν κάποιο βαθμό ελεγχόμενης εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένου και του κυνηγιού και είδη που έχουν διαφορετικές δυνατότητες και ικανότητες επιβίωσης στα διάφορα κράτη της ς και χρειάζεται περαιτέρω έρευνα για το είδος της οποιασδήποτε εκμετάλλευσης ή διαχείρισής τους.

Με βάση τις πρόνοιες της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, η ένταξη των ΕΖΔ στο δίκτυο Natura 2000 γίνεται σε 3 στάδια:

1. Κάθε κράτος μέλος προτείνει έναν κατάλογο τόπων, όπου υποδεικνύεται ποιοί τύποι φυσικών οικοτόπων από τους αναφερόμενους στο Παράρτημα Ι και ποιά τοπικά είδη από τα απαριθμούμενα στο Παράρτημα ΙΙ, απαντώνται σε καθένα. Τα κριτήρια που ακολουθούνται σε αυτή τη διαδικασία ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας. Οι τόποι που προτείνονται από τα κράτη - μέλη ορίζονται ως «Προτεινόμενοι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (πΤΚΣ ή Sites of Community Importance - pSCI).
2. Μετά από αξιολόγηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με βάση τα κριτήρια του Παραρτήματος ΙΙΙ ο κατάλογος των προτεινόμενων προς ένταξη περιοχών οριστικοποιείται και οι περιοχές ορίζονται ως Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ ή SCI). Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του Άρθρου 4 της Οδηγίας από το στάδιο αυτό και μετά ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 6 (βλ. ενότητα 7.3.5.4).
3. Μετά την αποδοχή του εθνικού καταλόγου των ΤΚΣ, τα κράτη - μέλη εντός περιόδου 6 ετών κηρύττουν τις περιοχές αυτές ως «Ειδικές Ζώνες Διατήρησης» (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) ολοκληρώνοντας την ένταξη των περιοχών αυτών στο Δίκτυο Natura 2000. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη - μέλη υποχρεούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα μέτρα διατήρησης και αποκατάστασης των οικοτόπων και των ειδών κάθε περιοχής σε ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης.

Οι περιοχές ΖΕΠ μετά τον καθορισμό τους από τα κράτη - μέλη εντάσσονται αυτόματα στο δίκτυο Natura 2000 χωρίς να ακολουθηθεί η διαδικασία των παραπάνω σταδίων.

Το δίκτυο Natura 2000 πανευρωπαϊκά περιλαμβάνει συνολικά 27.863 περιοχές, χαρακτηρισμένες ως ΕΖΔ ή ΖΕΠ, καθώς και με διπλό χαρακτηρισμό (ΕΖΔ και ΖΕΠ). Τα δύο αυτά είδη περιοχών που αποτελούν το δίκτυο, εμφανίζουν εκτενείς επικαλύψεις. Αφαιρώντας τις επικαλύψεις, η συνολική ενταγμένη στο δίκτυο περιοχή περιλαμβάνει μία έκταση μεγαλύτερη από 1.000.000 Km², αποτελώντας περίπου το 18% περίπου της χερσαίας έκτασης και 9,50% των χωρικών υδάτων των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΥ27). Σε πανευρωπαϊκή κλίμακα, η Οδηγία παρέχει προστασία σε περισσότερα από 1.000 είδη χλωρίδας και πανίδας και σε πάνω από 200 σημαντικούς για την Ευρώπη τύπους οικοτόπων.

Στην Ελλάδα, η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ εντάχθηκε στο ελληνικό δίκαιο με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 33318/3028/11-12-98 (ΦΕΚ 1289/Β/28-12-98), η οποία συμπληρώθηκε με την ΚΥΑ Η.Π.14849/853/Ε103/4-4-2008 (ΦΕΚ 645/Β/11-4-08). Αντίστοιχα, η Οδηγία 2009/147/ΕΚ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π. 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/06.09.2010).

Στην Ελλάδα το δίκτυο Natura 2000 περιλαμβάνει συνολικά 446 περιοχές και η έκτασή του ανέρχεται σε 58.778 km², καταλαμβάνοντας χερσαία έκταση σε ποσοστό άνω του 27% της επικράτειας και θαλάσσια άνω του 19%. Η αναθεώρηση του εθνικού καταλόγου πραγματοποιήθηκε με την Κ.Υ.Α. 50743/2017 «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000» (ΦΕΚ Β' 4432/17). Με βάση τα έως σήμερα δεδομένα, ο εθνικός κατάλογος περιοχών του δικτύου Natura 2000 περιλαμβάνει 239 περιοχές χαρακτηρισμένες ως ΕΖΔ, 181 περιοχές χαρακτηρισμένες ως ΖΕΠ και 26 περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό (ΖΕΠ και ΕΖΔ). Η συνολική έκταση των ΕΖΔ ανέρχεται σε 39.436 km² (περιοχές ΕΖΔ και περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό), ενώ η συνολική έκταση των ΖΕΠ ανέρχεται σε 38.650 km² (περιοχές ΖΕΠ και περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό). Στις περιοχές του εθνικού καταλόγου περιοχών Natura 2000 εντοπίζονται 90 τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι, εντός των οποίων φιλοξενούνται περισσότερα από 170 είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος ΙΙ. Επιπλέον εντός των περιοχών ΖΕΠ αναφέρονται 395 είδη ορνιθοπανίδας, εκ των οποίων περισσότερα από 200 εμπίπτουν στο παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Βάσει του Νόμου 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 92/Α/07.05.2020), οι 446 περιοχές του εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 χαρακτηρίστηκαν ως περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας. Σύμφωνα με τον Νόμο 4685/2020, για την προστασία και τη διατήρηση των περιοχών προστασίας της βιοποικιλότητας (καθώς και των Εθνικών Πάρκων) καταρτίζονται σχέδια διαχείρισης και εκδίδονται προεδρικά διατάγματα, κατόπιν της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης. Τα σχέδια διαχείρισης περιλαμβάνουν: αα. τους στόχους διατήρησης και την πιθανή ιεράρχηση προτεραιοτήτων διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής, ββ. διαχειριστικές δράσεις, παρεμβάσεις και μέτρα που είναι απαραίτητα για να επιτευχθεί ή να διατηρηθεί η ικανοποιητική διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου. Οι σχετικές δράσεις και τα σχετικά μέτρα δύναται να εξειδικεύονται για επιμέρους στοιχεία του προστατευτέου αντικειμένου ανάλογα με τις οικολογικές τους απαιτήσεις, τον βαθμό διατήρησής τους και τις πιέσεις ή απειλές που αντιμετωπίζουν, γγ. την εξειδίκευση των όρων και περιορισμών άσκησης δραστηριοτήτων και εκτέλεσης έργων που είναι απαραίτητα για την ικανοποιητική διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου καθώς και, όπου είναι αναγκαίο, τις ειδικότερες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν για την εξειδίκευση ή/και οριστικοποίηση του περιεχομένου προτεινόμενων διαχειριστικών δράσεων και μέτρων και δδ. τις κατευθύνσεις και τις προτεραιότητες για την υλοποίηση έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία, διαχείριση και

αποκατάσταση των αντικειμένων που προστατεύονται κατά περίπτωση, καθώς και τα κατάλληλα προγράμματα παρακολούθησης του προστατευτέου αντικειμένου και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του Σχεδίου Διαχείρισης. Στα σχέδια διαχείρισης περιλαμβάνονται σχέδια δράσης, στα οποία εξειδικεύονται τα αναγκαία μέτρα, δράσεις, έργα και προγράμματα, οι φάσεις, το κόστος, οι πηγές και οι φορείς χρηματοδότησής τους, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους και οι φορείς εφαρμογής τους.

Συνολικά στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) απαντώνται 27 περιοχές του δικτύου Natura 2000, εκ των οποίων 11 έχουν χαρακτηριστεί ως ΕΖΔ, 14 έχουν χαρακτηριστεί ως ΖΕΠ, ενώ 2 περιοχές έχουν χαρακτηριστεί ως ΕΖΔ και ΖΕΠ. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι περιοχές του δικτύου Natura 2000 που βρίσκονται στα όρια του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση.

Σημειώνεται ότι οι περιοχές Natura που σημειώνονται με «*» στον ακόλουθο Πίνακα δεν φιλοξενούν εντός των ορίων τους κάποιο επιφανειακό ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας, ποτάμιο, λιμναίο, μεταβατικό ή παράκτιο. Παρόλα αυτά, οι περισσότερες από αυτές φιλοξενούν είδη χλωρίδας και πανίδας, καθώς και τύπους οικοτόπων που έχουν στενή εξάρτηση με επιφανειακά ύδατα, κατά κύριο λόγο μικρού μεγέθους και τοπικής κλίμακας υδατορέματα.

Πίνακας 7.1-1: Περιοχές δικτύου Natura 2000 στο Υδατικό Διαμερίσματος Θεσσαλίας

Α/Α	Κωδικός Natura	Όνομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km ²]	Κεντροβαρικό σημείο	
						Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)
1	GR1250001	ΟΡΟΣ ΟΛΥΜΠΟΣ*	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Πηνειού	188,67	363172,81	4440536,25
2	GR1250003	ΟΡΟΣ ΤΙΤΑΡΟΣ*	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	54,18	344058,73	4447828,50
3	GR1420001	ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΣ – ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ*	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	127,19	371848,63	4420725,25
4	GR1420003	ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΟΣΣΑΣ	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	192,40	387710,47	4408491,25
5	GR1420004	ΚΑΡΛΑ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ - ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ - ΝΕΟΧΩΡΙ	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	469,91	399641,76	4383126,63
6	GR1420005	ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΤΕΜΠΩΝ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Πηνειού	13,63	377284,27	4414424,32
7	GR1420006	ΟΡΟΣ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	369,44	400216,26	4382982,82
8	GR1420007	ΟΡΟΣ ΟΣΣΑ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	238,47	387710,47	4409015,50
9	GR1420008	ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΣ, ΟΡΟΣ ΓΟΔΑΜΑΝΙ ΚΑΙ ΚΟΙΛΑΔΑ ΡΟΔΙΑΣ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	250,08	362413,36	4415563,00
10	GR1420009	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΖΑΡΚΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	42,93	345298,89	4387998,75
11	GR1420010	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	4,62	349234,69	4391494,50
12	GR1420011	ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΥ ΚΑΜΠΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	959,05	362981,69	4372284,25
13	GR1420012	ΠΕΡΙΟΧΗ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	48,03	359912,47	4349742,25
14	GR1420013	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	96,85	355079,00	4397017,75
15	GR1420014	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	72,41	340927,41	4410037,72
16	GR1420015	ΔΕΛΤΑ ΠΗΝΕΙΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	33,31	386276,99	4418285,30
17	GR1430001	ΟΡΟΣ ΠΗΛΙΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ – ΣΠΗΛΑΙΑ ΜΑΛΑΚΙ ΚΑΙ ΣΚΕΠΟΝΙ	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	314,78	420291,52	4364490,50
18	GR1430002	ΚΟΥΡΙ ΑΛΜΥΡΟΥ - ΑΓΙΟΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ*	ΕΖΔ (SAC)	Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	1,00	390781,55	4338826,50

Α/Α	Κωδικός Natura	Όνομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km ²]	Κεντροβαρικό σημείο	
						Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)
19	GR1430006	ΟΡΟΣ ΟΘΡΥΣ, ΒΟΥΝΑ ΓΚΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΦΑΡΑΓΓΙ ΠΑΛΑΙΟΚΕΡΑΣΙΑΣ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	312,34	383898,14	4322584,00
20	GR1430007	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ ΠΡΩΗΝ ΛΙΜΝΗΣ ΚΑΡΛΑΣ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	126,69	391524,50	4379167,46
21	GR1430008	ΟΡΟΣ ΠΗΛΙΟ*	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	357,11	420853,72	4363326,30
22	GR1440001	ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΣ*	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	201,79	267104,24	4390481,75
23	GR1440002	ΚΕΡΚΕΤΙΟ ΟΡΟΣ (ΚΟΖΙΑΚΑΣ)	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	506,37	282894,63	4384066,00
24	GR1440003	ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΑ – ΣΠΗΛΛΑΙΟ ΜΕΛΙΣΣΟΤΡΥΠΑ	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	618,37	305792,17	4400458,00
25	GR1440005	ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΑ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	718,60	306729,04	4397869,13
26	GR1440006	ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΚΟΖΙΑΚΑ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	198,09	291117,82	4384276,25
27	GR2130006	ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΤΣΟΒΟΥ (ΑΝΗΛΙΟ -ΚΑΤΑΡΑ)*	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	72,56	260816,27	4407830,25

* Οι περιοχές αυτές δεν φιλοξενούν εντός των ορίων τους κάποιο επιφανειακό ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας

Πολλές από τις περιοχές του παραπάνω πίνακα ανήκουν χωρικά σε προστατευόμενες περιοχές βάσει και άλλου διεθνούς ή εθνικού θεσμικού πλαισίου και τα σχετικά στοιχεία παρατίθενται σε επόμενες ενότητες του παρόντος τεύχους.

Στον χάρτη που ακολουθεί παρουσιάζονται γραφικά οι περιοχές Natura που βρίσκονται στα όρια του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

Χάρτης 7.1-1: Περιοχές του δικτύου Natura 2000 στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

Στη συνέχεια ακολουθούν σύντομες περιγραφές των περιοχών Natura. Τα στοιχεία που αναφέρονται προκύπτουν κατά κύριο λόγο από τα Δελτία των περιοχών. Η περιγραφή της κάθε περιοχής συνοδεύεται και από πίνακα στον οποίο παρουσιάζονται τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στο σύνολό τους ή μερικώς στην περιοχή. Στις περιοχές που αποτελούν Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation –

SAC) παρουσιάζεται και πίνακας με την κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Στον πίνακα αυτό με έντονα στοιχεία σημειώνονται οι τύποι οικοτόπων που έχουν στενότερη σχέση με το νερό.

7.1.1 Περιοχή GR1250001 - Όρος Όλυμπος

Η περιοχή GR1250001 - Όρος Όλυμπος χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 188,67 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 13,96 km², εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (174,71 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 193 m, το μέγιστο στα 2891 m και το μέσο στα 1518,92 m.

Στην περιοχή GR1250001 - Όρος Όλυμπος δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1250001 - Όρος Όλυμπος, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (BIOMAP).

Πίνακας 7.1-2: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1250001 - Όρος Όλυμπος εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
4060	Αλπικά και υποαλπικά χέρσα εδάφη	1,97	15,76%
6170	Ορεινά και Μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	32,17	40,97%
6230	*Ασβεστούχοι αλπικοί λειμώνες	2,32	9,11%
8140	Πλούσιοι σε είδη λειμώνες με Nardus, σε πυριτικό υπόστρωμα της ορεινής περιοχής (και υποορεινής περιοχής, στην ηπειρωτική Ευρώπη)	1,06	6,17%
8210	Βαλκανικοί λιθώνες	13,48	1,47%

Το όρος Όλυμπος αποτελείται κυρίως από δολομιτικούς ασβεστόλιθους και μάρμαρα του Ανώτερου Τριάσιου (ανατολικές κλιτύες, 200-2000 m), του Παλαιόκαινου ή του Κρητιδικού (δυτικές και νότιες κλιτύες, 1200-2000 m) και του Ιουρασικού (σύμπλεγμα Μύτικα, 2000-2917 m). Γνεύσιμοι υπάρχουν στις δυτικές κλιτύες σε μια ζώνη από τα 700 m ως τα 1100 m και φλύσχης του Ηώκαινου στις βορειοδυτικές κλιτύες (Πέτρα, 600-1200 m). Η κυριαρχία των ασβεστολίθων επηρεάζει σημαντικά το κλίμα και την εμφάνιση της βλάστησης. Βασικά χαρακτηριστικά του όρους Όλυμπος, καθώς είναι ασβεστολιθικό βουνό, είναι οι βαθιές κοιλάδες και οι πλαγιές με απότομη κλίση (κοιλάδα Ενιπέα). Η υψηλότερη κορυφή, ο Μύτικας (2917 m), με τις γειτονικές κορυφές Στεφάνι, Σκάλα, Σκολιό σχηματίζουν την εντυπωσιακή οροσειρά του Ολύμπου. Οι ασβεστόλιθοι κάνουν το κλίμα ξηρότερο καθώς αυξάνουν τη θερμοκρασία και απορροφούν τα κατακρημνίσματα. Υπάρχουν λίγα γηραδιά δέντρα του είδους *Taxus baccata* (ύψους 15 m) δίπλα στην Ιερά Μονή Αγ. Διονυσίου (δάσος φυλλοβόλων πλατύφυλλων σε υψόμετρο 850 m).

Το όρος Όλυμπος είναι ένα ιστορικό μνημείο (τόπος κατοικίας των 12 θεών της Ελληνικής μυθολογίας). Η ποικιλία των μικροκλιμάτων είναι υπεύθυνη για την αναστροφή των ζωνών βλάστησης και για την αναρχία της κατανομής τους. Τα υψηλότερα δασοόρια στην Ευρώπη παρατηρούνται σε αυτό το βουνό (*Pinus heldreichii* στα 2500 m). Η μεγάλη συγκέντρωση σπάνιων φυτών και ζώων καθιστά την περιοχή έναν πραγματικό φυσικό παράδεισο για τη διατήρηση σπάνιας πανίδας και χλωρίδας (*Jancaea heldreichii* για παράδειγμα) της Ελλάδας και της Ευρώπης. Στην κορυφή του βουνού υπάρχει η ζώνη του πυρήνα του Εθνικού Δρυμού των 4000 ha που εγκαθιδρύθηκε το 1938. Υπάρχει ένα Κύριο Σχέδιο (Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης, 1988) από τη Διεύθυνση Δασών της Κατερίνης, που προτείνει την επέκταση της περιοχής του πυρήνα στα 7.150 ha και έναν πυρήνα μαζί με τη ζώνη προστασίας 17.420 ha. Με απόφαση του Γραφείου του Διεθνούς Συντονιστικού Συμβουλίου του Προγράμματος για τον Άνθρωπο και τη Βιόσφαιρα (MAB, UNESCO), ο Εθνικός Δρυμός Ολύμπου αναγνωρίζεται ως μέρος του Διεθνούς Δικτύου των Αποθεμάτων της Βιόσφαιρας (15/12/1981). Σχετικά με την πανίδα, η αξία της περιοχής φαίνεται από την ύπαρξη των ασπονδύλων *Thersamonia thersamon*, *Erymnis marloyi*, *Heodes ottomanus* που αναφέρονται από τον Heath (1981) στο Threatened Rhopalocera (butterflies) of Europe. Council of Europe, του ασπόνδουλου *Trichius sexualis* που αναφέρεται από τον Speight (1989) στο Saproxylic invertebrates and their conservation. Council of Europe, των ασπονδύλων *Syrichthus tesselum*, *Clossiana dia* που περιλαμβάνονται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 και του θηλαστικού *Pitymys subterraneus* που αναφέρεται στο Corine biotopes project 1988. Technical handbook vol. 1. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία πολλών σημαντικών φυτικών taxa. Μεταξύ αυτών, 56 taxa είναι ελληνικά ενδημικά (από τα οποία τα 21 είναι αποκλειστικά ενδημικά της περιοχής), 5 taxa προστατεύονται από τη σύμβαση της Βέρνης ή/και την κοινοτική νομοθεσία (EC Environment Legislation, 1992), 19 taxa (*Aethionema saxatile ssp. oreophilum*, *Anthemis cretica ssp. columnae*, *Aquilegia ottonis ssp. amaliae*, *Astragalus lacteus*, *Athamanta densa*, *Centaurea grbavacensis*, *Crepis pawlowskii*, *Dactylorhiza kalopissii*, *Festuca koritnicensis*, *Galium degenii*, *Inula ensifolia*, *Omphalodes luciliae ssp. scropulorum*, *Onosma heterophyllum*, *Oxytropis purpurea*, *Poa dolosa*, *Rosa arvensis*, *Scrophularia heterophylla*, *Trachelium jaquinii ssp. rumelianum*, *Viola delphinantha*) περιλαμβάνονται στους καταλόγους WCMC ή/και European Red Data, 18 taxa (*Arctostaphylos uva-ursi*, *Coeloglossum viride*, *Dactylorhiza saccifera*, *Dactylorhiza sambucina*, *Dianthus viscidus*, *Gentiana asclepiadea*, *Gentiana verna ssp. balcanica*, *Jovibarba heuffelii*, *Lactuca intricata*, *Lilium chalcedonicum*, *Lilium martagon*, *Ophrys ferrum - equinum ssp. ferrum - equinum*, *Orchis pallens*, *Paronychia rechingeri*, *Poa thessala*, *Saxifraga glabella*, *Sorbus chamaemespilus*, *Viola tricolor ssp. macedonica*) προστατεύονται από Προεδρικό Διάταγμα (67/1981), 16 taxa (*Alchemilla viridiflora*, *Carlina acaulis ssp. simplex*, *Galium parisiense*, *Gentianella crispata*, *Gnaphalium roeseri ssp. pichleri*, *Hieracium pilosius*, *Kerneria saxatilis*, *Linaria alpina*, *Ornithogalum refractum*, *Poa media*, *Saxifraga adscendens ssp. discolor*, *Sedum stefco*, *Sedum tuberiferum*, *Silene chromodonta*, *Silene saxifraga*, *Veronica thessalica*) είναι σπάνια στην Ελλάδα ή/και η περιοχή της Β. Ελλάδας αποτελεί το ακραίο όριο εξάπλωσής τους, 62 taxa είναι ενδημικά της Βαλκανικής (*Abies borisii-regis*, *Achillea ageratifolia ssp. aizoon*, *Achillea holosericea*, *Amelanchier cretica*, *Anthyllis aurea*, *Arabis bryoides*, *Arenaria conferta ssp. conferta*, *Arenaria cretica*, *Asperula aristata ssp.*

*nestia, Astragalus mayeri, Aubrieta scardica, Aurinia corymbosa, Campanula spatulata ssp. spatulata, Carum graecum ssp. graecum, Carum rupestre, Carum strictum, Centaurea pindicola, Cerastium banaticum ssp. speciosum, Cerastium decalvans, Cirsium tymphaeum, Colchicum doerfleri, Crocus veluchensis, Dianthus haematocalyx ssp. haematocalyx, Dianthus integer ssp. minutiflorus, Dianthus stenopetalus, Erysimum microstylum, Euphorbia amygdaloides ssp. heldreichii, Euphorbia capitulata, Euphorbia glabriflora, Galium anisophyllum ssp. plebeium, Galium hellenicum, Galium intricatum, Geocaryum pindicolum, Helleborus cyclophyllus, Herniaria parnassica ssp. parnassica, Hieracium cymosum ssp. heldeichianum, Hieracium parnassi, Hypericum rumeliacum ssp. rumeliacum, Iris reichenbachii, Lamium bifidum ssp. balcanicum, Laserpitium siler ssp. laeve, Linum flavum ssp. albanicum, Linum hirsutum ssp. spathulatum, Malcolmia orsiniana ssp. angulifolia, Marrubium thessalum, Myosotis alpestris ssp. suaveolens, Paronychia macedonica, Pedicularis brachyodonta ssp. moesiaca, Pinus heldreichii, Saxifraga porophylla ssp. grisebachii, Scrophularia aestivalis, Scrophularia laciniata, Sesleria tenerrima, Sideritis scardica, Silene radicata ssp. radicata, Stachys plumosa, Thesium parnassi, Thymus boissieri, Trifolium pignanii, Verbascum graecum, Veronica glauca ssp. peloponnesiaca, Viola frondosa) και 11 taxa (*Centaurea affinis ssp. affinis, Geranium macrostylum, Gnaphalium hoppeanum ssp. magellense, Erigeron epiroticus, Lamium garganicum ssp. striatum, Ornithogalum oligophyllum, Saxifraga sempervivum, Silene parnassica, Silene roemerii, Thymus leucotrichus, Thymus longicaulis ssp. chaubardii*) είναι υποβαλκανικά (η εξάπλωσή τους επεκτείνεται στην Τουρκία ή την Ιταλία).*

7.1.2 Περιοχή GR1250003 - Όρος Τίταρος

Η περιοχή GR1250003 - Όρος Τίταρος χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 54,18 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 0,14 km², εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (54,04 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 672 m, το μέγιστο στα 1837 m και το μέσο στα 1341,75 m.

Στην περιοχή GR1250003 - Όρος Τίταρος δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1250003 - Όρος Τίταρος, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (BIOMAP).

Πίνακας 7.1-3:Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1250003 - Όρος Τίταρος εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
5210	Σχηματισμοί με Αρκεύθους	2,20	0,85%
6230	*Πλούσιοι σε είδη λειμώνες με <i>Nardus</i> , σε πυριτικό υπόστρωμα της ορεινής περιοχής (και υποορεινής	6,46	0,91%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
	περιοχής, στην ηπειρωτική Ευρώπη)		
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	14,19	0,01%

Το γεωλογικό υπόστρωμα της περιοχής αποτελείται από μεταμορφωμένα πετρώματα (οφθαλμοειδείς γνεύσιους, σχιστόλιθους, αμφιβολίτες). Το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής καλύπτεται από υποβαθμισμένα δάση οξυάς. Υπάρχουν, επίσης, τεχνητές συστάδες μαύρης πεύκης σε φτωχά εδάφη και σε εγκαταλελειμμένες γεωργικές εκτάσεις. Λιβάδια (ξηρά και υπαλπικά) απαντούν στο δυτικό τμήμα της περιοχής.

Η περιοχή είναι σημαντική μόνο για ένα μικρό δάσος οξυάς (*Asperulo-Fagetum*) και για τα υπαλπικά λιβάδια που υπάρχουν εκεί. Επιπλέον, στην περιοχή απαντάται το φυτικό είδος *Dactylorhiza kalopissii*, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στους καταλόγους WCMC και European Red Data list.

7.1.3 Περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη

Η περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 127,19 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 12 m, το μέγιστο στα 1583 m και το μέσο στα 779,73 m.

Στην περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (BIOMAP).

Πίνακας 7.1-4: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
4090	Ορεινά και Μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	7,46	100,00%
5110	Σταθεροί σχηματισμοί με <i>Buxus sempervirens</i> των ασβεστολιθικών βραχωδών κλιτύων (<i>Berberidion</i> p.)	0,07	100,00%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	4,49	100,00%
9150	Ασβεστόφιλα δάση οξυάς (Cephalanthero-Fagion)	20,92	100,00%
91M0	Παννωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	8,33	100,00%
9260	Δάση καστανιάς	2,56	100,00%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>	12,39	100,00%
92C0	Δάση ανατολικής πλάτανου (<i>Platanion orientalis</i>)	0,91	100,00%
9340	Δάση αριάς <i>Quercus ilex</i>	8,55	100,00%
9530	*Μεσογειακά δάση πεύκης με ενδημικά είδη μαύρης πεύκης	5,74	100,00%

Ο Κάτω Όλυμπος καταλαμβάνει τους πρόποδες των βουνών Όλυμπος και Όσσα. Η περιοχή περιλαμβάνει δύο ξεχωριστές εκτάσεις. Το μεγαλύτερο τμήμα περιλαμβάνει οικοτόπους, όπως βοσκότοπους, εκτεταμένα δάση ελάτης και οξυάς, απότομα φαράγγια με παλαιά δάση καστανιάς και δάση μαύρης πεύκης (*Pinus nigra*). Το μικρότερο τμήμα βρίσκεται νοτιοδυτικά του χωριού Καλλιπεύκη και σε αυτό, ο κυρίαρχος τύπος οικοτόπου είναι τα δάση από *Ilex aquifolium* (9380). Το κλίμα είναι μεταξύ του μεσογειακού (στα χαμηλά υψόμετρα) και του ηπειρωτικού (στα μεγάλα υψόμετρα). Από γεωλογική άποψη, ο Κάτω Όλυμπος αποτελείται από σερπεντίνη, γνεύσιο, αμφιβολίτη, κ.λπ. Σε μια ορεινή περιοχή όπως ο Κάτω Όλυμπος, η βλάστηση που αναπτύσσεται είναι πάντα πιο ετερογενής από ότι είναι σε περιοχές με απλούστερη γεωλογική δομή. Αυτές οι διαφορές είναι ιδιαίτερα εμφανείς στα μεγάλα υψόμετρα.

Η περιοχή περιλαμβάνει δάση με μεγάλη αισθητική και οικολογική αξία. Η μεγάλη ποικιλία βιοτόπων και η τοπογραφία έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη πλούσιας χλωρίδας και πανίδας όπως επίσης και την εμφάνιση μιας ποικιλίας οικοτόπων. Η περιοχή παρουσιάζει μεταβαλλόμενο τοπίο με εκτεταμένο κλειστό δάσος, γυμνή βοσκόμενη γη και μία μίξη από βοσκότοπους, δασάκια και μικρούς αγρούς. Όσον αφορά στην πανίδα, η αξία της περιοχής φαίνεται από την ύπαρξη του ασπόνδυλου *Onthiphagus furcotus* που αναφέρεται από τους Koomen & van Helsdingen (1993) στο Listing of biotopes according to their significance for invertebrates, Council of Europe και του ασπόνδυλου *Charaxes jasius* που περιλαμβάνεται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία πολλών σημαντικών φυτικών taxa. Μεταξύ αυτών, 2 taxa είναι αποκλειστικά ενδημικά της περιοχής, 3 taxa (*Astragalus lacteus*, *Crepis rawlowskii*, *Linum aroanicum*) περιλαμβάνονται στους καταλόγους WCMC ή/και European Red Data, 4 taxa (*Convolvulus boissieri ssp. parnassicus*, *Dactylorhiza sambucina*, *Narcissus poeticus ssp. radiiflorus*, *Orchis pallens*) προστατεύονται από το

Προεδρικό Διάταγμα (67/1981), ένα taxon (*Carlina acaulis ssp. simplex*) είναι σπάνιο στην Ελλάδα, 5 taxa (*Centaurea pindicola*, *Cerastium banaticum ssp. speciosum*, *Galium hellenicum*, *Peucedanum longifolium*, *Silene radicata ssp. radicata*) είναι ενδημικά της Βαλκανικής και 2 taxa (*Geranium macrostylum*, *Ornithogalum oligophyllum*) είναι υποβαλκανικά (η εξάπλωσή τους επεκτείνεται και στην Τουρκία).

7.1.4 Περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας

Η περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 192,38 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08) και επιμερίζεται σε 121,24 km² στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) και σε 71,14 km² στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (ΕΛ0517).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1965 m και το μέσο στα 906,37 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα.

Πίνακας 7.1-5: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας

Κωδικός Natura	Ποτάμια υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420003	ΕΛ0817R000101065N	ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (BIOMAP).

Πίνακας 7.1-6: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας εντός του ΥΔ ΕΛ08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
4090	Ορεινά και Μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	9,66	100,00%
5210	Σχηματισμοί με Αρκεύθους	26,94	100,00%
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	4,91	100,00%
9130	Δάση οξυάς με Asperulo-Fagetum	46,30	100,00%
9180	*Δάση σε χαράδρες από Tilio-Acerion	0,85	100,00%
9260	Δάση καστανιάς	3,23	100,00%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με Abies borisii-regis	16,49	100,00%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
9340	Δάση αριάς <i>Quercus ilex</i>	5,20	99,73%
91M0	Παννωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	26,27	100,00%
92C0	Δάση ανατολικής πλάτανου (<i>Platanion orientalis</i>)	0,50	100,00%

Η περιοχή περιλαμβάνει το δασικό σύμπλεγμα της βορειοανατολικής πλευράς του Όρους Όσσα. Ξεκινά από το επίπεδο της θάλασσας και φτάνει στην υψηλότερη κορυφή, τον Προφήτη Ηλία (1980 m). Η κορυφή είναι γυμνή και βραχώδης και ο υφιστάμενος τύπος βλάστησης ανήκει στην *Astragalo-Daphnion*. Στα χαμηλότερα υψόμετρα, ο κύριος τύπος βλάστησης είναι τα αείφυλλα πλατύφυλλα. Εδώ απαντούν τα περισσότερα σχετικά είδη που βλαστάνουν στην Ελλάδα όπως *Acer sp.*, *Quercus sp.*, *Corylus sp.*, *Arbutus sp.*, *Erica sp.*, *Fraxinus sp.*, *Phillyrea sp.*, *Ulmus sp.*, *Cornus sp.* κ.λπ. Σε μεγαλύτερα υψόμετρα, η ανθρώπινη επίδραση είναι έντονη καθώς ο έλεγχος και το κλάδεμα του είδους *Castanea sativa* έχει οδηγήσει στη δημιουργία καθαρών ομάδων του είδους (καστανοπερίβολα), ιδιαίτερα σε τμήματα του δάσους που ανήκουν στις τοπικές κοινότητες. Τα δέντρα χρησιμοποιούνται κυρίως για τη συλλογή κάστανων και λιγότερο για το ξύλο τους. Όπου η ανθρώπινη επίδραση δεν είναι τόσο έντονη, η *Castanea* αναπτύσσεται μαζί με *Tilia* σε τυπική *Tilio-Castanetum* στα 300 - 500 m (περιγράφεται από τον τύπο οικοτόπου 9180 και χαρακτηρίζεται από το είδος *Tilia tormentosa*). Το επόμενο βλαστητικό επίπεδο φτάνει έως τα 650 m και αντιστοιχεί στην κοινωνία *Quercetum-montanum* με είδη *Quercus*, κυρίως *Q. conferta*, *Q. sessiliflora* και *Q. pubescens*. Τα δάση δρυός βρίσκονται και σε υψόμετρα 200-300 m, σε υγρές περιοχές της Όσσας. Σε μεγαλύτερα υψόμετρα (650 - 1600 m) απαντά ψυχρόφιλη, υγρόφιλη βλάστηση. Το κυρίαρχο δασικό είδος είναι η οξιά και συγκεκριμένα το είδος *Fagus moesiaca* μαζί με *F. sylvatica* και *F. orientalis* στα ψηλότερα και χαμηλότερα υψόμετρα αντίστοιχα. Στην Όσσα, όπως και στην υπόλοιπη ανατολική Θεσσαλία, τα όρια της *Fagion moesiacae* δεν είναι η γραμμή σχηματισμού των θερινών νεφών (όπως για παράδειγμα στην Αλβανία). Περιορισμένοι σχηματισμοί του είδους *Fagus* απαντούν σε ρεματιές ακόμα και στο χαμηλό υψόμετρο των 280 m. Το αμιγές δάσος οξιάς γίνεται μικτό στη ζώνη των 1000 - 1450 m, όπου δέντρα *Fagus* βρίσκονται μαζί με έλατα (*Abies borisii-regis*). Υπάρχει επίσης δάσος *Abies cephalonica* (το ενδημικό ελληνικό έλατο), το οποίο καλύπτει μικρό τμήμα της περιοχής (κωδικός CORINE 42.18, τύπος οικοτόπου που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ). Το ελατοδάσος είχε υποχωρήσει τα προηγούμενα χρόνια εξαιτίας της υπερβολικής εκμετάλλευσής του, αλλά τελευταία έχει αρχίσει η αυτο-επανεγκατάστασή του. Πάνω από τα όρια της δασικής βλάστησης βρίσκεται η υπαλπική ζώνη με μεγάλη ποικιλία ειδών. Στην Όσσα απαντούν, επίσης, το είδος *Carpinus orientalis*, δάση στις ρεματιές με *Aesculus orientalis*, καθώς και σχηματισμοί *Pteridium aquilinum* και *Berberis cretica*. Σε χαμηλά ποσοστά απαντούν επίσης πλατύφυλλα είδη των γενών *Acer*, *Sorbus*, *Fraxinus* και παραποτάμια βλάστηση κατά μήκος των ρεμάτων. Η Όσσα, η οποία χαρακτηρίζεται από τις κοινωνίες *Quercion cerris* και *Fagetalia*, θα μπορούσε να θεωρηθεί τμήμα της υπο-ηπειρωτικής και ηπειρωτικής βιογεωγραφικής περιοχής. Όσον αφορά στην Οξιά, σύμφωνα με τον Strid A. (Mountain Flora of Greece, 1:51, 1986) στην Ελλάδα απαντά το υποείδος *Fagus sylvatica ssp. sylvatica* (πάνω από τα 1000 m στην ηπειρωτική Ελλάδα νότια από τα όρη Οξιά και Πήλιο). Το υποείδος *F. sylvatica ssp. orientalis* αποτελεί συγγενικό υποείδος και οι ενδιάμεσες μορφές (που συχνά αποκαλούνται *F. moesiaca*) απαντούν εκεί όπου τα δύο υποείδη συναντώνται (στη βαλκανική χερσόνησο). Η

τυπική *F. sylvatica ssp. sylvatica* απαντά στις δυτικές και κεντρικές περιοχές, πάνω από τα 1000 m, ενώ οι ενδιάμεσες μορφές που ομοιάζουν με *F. sylvatica ssp. orientalis* απαντούν κάτω από τα 1000 m. Επιπλέον, σύμφωνα με το Med-Checklist (3:225), τρία υποείδη *Fagus sylvatica* έχουν ταυτοποιηθεί, *ssp. sylvatica*, *ssp. moesiaca* και *ssp. Orientalis* και όλα απαντούν στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το Flora Europaea, (1:72), δύο υποείδη *Fagus sylvatica* έχουν ταυτοποιηθεί, *ssp. sylvatica* και *ssp. orientalis*, και τα δύο απαντούν στην Ελλάδα. Το είδος *Fagus moesiaca* θεωρείται ως ενδιάμεση μορφή μεταξύ των δύο υποειδών.

Το αισθητικό δάσος της Όσσας είναι ένας πραγματικός βοτανικός κήπος. Οι ευνοϊκές περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες της περιοχής και ειδικότερα το υψηλό ποσοστό βροχόπτωσης, αποτέλεσμα των ανατολικών ανέμων, συμβάλλουν στη δημιουργία του υπέροχου δασικού συμπλέγματος της Όσσας. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης το τοπίο και η γεωμορφολογία της περιοχής καθώς τοπικά δημιουργούνται άφθονοι ιδιαίτεροι οικοτόποι που οδηγούν σε αυξημένη ποικιλότητα των βλαστητικών τύπων στη χλωρίδα και την πανίδα. Το έδαφος είναι πολύ καλό για δασοκομία. Η παραγωγικότητά του θεωρείται χαμηλή και ακατάλληλη για γεωργικές ή κτηνοτροφικές χρήσεις. Το δασικό σύμπλεγμα παρουσιάζει εξαιρετική ποικιλία οικοτόπων και φυτικών ειδών. Παρατηρείται εναλλασσόμενο τοπίο με εκτεταμένα κλειστά δάση οξιάς και ελάτης στις ανατολικές πλαγιές και ορεινά μικρά λιβάδια, ενώ η κορυφή είναι γυμνός βράχος. Το δασικό σύμπλεγμα Όσσας αποτελείται βασικά από παρθένα και μικτά δάση πλατύφυλλων και πλατύφυλλων - κωνοφόρων. Στην περιοχή φύονται ορισμένα ενδημικά είδη φυτών της Ελλάδας: *Silene multicaulis genistifolia*, *Teucrium chamaedrys olympicum* (σπάνιο), και ορισμένα ενδημικά της Βαλκανικής όπως το *Lamium garganicum ssp. striatum*. Εκτός από το βοτανικό της ενδιαφέρον που βασίζεται στη παρουσία ενδημικών ή/και σπάνιων ειδών και στην ποικιλία ανώτερων και κατώτερων φυτών, η εξεταζόμενη περιοχή προστατεύεται ως Ειδική Ζώνη Προστασίας (Special Protected Area, SPA). Επίσης αποτελεί Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιάρια (Important Bird Area, IBA) σύμφωνα με την οδηγία 79/409/ΕΟΚ η οποία αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2009/147/ΕΚ, και αποτελεί καταφύγιο για πολλά είδη πουλιών. Για κάποια από αυτά η Όσσα είναι μία από τις 5 σημαντικότερες περιοχές στην ευρύτερη περιοχή και μία από τις 100 ή λιγότερες περιοχές εξάπλωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το δασικό σύμπλεγμα Όσσας χαρακτηρίζεται επίσης από την παρουσία μεγάλων θηλαστικών όπως τα *Canis aureus*, *Canis lupus*, *Sus scrofa* και άλλα τα οποία προστατεύονται όλα από διεθνείς συμβάσεις και την Ελληνική Νομοθεσία. Υπάρχουν επίσης σημαντικά αμφίβια και ερπετά. Τέλος, η πανίδα της περιοχής είναι πλούσια σε είδη ασπόνδυλων. Χαρακτηριστικά υπάρχουν 4 είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και 11 ενδημικά: τα *Maladera krueperi*, *Leptusa casalei*, *Albaniola thessalica*, *Tapinopterus thessalicus*, *Duvalius roseni*, *Duvalius zaimisi*, *Ampedus vignai*, *Langelandia thessalica*, είναι ενδημικά Κολεόπτερα και τα *Poecilimon thessalicus*, και *Dolichopoda annae* είναι ενδημικά Ορθόπτερα. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι α) Ασπόνδυλα: *Platycnemis pennipes*: Σύμφωνα με τους Van Tol, J. & Verdonk M.J. (1988) είναι κινδυνεύον είδος. *Spialia phlomidis*, *Heodes alciphron*: Ο J.S.Dadrowski τα θεωρεί σπάνια είδη. *Agrodiaetus admetus*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/81. *Parnassius mnemosyne*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, και στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης και συμπεριλαμβάνεται στον Κατάλογο Απειλούμενων Ασπονδύλων του CORINE. Τέλος, θεωρείται από τους Koomen P. & van Helsdingen P.J. (1993) ως κινδυνεύον είδος. *Aesalus scarabaeoides*: Μνημονεύεται από τους Speight M.C.D. (1989) και Koomen P. & van Helsdingen P.J. (1993) ως κινδυνεύον είδος. *Rhysodes sulcatus*: Θεωρείται κινδυνεύον και ενδιαφέρον είδος από τους Speight M.C.D. (1989), Koomen P., van Helsdingen P.J. (1993) και σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Έρευνα Ασπόνδυλων (European Invertebrate Survey) (1991). β) Σπονδυλωτά: *Felis sylvestris*: Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, το Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης, στην CITES 1973 και στον Κατάλογο Απειλούμενων Θηλαστικών του Corine. *Glis glis*, *Sciurus vulgaris*: Προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/81 και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. *Muscardinus avellanarius*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. *Capreolus capreolus*: Αναφέρεται στο

Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας ως τρωτό είδος. Επίσης, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. *Canis aureus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας ως τρωτό είδος. Επίσης περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. *Canis lupus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας ως τρωτό είδος όπως και στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN (1988). Επίσης περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα II, IV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης, στη Σύμβαση CITES 1973 και στον Κατάλογο Απειλούμενων Θηλαστικών του Corine. γ) Φυτά: *Aesculus hippocastanum*: Ενδημικό μεσογειακό είδος που φύεται στην Ευρώπη ιθαγενώς μόνο στη Βαλκανική (Ελλάδα, Γιουγκοσλαβία, Αλβανία, Βουλγαρία). Στην εξεταζόμενη περιοχή υπάρχουν λίγα εντοπισμένα δέντρα. Απαιτείται η φύτευση δενδριλίων για να επιβιώσει το είδος. *Androsace villosa*: Πρόκειται για είδος που συναντάται σποραδικά στα βουνά της Κεντρικής και Νότιας Ευρώπης σε υψόμετρο 1800 – 2200 m σε σταθερές σάρες και ασβεστολιθικά βράχια. Το *Ornithogalum oligophyllum* είναι είδος που εξαπλώνεται στην Βαλκανική χερσόνησο και στην Ανατολία. Τα ενδημικά είδη της Ελλάδας *Centaurea ossea*, *Allium heldreichii* και τα ενδημικά της βαλκανικής *Gallium degenii* και *Astragalus lacteus* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Περιλαμβάνονται επίσης στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN 1993 και στον Ευρωπαϊκό Κόκκινο Κατάλογο των Παγκοσμίως Απειλούμενων Φυτών και Ζώων (European Red List of Globally Threatened Species) και χαρακτηρίζονται ως σπάνια. Τα ενδημικά είδη *Viola athis* και *Erobium absinthoides* προστατεύονται από την Σύμβαση της Βέρνης και από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Επίσης περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN 1993 και στον Ευρωπαϊκό Κόκκινο Κατάλογο των Παγκοσμίως Απειλούμενων Φυτών και Ζώων (European Red List of Globally Threatened Species) και χαρακτηρίζονται ως τρωτά. Το *Festuca koritniensis* είναι ενδημικό της Βαλκανικής Χερσονήσου και χαρακτηρίζεται σπάνιο (IUCN 1993). Το είδος *Viola tricolor ssp. macedonica* είναι ενδημικό της Βαλκανικής Χερσονήσου (Ελλάδα, Αλβανία). *Astragalus mayeri*, *Crocus veluchensis*, *Crataegus heldreichii*, *Silene radicata ssp. radicata*, *Crocus cvijicii*, *Sideritis scardica*, *Lamium garganicum ssp. striatum*, *Scrophularia aestivalis*, *Dianthus haematocalyx ssp. haematocalyx*, *Dianthus integer ssp. minutiflorus*, *Carum graecum ssp. graecum*, *Dianthus viscidus*, *Colchicum doerfleri*, *Carum strictum*: Ενδημικά είδη της Βαλκανικής. Το είδος *Marrubium thessalum* είναι ενδημικό της Βόρειας και Κεντρικής Ελλάδας και της Ν. Αλβανίας. Το *Carlina frigida* είναι ενδημικό της Βαλκανικής που εξαπλώνεται στην Ελλάδα και πιθανά στην Ν. Γιουγκοσλαβία και Αλβανία.

7.1.5 Περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι – Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι

Η περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι - Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 469,91 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 438,17 km², εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 211,38 km² στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 226,79 km² στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (31,73 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1.053 m και το μέσο στα 375,64 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι - Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-7: Υδατικά συστήματα που εμπύτουν στην περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι - Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420004	GR0816R000000062A	1Τ
	ΕΛ0816R000000163N	ΆΜΥΡΟΣ Π.
	ΕΛ0817R000501067N	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟ
	ΕΛ0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.
	Λιμναία Υδατικά συστήματα	
	ΕΛ0816L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ
	Παράκτια Υδατικά συστήματα	
	ΕΛ0817C0004N	ΘΑΛΑΣΣΑ ΠΗΛΙΟΥ

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (ΒΙΟΜΑΡ).

Πίνακας 7.1-8: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι εντός του ΥΔ ΕΛ08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
1110	Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία
1120	* Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanicae</i>)	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία
1170	Υφαλοι	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία
3140	Σκληρά ολιγομεσοτροφικά ύδατα με βενθική βλάστηση χαροειδών (<i>Characeae</i>)	3,21	100,00%
6110	*Καρστικοί ασβεστούχοι λειμώνες (<i>Alysso-Sedion albi</i>)	19,38	100,00%
6220	*Ψευδοστέπες με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (<i>Thero-Brachypodietea</i>)	0,58	100,00%
9260	Δάση καστανιάς	16,95	100,00%
9280	Δάση οξυάς με <i>Quercus frainetto</i>	12,20	100,00%
9320	Δάση ελιάς και χαρουπιάς	13,25	100,00%
9340	Δάση αριάς <i>Quercus ilex</i>	11,83	99,65%
91M0	Παννωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	133,27	100,00%
92C0	Δάση ανατολικής πλάτανου (<i>Platanion orientalis</i>)	2,00	99,78%

92D0	Θερμομεσογειακές παραποτάμιες στοές (Nerio- Tamariceteae), παραποτάμιες στοές της Νοτιο-Δυτικής Ιβηρικής χερσονήσου (Securinegion tinctoriae)	0,02	100,00%
------	--	------	---------

Η περιοχή περιλαμβάνει το Μαυροβούνι, τμήμα του ταμιευτήρα ύδατος στην περιοχή της τέως Λίμνης Κάρλας (Ν. Λάρισας και Μαγνησίας) και την πηγή Κεφαλόβρυσο στο Βελεστίνο Μαγνησίας. Το Μαυροβούνι (39.000 ha, μέγιστο υψόμετρο 1054 m) εκτείνεται μεταξύ της Όσσας και του Πηλίου και ανήκει στους νομούς Λάρισας και Μαγνησίας. Τα πετρώματά του είναι κυρίως σχιστόλιθοι και σε μικρότερο βαθμό ασβεστόλιθοι. Αδρομερώς, η θαλάσσια περιοχή καλύπτει περίπου 2% της περιοχής, η χερσαία περίπου 96% και ο ταμιευτήρας καλύπτει 2%. Η βορειοανατολική πλευρά του καταλήγει σε απότομους γκρεμούς στο Αιγαίο Πέλαγος. Στο ανώτερο τμήμα του καλύπτεται από δρυοδάση (κυρίως *Quercus conferta*) και στο κατώτερο από δάση οξιάς και καστανιάς. Τα μακκί καλύπτουν το κατώτερο τμήμα. Η ανατολική πλευρά του βουνού είναι πολύ πυκνή και κυριαρχείται από αριά (*Quercus ilex*). Οι θαμνώνες του πουρναριού και της αγριελιάς έχουν υποβαθμιστεί εξαιτίας της υπερβόσκησης (η περιοχή είναι βοσκοτόπι για μεγάλους αριθμούς κτηνοτροφικών ζώων). Το Μαυροβούνι περιλαμβάνει επίσης φαράγγια, βραχώδεις σχηματισμούς, ποολίβαδα, φρύγανα και καλλιεργημένες εκτάσεις. Ένας σημαντικός αριθμός ρεμάτων διατρέχει το βουνό, τα περισσότερα από τα οποία ξηραίνονται το καλοκαίρι. Οι όχθες των ρεμάτων καλύπτονται από πλατάνια, σκλήθρα, λεύκες και ιτιές. Ο ταμιευτήρας τροφοδοτείται από τα ύδατα του Πηνειού. Ωστόσο, βιομηχανικά απόβλητα και γεωργικές απορροές καταλήγουν επίσης στον ταμιευτήρα. Τα ύδατα του πιθανόν είναι ευτροφικά και έχει παρατηρηθεί ταχεία αύξηση των καλαμώνων. Η πηγή Κεφαλόβρυσο έχει υποστεί τις συνέπειες των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων. Η έκτασή της έχει μειωθεί, η φυσική της βλάστηση και ίσως τα ενδημικά της ψάρια έχουν εξαφανισθεί. Σήμερα, χρησιμοποιείται ως λίμνη για την εκτροφή εμπορικών (π.χ. πέστροφα) και άλλων ψαριών. Οι καλαμώνες (*Phragmites australis*) που απαντούν στον ταμιευτήρα αλλά δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι αποτελούν έναν επιπρόσθετο τύπο οικοτόπου.

Η οικολογική αξία της περιοχής φαίνεται από τα ακόλουθα στοιχεία: 1. Διαθέτει ποικιλία γεωμορφολογικών σχηματισμών, καθώς περιλαμβάνει ένα βουνό, ένα ταμιευτήρα- υγρότοπο και μια πηγή, καθώς και μεγάλη ποικιλία τύπων οικοτόπων. 2. Διαθέτει σημαντική ποικιλία ερπετών, αμφιβίων, θηλαστικών και ψαριών τα περισσότερα από τα οποία προστατεύονται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και είναι “είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος”. 3. Ύπαρξη εκτεταμένων και ικανοποιητικά διατηρημένων δασών φυλλοβόλων πλατύφυλλων δασών. 4. Μεγάλη ποικιλία πουλιών και κυρίως αρπακτικών στο Μαυροβούνι. 5. Ο ταμιευτήρας στην τέως Λίμνη Κάρλα συγκεντρώνει σημαντική ποικιλία μεταναστευτικών και διαχειμαζόντων πουλιών, υδρόβιων, παρυδάτιων και αρπακτικών. Ορισμένα από αυτά προσπαθούν να επανεγκατασταθούν στον υγρότοπο. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι: Το *Damasonium alisma* είναι ένα τρωτό είδος για την Ελλάδα (IUCN, 1993). Ο σκίουρος (*Sciurus vulgaris*) προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Π.Δ. 67/81) και τη Σύμβαση της Βέρνης (Παράρτημα ΙΙΙ). Το *Apodemus mystacinus* είναι ενδημικό είδος και περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας ως σπάνιο.

7.1.6 Περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κουιάδας Τεμπών

Η περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κουιάδας Τεμπών χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 13,63 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 9 m, το μέγιστο στα 535 m και το μέσο στα 171,16 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κουιάδας Τεμπών παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-9: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κουιάδας Τεμπών

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420005	ΕΛ0816R000200003N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κουιάδας Τεμπών, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-10: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κουιάδας Τεμπών εντός του ΥΔ ΕΛ08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
3280	Οι ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή: Paspalo-Agrostidion και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από Salix και Populus alba κατά μήκος των οχθών τους	0,37	100,00%
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	0,69	100,00%
9340	Δάση αριάς Quercus ilex	0,05	100,00%
92A0	Δάση-στοές με Salix alba και Populus alba	0,15	100,00%
92C0	Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)	0,55	100,00%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
92D0	Θερμομεσογειακές παραποτάμιες στοές (Nerio-Tamariceteae), παραποτάμιες στοές της Νοτιο-Δυτικής Ιβηρικής χερσονήσου (Securinegion tinctoriae)	0,03	100,00%

Η εξεταζόμενη περιοχή είναι μία εκτεταμένη κοιλάδα του ποταμού Πηνειού με υψηλές και απότομες βραχώδεις πλαγιές, δασωμένες κλιτύες, παραποτάμιο δάσος και μακκί. Το αξιόλογο αισθητικό δάσος με τις φυσικές πηγές της Αγίας Παρασκευής βρίσκεται μεταξύ των ορέων του Κάτω Ολύμπου και της Όσσας. Από γεωλογική άποψη, η περιοχή αποτελείται από πετρώματα σερπεντινικά, γνεύσιου, σχιστολιθικά και ανθρακικά.

Η περιοχή περιλαμβάνει δάση με μεγάλη αισθητική και οικολογική αξία. Υπάρχει ακόμη μεγάλος αριθμός παρυδάτιων πτηνών και πληθυσμών κοινών ειδών ψαριών. Στην περιοχή απαντάται ένα ελληνικό ενδημικό φυτικό είδος.

7.1.7 Περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι

Η περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 369,32 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura, εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 145,68 km² στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 223,64 km² στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1053 m και το μέσο στα 395,68 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-11: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420006	EL0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.
	EL0816R000000163N	ΆΜΥΡΟΣ Π.
	EL0817R000501067N	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟ
	Λιμναία Υδατικά συστήματα	
	EL0816L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ

Το Μαυροβούνι εκτείνεται μεταξύ της Όσσας και του Πηλίου και ανήκει στους νομούς Λάρισας και Μαγνησίας. Τα πετρώματά του είναι κυρίως σχιστόλιθοι και σε μικρότερο βαθμό ασβεστόλιθοι. Αδρομερώς, η θαλάσσια περιοχή καλύπτει περίπου 2% της περιοχής, η χερσαία περίπου 96% και ο ταμειυτήρας της Κάρλας καλύπτει 2%. Η ΒΑ πλευρά του καταλήγει σε απότομους γκρεμούς στο Αιγαίο Πέλαγος. Στο ανώτερο τμήμα του καλύπτεται από δρυοδάση (κυρίως *Quercus conferta*) και στο κατώτερο από δάση οξιάς και καστανιάς. Τα

μακκί καλύπτουν το κατώτερο τμήμα. Η ανατολική πλευρά του βουνού είναι πολύ πυκνή και κυριαρχείται από αριά (*Quercus ilex*). Οι θαμνώνες του πουρναριού και της αγριελιάς έχουν υποβαθμιστεί εξαιτίας της υπερβόσκησης (η περιοχή είναι βοσκοτόπι για μεγάλους αριθμούς κτηνοτροφικών ζώων). Το Μαυροβούνι περιλαμβάνει επίσης φαράγγια, βραχώδεις σχηματισμούς, ποολίβαδα, φρύγανα και καλλιεργημένες εκτάσεις. Ένας σημαντικός αριθμός ρεμάτων διατρέχει το βουνό, τα περισσότερα από τα οποία ξηραίνονται το καλοκαίρι. Οι όχθες των ρεμάτων καλύπτονται από πλατάνια, σκλήθρα, λεύκες και ιτιές. Σημειώνεται ότι ο τύπος οικοτόπου 5420 αφορά κυρίως τα είδη *Cistus salvifolius*, *C. creticus*, *C. monspeliensis*, *Thymus capitatus*, *Ballota acetabulosa*, *Sarcopoterium spinosum* και *Genista acanthoclada*. Επιπλέον, οι καλαμώνες (*Phragmites australis*) που απαντούν στον ταμιευτήρα της Κάρλας αλλά δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι αποτελούν έναν επιπρόσθετο τύπο οικοτόπου.

Η οικολογική αξία της περιοχής φαίνεται από τα ακόλουθα στοιχεία: 1. Διαθέτει ποικιλία γεωμορφολογικών σχηματισμών, καθώς περιλαμβάνει ένα βουνό, ένα ταμιευτήρα- υγρότοπο και μια πηγή, καθώς και μεγάλη ποικιλία τύπων οικοτόπων. 2. Διαθέτει σημαντική ποικιλία ερπετών, αμφιβίων, θηλαστικών και ψαριών τα περισσότερα από τα οποία προστατεύονται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και είναι “είδη κοιντικού ενδιαφέροντος”. 3. Ύπαρξη εκτεταμένων και ικανοποιητικά διατηρημένων δασών φυλλοβόλων πλατύφυλλων δασών. 4. Μεγάλη ποικιλία πουλιών και κυρίως αρπακτικών στο Μαυροβούνι. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι: Το *Damasonium alisma* είναι ένα τρωτό είδος για την Ελλάδα (IUCN, 1993). Ο σκίουρος (*Sciurus vulgaris*) προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Π.Δ. 67/81) και τη Σύμβαση της Βέρνης (Παράρτημα ΙΙΙ). Το *Arodemus mystacinus* είναι ενδημικό είδος και περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας ως σπάνιο.

7.1.8 Περιοχή GR1420007 - 'Όρος 'Όσσα

Η περιοχή GR1420007 - 'Όρος 'Όσσα χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 238,45 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 154,41 km² στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 84,04 km² στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1965 m και το μέσο στα 806,12 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420007 - 'Όρος 'Όσσα παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-12: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420007 - 'Όρος 'Όσσα

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420007	EL0817R000101065N	ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.

Η περιοχή περιλαμβάνει το δασικό σύμπλεγμα της βορειοανατολικής πλευράς του 'Όρους 'Όσσα. Ξεκινά από το επίπεδο της θάλασσας και φτάνει στην υψηλότερη κορυφή, τον Προφήτη Ηλία (1980 m). Η κορυφή είναι γυμνή και βραχώδης και ο υφιστάμενος τύπος βλάστησης ανήκει στην *Astragalo-Daphnion*. Στα χαμηλότερα υψόμετρα, ο κύριος τύπος βλάστησης είναι τα αειφύλλα πλατύφυλλα. Εδώ απαντούν τα περισσότερα σχετικά είδη που βλαστάνουν στην Ελλάδα όπως *Acer sp.*, *Quercus sp.*, *Corylus sp.*, *Arbutus sp.*, *Erica sp.*, *Fraxinus sp.*, *Phillyrea sp.*, *Ulmus sp.*, *Cornus sp.* κ.λπ. Σε μεγαλύτερα υψόμετρα, η ανθρώπινη επίδραση είναι έντονη καθώς ο έλεγχος και το κλάδεμα του είδους *Castanea sativa* έχει οδηγήσει στη δημιουργία καθαρών ομάδων του είδους (καστανοπερίβολα), ιδιαίτερα σε τμήματα του δάσους που ανήκουν στις τοπικές κοινότητες. Τα δέντρα

χρησιμοποιούνται κυρίως για τη συλλογή κάστανων και λιγότερο για το ξύλο τους. Όπου η ανθρωπογενής επίδραση δεν είναι τόσο έντονη, η *Castanea* αναπτύσσεται μαζί με *Tilia* σε τυπική *Tilio-Castanetum* στα 300 - 500 m (περιγράφεται από τον τύπο οικοτόπου 9180 και χαρακτηρίζεται από το είδος *Tilia tormentosa*). Το επόμενο βλαστητικό επίπεδο φτάνει έως τα 650 m και αντιστοιχεί στην κοινωνία *Quercetum-montanum* με είδη *Quercus*, κυρίως *Q. conferta*, *Q. sessiliflora* και *Q. rubescens*. Δάση δρυός με πλατύφυλλη δρυ (τύπος οικοτόπου 9280) απαντούν στην *Quercion ilicis* στις πλαγιές προς την πλευρά της θάλασσας και στην *Ostrya-carpinion orientalis* σε περιοχές μακριά από τη θάλασσα. Τα δάση δρυός βρίσκονται και σε υψόμετρα 200 - 300 m σε υγρές περιοχές της Όσσας. Σε μεγαλύτερα υψόμετρα (650 – 1600 m) απαντά ψυχρόφιλη, υγρόφιλη βλάστηση. Το κυρίαρχο δασικό είδος είναι η οξιά και συγκεκριμένα το είδος *Fagus moesiaca* μαζί με *F. sylvatica* και *F. orientalis* στα ψηλότερα και χαμηλότερα υψόμετρα αντίστοιχα. Στην Όσσα, όπως και στην υπόλοιπη ανατολική Θεσσαλία, τα όρια της *Fagion moesiacae* δεν είναι η γραμμή σχηματισμού των θερινών νεφών (όπως για παράδειγμα στην Αλβανία). Περιορισμένοι σχηματισμοί του είδους *Fagus* απαντούν σε ρεματιές ακόμα και στο χαμηλό υψόμετρο των 280 m. Το αμιγές δάσος οξιάς γίνεται μικτό στη ζώνη των 1000 - 1450 m, όπου δέντρα *Fagus* βρίσκονται μαζί με έλατα (*Abies borisii-regis*). Υπάρχει επίσης δάσος *Abies cephalonica* (το ενδημικό ελληνικό έλατο), το οποίο καλύπτει μικρό τμήμα της περιοχής (κωδικός CORINE 42.18, τύπος οικοτόπου που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/EOK). Το ελατοδάσος είχε υποχωρήσει τα προηγούμενα χρόνια εξαιτίας της υπερβολικής εκμετάλλευσής του αλλά τελευταία έχει αρχίσει η αυτο-επανεγκατάστασή του. Πάνω από τα όρια της δασικής βλάστησης βρίσκεται η υποαλπική ζώνη με μεγάλη ποικιλία ειδών. Στην Όσσα απαντούν, επίσης, το είδος *Carpinus orientalis*, δάση στις ρεματιές με *Aesculus orientalis*, καθώς και σχηματισμοί *Pteridium aquilinum* και *Berberis cretica*. Σε χαμηλά ποσοστά απαντούν επίσης πλατύφυλλα είδη των γενών *Acer*, *Sorbus*, *Fraxinus* και παραποτάμια βλάστηση κατά μήκος των ρεμάτων. Η Όσσα, η οποία χαρακτηρίζεται από τις κοινωνίες *Quercion cerris* και *Fagetalia*, θα μπορούσε να θεωρηθεί τμήμα της υπο-ηπειρωτικής και ηπειρωτικής βιογεωγραφικής περιοχής. Όσον αφορά στην Οξιά, σύμφωνα με τον Strid A. (Mountain Flora of Greece, 1:51, 1986) στην Ελλάδα απαντά το υποείδος *Fagus sylvatica ssp. sylvatica* (πάνω από τα 1000 m στην ηπειρωτική Ελλάδα νότια από τα όρη Οξιά και Πήλιο). Το υποείδος *F. sylvatica ssp. orientalis* αποτελεί συγγενικό υποείδος και οι ενδιάμεσες μορφές (που συχνά αποκαλούνται *F. moesiaca*) απαντούν εκεί όπου τα δύο υποείδη συναντώνται (στη βαλκανική χερσόνησο). Η τυπική *F. sylvatica ssp. sylvatica* απαντά στις δυτικές και κεντρικές περιοχές, πάνω από τα 1000 m, ενώ οι ενδιάμεσες μορφές που ομοιάζουν με *F. sylvatica ssp. orientalis* απαντούν κάτω από τα 1000 m. Επιπλέον, σύμφωνα με το Med-Checklist (3:225), τρία υποείδη *Fagus sylvatica* έχουν ταυτοποιηθεί, *ssp. sylvatica*, *ssp. moesiaca* και *ssp. Orientalis* και όλα απαντούν στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το Flora Europaea, (1:72), δύο υποείδη *Fagus sylvatica* έχουν ταυτοποιηθεί, *ssp. sylvatica* και *ssp. orientalis*, και τα δύο απαντούν στην Ελλάδα. Το είδος *Fagus moesiaca* θεωρείται ως ενδιάμεση μορφή μεταξύ των δύο υποειδών.

Το αισθητικό δάσος της Όσσας είναι ένας πραγματικός βοτανικός κήπος. Οι ευνοϊκές περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες της περιοχής και ειδικότερα το υψηλό ποσοστό βροχόπτωσης, αποτέλεσμα των ανατολικών ανέμων, συμβάλλουν στη δημιουργία του υπέροχου δασικού συμπλέγματος της Όσσας. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης το τοπίο και η γεωμορφολογία της περιοχής καθώς τοπικά δημιουργούνται άφθονοι ιδιαίτεροι οικοτόποι που οδηγούν σε αυξημένη ποικιλότητα των βλαστητικών τύπων στη χλωρίδα και την πανίδα. Το έδαφος είναι πολύ καλό για δασοκομία. Η παραγωγικότητά του θεωρείται χαμηλή και ακατάλληλη για γεωργικές ή κτηνοτροφικές χρήσεις. Το δασικό σύμπλεγμα παρουσιάζει εξαιρετική ποικιλία οικοτόπων και φυτικών ειδών. Παρατηρείται εναλλασσόμενο τοπίο με εκτεταμένα κλειστά δάση οξιάς και ελάτης στις ανατολικές πλαγιές και ορεινά μικρά λιβάδια, ενώ η κορυφή είναι γυμνός βράχος. Το δασικό σύμπλεγμα Όσσας αποτελείται βασικά από παρθένα και μικτά δάση πλατύφυλλων και πλατύφυλλων - κωνοφόρων. Στην περιοχή φύονται ορισμένα ενδημικά είδη φυτών της Ελλάδας: *Silene multicaulis genistifolia*, *Teucrium chamaedrys olympicum* (σπάνιο), *Allium heldreichii* (ενδημικό της Βαλκανικής). Εκτός από το βοτανικό της ενδιαφέρον που βασίζεται στη παρουσία ενδημικών ή/και σπάνιων ειδών και στην ποικιλία ανώτερων και

κατώτερων φυτών, η εξεταζόμενη περιοχή προστατεύεται ως Ειδική Ζώνη Προστασίας (Special Protected Area, SPA). Επίσης αποτελεί Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Important Bird Area, IBA) σύμφωνα με την οδηγία 79/409/ΕΟΚ η οποία αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2009/147/ΕΚ, και αποτελεί καταφύγιο για πολλά είδη πουλιών. Για κάποια από αυτά η Όσσα είναι μία από τις 5 σημαντικότερες περιοχές στην ευρύτερη περιοχή και μία από τις 100 ή λιγότερες περιοχές εξάπλωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η περιοχή είναι σημαντική για τη διατροφή και το πέρασμα αρπακτικών πτηνών. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα: *Gyps fulvus*, *Accipiter brevipes*, *Aquila heliaca*, *Falco biarmicus*, *Ficedula semitorquata*, *Emberiza hortulana*. Το δασικό σύμπλεγμα Όσσας χαρακτηρίζεται επίσης από την παρουσία μεγάλων θηλαστικών όπως τα *Canis aureus*, *Sus scrofa* και άλλα τα οποία προστατεύονται όλα από διεθνείς συμβάσεις και την Ελληνική Νομοθεσία. Υπάρχουν επίσης σημαντικά αμφίβια και ερπετά. Τέλος, η πανίδα της περιοχής είναι πλούσια σε είδη ασπόνδυλων. Χαρακτηριστικά υπάρχουν ορισμένα είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, και ορισμένα είναι ενδημικά. Τα *Maladera krueperi*, *Leptusa casalei*, *Albaniola thessalica*, *Tapinopterus thessalicus*, *Duvalius roseni*, *Duvalius zaimisi*, *Ampedus vignai*, *Langelandia thessalica* είναι ενδημικά Κολεόπτερα και τα *Poecilimon thessalicus* και *Dolichopoda annae* είναι ενδημικά Ορθόπτερα.

Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι α) Ασπόνδυλα: *Platycnemis pennipes*: Σύμφωνα με τους Van Tol, J. & Verdonk M.J. (1988) είναι κινδυνεύον είδος. *Spialia phlomidis*, *Heodes alciphron*: Ο J.S.Dadrowski τα θεωρεί σπάνια είδη. *Agrodiaetus admetus*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/81. *Parnassius mnemosyne*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, και στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης και συμπεριλαμβάνεται στον Κατάλογο Απειλούμενων Ασπονδύλων του CORINE. Τέλος, θεωρείται από τους Koomen P. & van Helsdingen P.J. (1993) ως κινδυνεύον είδος. *Aesalus scarabaeoides*: Μνημονεύεται από τους Spreight M.C.D. (1989) και Koomen P. & van Helsdingen P.J. (1993) ως κινδυνεύον είδος. *Rhysodes sulcatus*: Θεωρείται κινδυνεύον και ενδιαφέρον είδος από τους Spreight M.C.D. (1989), Koomen P., van Helsdingen P.J. (1993) και σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Έρευνα Ασπονδύλων (European Invertebrate Survey) (1991). β) Σπονδυλωτά: *Felis sylvestris*: Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, το Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης, στην CITES 1973 και στον Κατάλογο Απειλούμενων Θηλαστικών του Corine. *Glis glis*, *Sciurus vulgaris*: Προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/81 και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. *Muscardinus avellanarius*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. *Capreolus capreolus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας ως τρωτό είδος. Επίσης, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. *Canis aureus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας ως τρωτό είδος. Επίσης περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. *Canis lupus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας ως τρωτό είδος όπως και στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN (1988). Επίσης περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα II, IV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης, στη Σύμβαση CITES 1973 και στον Κατάλογο Απειλούμενων Θηλαστικών του Corine. γ) Φυτά: *Aesculus hippocastanum*: Ενδημικό μεσογειακό είδος που φύεται στην Ευρώπη ιθαγενώς μόνο στη Βαλκανική (Ελλάδα, Γιουγκοσλαβία, Αλβανία, Βουλγαρία). Στην εξεταζόμενη περιοχή υπάρχουν λίγα εντοπισμένα δέντρα. Απαιτείται η φύτευση δενδριλίων για να επιβιώσει το είδος. *Androsace villosa*: Πρόκειται για είδος που συναντάται σποραδικά στα βουνά της Κεντρικής και Νότιας Ευρώπης σε υψόμετρο 1800 – 2200 m σε σταθερές σάρες και ασβεστολιθικά βράχια. Το *Ornithogalum oligophyllum* είναι είδος που εξαπλώνεται στην Βαλκανική χερσόνησο και στην Ανατολία. Τα ενδημικά είδη της Ελλάδας *Centaurea ossea*, *Allium heldreichii* και τα ενδημικά της βαλκανικής *Gallium degenii* και *Astragalus lacteus* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Περιλαμβάνονται επίσης στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN 1993 και στον Ευρωπαϊκό Κόκκινο Κατάλογο των Παγκοσμίως Απειλούμενων Φυτών και Ζώων (European Red List of Globally Threatened Species) και χαρακτηρίζονται ως σπάνια. Τα ενδημικά είδη *Viola*

athois και *Erobium absinthoides* προστατεύονται από την Σύμβαση της Βέρνης και από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Επίσης περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN 1993 και στον Ευρωπαϊκό Κόκκινο Κατάλογο των Παγκοσμίως Απειλούμενων Φυτών και Ζώων (European Red List of Globally Threatened Species) και χαρακτηρίζονται ως τρωτά. Το *Festuca koritniensis* είναι ενδημικό της Βαλκανικής Χερσονήσου και χαρακτηρίζεται σπάνιο (IUCN 1993). Το είδος *Viola tricolor ssp. macedonica* είναι ενδημικό της Βαλκανικής Χερσονήσου (Ελλάδα, Αλβανία). *Astragalus mayeri*, *Crocus veluchensis*, *Crataegus heldreichii*, *Silene radicata ssp. radicata*, *Crocus cvijicii*, *Sideritis scardica*, *Lamium garganicum ssp. striatum*, *Scrophularia aestivalis*, *Dianthus haematocalyx ssp. haematocalyx*, *Dianthus integer ssp. minutiflorus*, *Carum graecum ssp. graecum*, *Dianthus viscidus*, *Colchicum doerfleri*, *Carum strictum*: Ενδημικά είδη της Βαλκανικής. Το είδος *Marrubium thessalum* είναι ενδημικό της Βόρειας και Κεντρικής Ελλάδας και της Ν. Αλβανίας. Το *Carlina frigida* είναι ενδημικό της Βαλκανικής που εξαπλώνεται στην Ελλάδα και πιθανά στην Ν. Γιουγκοσλαβία και Αλβανία.

7.1.9 Περιοχή GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλάδα Ροδιάς

Η περιοχή GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλάδα Ροδιάς χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 250,08 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 12 m, το μέγιστο στα 1583 m και το μέσο στα 659,61 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλάδα Ροδιάς παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-13: GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλάδα Ροδιάς

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420008	ΕΛ0816R000200005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4
	ΕΛ0816R000200004N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3

Η περιοχή περιλαμβάνει το νότιο τμήμα του Κάτω Ολύμπου και την κοιλάδα Ροδιάς. Το δυτικό τμήμα του Κάτω Ολύμπου κυριαρχείται από χορτολίβαδα και θάμνους, ενώ οι ανατολικές περιοχές είναι καλά δασωμένες. Ο Κάτω Όλυμπος καταλαμβάνει τους πρόποδες των βουνών Όλυμπος και Όσσα. Η περιοχή περιλαμβάνει οικοτόπους, όπως βοσκότοπους, εκτεταμένα δάση ελάτης και οξυάς, απότομα φαράγγια με παλαιά δάση καστανιάς και δάση μαύρης πεύκης (*Pinus nigra*). Το κλίμα είναι μεταξύ του μεσογειακού (στα χαμηλά υψόμετρα) και του ηπειρωτικού (στα μεγάλα υψόμετρα). Από γεωλογική άποψη, ο Κάτω Όλυμπος αποτελείται από σερπεντίνη, γνεύσιο αμφιβολίτη, κ.λπ. Σε μια ορεινή περιοχή όπως ο Κάτω Όλυμπος, η βλάστηση που αναπτύσσεται είναι πάντα πιο ετερογενής από ότι είναι σε περιοχές με απλούστερη γεωλογική δομή. Αυτές οι διαφορές είναι ιδιαίτερα εμφανείς στα μεγάλα υψόμετρα.

Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή και ως πέρασμα των αρπακτικών. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα εξής: *Gyps fulvus*, *Accipiter brevipes*, *Falco biarmicus*, *Falco naumanni*, *Ficedula semitorquata*, *Emveriza hortulana*. Η περιοχή περιλαμβάνει δάση με υψηλή αισθητική και οικολογική αξία. Η μεγάλη ποικιλία βιοτόπων και η τοπογραφία έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη πλούσιας χλωρίδας και πανίδας όπως επίσης και την εμφάνιση μιας ποικιλίας οικοτόπων. Η περιοχή παρουσιάζει μεταβαλλόμενο τοπίο με εκτεταμένο κλειστό δάσος, γυμνή βοσκόμενη γη και μία μίξη από βοσκότοπους, δασάκια και μικρούς αγρούς.

7.1.10 Περιοχή GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου

Η περιοχή GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 42,93 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 65 m, το μέγιστο στα 695 m και το μέσο στα 286,71 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-14: GR1420008 - GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420009	ΕΛ0816R000200022N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 10
	ΕΛ0816R000200021N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9

Πρόκειται για μία απότομη ορεινή περιοχή όπου κυριαρχεί η θαμνώδης βλάστηση. Το γειτονικό φαράγγι και η κοιλάδα περιλαμβάνουν παρόχθια δάση. Τα Στενά Καλαμακίου είναι ένα φαράγγι το οποίο διασχίζει ο ποταμός Πηνειός στην περιοχή των Τρικάλων, με ένα παρόχθιο δάσος ανάμεσα από γυμνούς λόφους. Η περιοχή διαθέτει επίσης ενδιαφέρον τοπίο και ενδιαφέρουσα γεωμορφολογία. Η βλάστηση είναι τυπική αυτού του είδους οικοσυστήματος. Χαρακτηρίζεται από είδη φυτών, όπως τα *Salix alba*, *Alnus glutinosa*, *Ulmus campestris*, *Populus alba* (και πολλά υβρίδια του γένους *Populus*), *Vitex agnus castus*, *Tamarix sp.*, *Rubus sp.* Υπάρχουν επίσης μεμονωμένα είδη δέντρων των ειδών *Platanus orientalis* και *Fraxinus angustifolia*. Η περιβάλλουσα περιοχή χρησιμοποιείται κυρίως ως βοσκοτόπι.

Η περιοχή είναι σημαντική για αρπακτικά που διαβιούν μόνιμα και για είδη ανοικτά των ανοικτών περιοχών. Είδος ενδιαφέροντος: *Falco biarmicus*. Τα στενά Καλαμακίου, ένα φαράγγι του Πηνειού ποταμού, περιβάλλονται από γυμνούς λόφους που χρησιμοποιούνται για την κτηνοτροφία. Παρόλο που δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, το φαράγγι είναι ένα αξιόλογο παρόχθιο οικοσύστημα. Τοποθετείται στην κεντρική Θεσσαλική πεδιάδα, μια προβληματική περιοχή λόγω της υψηλούς ανθρωπογενούς δραστηριότητας. Εντούτοις, είναι σημαντικής αξίας περιοχή λόγω της άγριας πανίδας και χλωρίδας και χρήζει προστασίας.

7.1.11 Περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου

Η περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 4,62 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 65 m, το μέγιστο στα 412 m και το μέσο στα 156,79 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-15: Υδατικά συστήματα που εμπíπτουν στην περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420010	ΕΛ0816R000200021N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1420010 - Στενά Καλαμακίου, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-16: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου εντός του ΥΔ ΕΛ08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
3280	Οι ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή: Paspalo-Agrostidion και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από Salix και Populus alba κατά μήκος των οχθών τους	0,17	100,00%
5420	Φρύγανα Sarcopoterium spinosum	0,77	100,00%
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρηνή με χασμοφυτική βλάστηση	1,19	100,00%
92A0	Δάση-στοές με Salix alba και Populus alba	0,0007	100,00%
92C0	Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)	0,19	100,00%

Τα Στενά Καλαμακίου είναι ένα φαράγγι το οποίο διασχίζει ο ποταμός Πηνειός στην περιοχή των Τρικάλων, με ένα παρόχθιο δάσος ανάμεσα από γυμνούς λόφους. Η περιοχή διαθέτει επίσης ενδιαφέρον τοπίο και ενδιαφέρουσα γεωμορφολογία. Η βλάστηση είναι τυπική αυτού του είδους οικοσυστήματος. Χαρακτηρίζεται από είδη φυτών, όπως τα *Salix alba*, *Alnus glutinosa*, *Ulmus campestris*, *Populus alba* (και πολλά υβρίδια του γένους *Populus*), *Vitex agnus castus*, *Tamarix sp.*, *Rubus sp.* Υπάρχουν επίσης μεμονωμένα είδη δέντρων των ειδών *Platanus orientalis* και *Fraxinus angustifolia*. Η περιβάλλουσα περιοχή χρησιμοποιείται κυρίως ως βοσκοτόπι. Ένα μικρό τμήμα της περιοχής, η έκταση γύρω από τους λόφους, καλλιεργείται.

Τα στενά Καλαμακίου, ένα φαράγγι του Πηνειού ποταμού, περιβάλλονται από γυμνούς λόφους που χρησιμοποιούνται για την κτηνοτροφία. Παρόλο που δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, το φαράγγι είναι ένα αξιόλογο παρόχθιο οικοσύστημα. Τοποθετείται στην κεντρική Θεσσαλική πεδιάδα, μια προβληματική περιοχή λόγω της υψηλής ανθρωπογενούς δραστηριότητας. Εντούτοις, είναι σημαντικής αξίας περιοχή λόγω της άγριας πανίδας και χλωρίδας της και χρήζει προστασίας. Η περιοχή είναι επίσης σημαντική λόγω της παρουσίας σπάνιων ειδών πτηνών και ψαριών. Ειδικότερα, οι παρόχθιοι γκρεμοί γύρω από το φαράγγι είναι σημαντικοί για σπάνια αρπακτικά πτηνά. Η περιοχή αυτή περιλαμβάνεται στις Σημαντικές Περιοχές για τα

Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.). Παρουσιάζει, επίσης, υψηλό ενδημισμό όσον αφορά στα ψάρια: 5 ενδημικά υποείδη, 4 ελληνικά ενδημικά και της Νότιας Πρώην Γιουγκοσλαβίας. Τα ενδημικά είδη του Πηνειού ποταμού είναι γενικά τρωτά και τοπικά απειλούμενα, εντούτοις, στην περιοχή ο κίνδυνος ρύπανσης έχει σχετικά αμβλυνθεί. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι τα ακόλουθα: 1) *Leuciscus cephalus vardarensis*: Ενδημικό υποείδος των ποταμών Αώου, Πηνειού, Αλιάκμονα, Αξιού και Γαλλικού. Προστατεύεται από τη γενικότερη νομοθεσία αλιείας. Περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας ως γενικά ασφαλές αλλά τοπικά τρωτά είδη. 2) *Alburnus alburnus thessalicus*: Ενδημικά υποείδη της Θεσσαλίας. Σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο, οι πληθυσμοί του είναι τρωτοί. 3) *Alburnoides bipunctatus thessalus*: Ενδημικό υποείδος της Ελλάδας (ποταμοί Πηνειός, Αλιάκμονας, Αξιός, Λουδίας) και της νότιας πρώην Γιουγκοσλαβίας. Το είδος περιλαμβάνεται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης και θεωρείται απειλούμενο (CORINE-Biotopes project 1988). 4) *Silurus glanis*: Το είδος περιλαμβάνεται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης και θεωρείται απειλούμενο (CORINE-Biotopes project 1988). 5) *Hyla arborea*: Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης και θεωρείται απειλούμενο (CORINE-Biotopes project 1988). Προστατεύεται επίσης από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). 6) *Lacerta trilineata*, *Podarcis erhardii*, *Podarcis taurica*: Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης και θεωρούνται απειλούμενα (CORINE-Biotopes project 1988). Προστατεύονται επίσης από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). 7) *Cyrtodactylus kotschy*, *Coluber najadum*: Προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης. 8) *Natrix natrix*: Προστατεύεται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/81. 9) *Falco tinnunculus*, *Muscicapa striata*, *Sitta neumayer*, *Athene noctua*: Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης. 10) *Remiz pendulinus*: Η περιοχή, σύμφωνα με το Corine, είναι μια από τις 5 πιο σημαντικές περιοχές για το είδος. Περιλαμβάνεται επίσης στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. 11) *Ablepharus kitaibelii*, *Hemidactylus turcicus*, *Martes martes*, *Mustela nivalis*: Προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Περιλαμβάνεται επίσης στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. 12) *Meles meles*: Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης.

7.1.12 Περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου

Η περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 959,05 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 65 m, το μέγιστο στα 725 m και το μέσο στα 197,5 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-17: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420011	EL0816R000204019N	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2
	EL0816R000206227H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1
	EL0816R000000064A	7T

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
	EL0816R000204018H	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 1
	EL0816R000206229H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2
	EL0816R000206036N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2
	EL0816R000206037N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 3
	EL0816R000206038N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 4
	EL0816R000206226N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 1

Η εξεταζόμενη περιοχή είναι μια σημαντική περιοχή για την αναπαραγωγή του παγκοσμίως απειλούμενου *Falco naumaii*. Άλλα είδη ενδιαφέροντος είναι τα αναπαραγόμενα: *Buteo rufinus*, *Nycticorax nycticorax*, *Egretta alba*, *Ardea cinerea*, *Ciconia ciconia*, *Burhinus oedipnemus*, *Bubo bubo*, *Merops apiaster*, *Coracias garrulus*, *Melanocorypha calandra* και από τα διαχειμάζοντα τα *Falco columbarius* και *Otis tarda*.

7.1.13 Περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων

Η περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 48,03 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 113 m, το μέγιστο στα 533 m και το μέσο στα 241,02 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-18: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420012	EL0816R000206229H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2

Η εξεταζόμενη περιοχή είναι μια σημαντική περιοχή για την αναπαραγωγή του παγκοσμίως απειλούμενου *Falco naumaii*. Άλλα είδη ενδιαφέροντος είναι το αναπαραγόμενο: *Buteo rufinus*.

7.1.14 Περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου

Η περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 96,85 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 57 m, το μέγιστο στα 545 m και το μέσο στα 105,6 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-19: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420013	ΕΛ0816R000202006N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 1

Η εξεταζόμενη περιοχή είναι μια σημαντική περιοχή για την αναπαραγωγή του παγκοσμίως απειλούμενου *Falco naumanni*. Άλλα είδη ενδιαφέροντος είναι το αναπαραγόμενο: *Buteo rufinus*.

7.1.15 Περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας

Η περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 72,41 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 160 m, το μέγιστο στα 554 m και το μέσο στα 257 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-20: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420014	ΕΛ0816R000202007N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 2
	ΕΛ0816R000202310N	ΕΛΑΣΣΟΝΙΤΙΚΟΣ Π.

Η εξεταζόμενη περιοχή είναι μια τυπική γεωργική περιοχή με αρδευόμενες και μη αρδευόμενες καλλιέργειες. Την περιοχή διαβρέχουν δύο ποτάμια: ο Ελασσονίτικος και ο Βούλγαρης.

Μία σημαντική αποικία του είδους *Falco naumanni* (Κικρινέζι) εντοπίζεται στην περιοχή, ενώ στα γεινιάζοντα ποτάμια εντοπίζεται μία αποικία των ειδών *Ardea cinerea* (Σταχτοτσικνιάς) και *Riparia riparia* (Οχθοχελίδονο). Άλλα είδη ενδιαφέροντος είναι τα είδη *Ciconia nigra* (Μαυροπελαργός), *Coracias garrulus* (Χαλκοκουρούνα) και *Merops apiaster* (Μελισσοφάγος). Άλλα αξιόλογα είδη ορνιθοπανίδας που εντοπίζονται στην περιοχή είναι τα ακόλουθα: *Apus apus* (Σταχτάρα), *Buteo buteo* (Γερακίνα), *Ciconia ciconia* (Λευκοπελαργός), *Delichon urbica* (Σπιτοχελίδονο), *Egretta alba* (Αργυροτσικνιάς), *Egretta garzetta* (Λευκοτσικνιάς), *Hippolais pallida elaeica* (Οχροστριτσίδα), *Hirundo rustica* (Χελιδόνι), *Lanius minor* (Γαϊδουροκεφαλάς).

7.1.16 Περιοχή GR1420015 - Δέλτα Πηνειού

Η περιοχή GR1420015 – Δέλτα Πηνειού χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 33,31 km².

Το μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 30,47 km², εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (2,84 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 47 m και το μέσο στα 4 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420015 - Δέλτα Πηνειού παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-21: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420015 - Δέλτα Πηνειού

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420015	ΕΛ0816R000201002N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1
	Παράκτια Υδατικά συστήματα	
	ΕΛ0816C0002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)

Η περιοχή αποτελείται από έναν κύριο κλάδο του Πηνειού ποταμού, τα παρόχθια δάση τα οποία έχουν συσταθεί στις όχθες του και τις παρακείμενες καλλιέργειες. Περιλαμβάνει επίσης τις εκβολές με τα παραποτάμια δάση, έλη, τις μικρές λίμνες, τους αμμόλοφους και την παράκτια ζώνη.

Η περιοχή αυτή είναι πολύ σημαντική για υδρόβια είδη, όπως τα είδη *Ardea purpurea* (Πορφυροτσικνιάς), *Ixobrychus minutus* (Μικροτσικνιάς), *Tachybaptus ruficollis* (Νανοβουτηχτάρι), *Fulica atra* (Φαλαρίδα), *Anas platyrhynchos* (Πρασινοκέφαλη), *Haematorus ostralegus* (Στρειδοφάγος) και *Alcedo atthis* (Αλκυόνα) που αναπαράγονται σε σημαντικούς αριθμούς. Είναι επίσης σημαντική για τα αρπακτικά πουλιά όπως τα είδη *Milvus migrans aegypticus* (Τσίφτης Αιγυπτιακός), *Accipiter brevipes* (Σαϊνί), *Aquila pomarina* (Κραυγαητός), τα οποία φωλεάζουν στην περιοχή. Επιπλέον, τα είδη που προτιμούν περιοχές που συνδυάζουν τα γεωργικά με τα δασικά ενδιαίτηματα, όπως τα είδη *Ciconia nigra* (Μαυροπελαργός), *Coracias garrulus* (Χαλκοκουρούνα) και *Merops apiaster* (Μελισσοφάγος) μπορεί να αναπαράγονται σε σημαντικούς αριθμούς. Τέλος, η περιοχή είναι σημαντική για τους επισκέπτες κατά τη διάρκεια του χειμώνα, όπως τα είδη *Gavia arctica* (Λαμπροβούτι) και *Sterna sandvicensis* (Χειμωνογλάρονο).

Άλλα αξιόλογα είδη ορνιθοπανίδας που εντοπίζονται στην περιοχή είναι τα ακόλουθα: *Actitis hypoleucos* (Ποταμότριγγας), *Apus melba* (Σκεπαρνάς), *Ardea cinerea* (Σταχτοτσικνιάς), *Burhinus oedicnemus* (Πετροτριλίδα), *Calandrella brachydactyla* (Μικρογαλιάντρα), *Caprimulgus europaeus* (Γυδοβουζάχτρα), *Charadrius alexandrinus* (Θαλασσοσφυριχτής), *Charadrius dubius* (Ποταμοσφυριχτής), *Ciconia ciconia* (Λευκοπελαργός), *Circus aeruginosus* (Καλαμόκιρκος), *Columba oenas* (Φασσοπερίστερο), *Coturnix coturnix* (Ορτύκι), *Cygnus olor* (Κύκνος), *Dendrocorpos medius* (Μεσοτσικλητάρα), *Dendrocorpos syriacus* (Βαλκανοτσικλητάρα), *Egretta alba* (Αργυροτσικνιάς), *Emberiza melanocephala* (Αμπελουργός), *Falco biarmicus feldeggii* (Χρυσογέρακο), *Hippolais olivetorum* (Λιοστριτσίδα), *Hippolais pallida elaeica* (Οχροστριτσίδα), *Lanius collurio* (Αητόμαχος), *Larus audouinii* (Αιγαίογλαρος), *Motacilla flava beema* (Κιτρινοσουσουράδα), *Muscicapa striata neumanni* (Σταχτομυγοχάφτης), *Oriolus oriolus oriolus* (Συκοφάγος), *Otus scops* (Γκιώνης), *Pandion haliaetus* (Ψαραητός), *Phalacrocorax carbo sinensis* (Κορμοράνος), *Picus canus canus* (Σταχτοτσικλητάρα), *Sterna albifrons* (Νανογλάρονο), *Sterna hirundo* (Ποταμογλάρονο), *Streptopelia turtur* (Τριγώνι), *Vanellus vanellus* (Καλημάννα).

7.1.17 Περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι

Η περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 314,78 km².

Το μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 292,03 km², εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08) και επιμερίζεται σε 25,26 km² στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) και σε 266,77 km² στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (ΕΛ0817), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (22,75 km²) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1604 m και το μέσο στα 724,75 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-22: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι

Κωδικός Natura	Παράκτια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1430001	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (BIOMAP).

Πίνακας 7.1-23: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
1170	Υφαλοι	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία
1210	Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και αμπώτιδας	0,20	74,71%
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο (με ενδημικά <i>Limonium</i> spp.)	0,45	67,76%
5210	Σχηματισμοί με Αρκεύθους	0,55	100,00%
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	133,79	100,00%
9260	Δάση καστανιάς	36,46	100,00%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>	3,28	100,00%
9280	Δάση οξυάς με <i>Quercus frainetto</i>	0,20	100,00%
9340	Δάση αριάς <i>Quercus ilex</i>	20,63	99,91%

91M0	Παννωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	6,87	100,00%
92C0	Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)	1,71	99,68%

Το όρος Πήλιο (μέγιστο υψόμετρο 1627 m, Πουριανός Σταυρός) βρίσκεται στην ανατολική Θεσσαλία και εκτείνεται μεταξύ του Αιγαίου Πελάγους ανατολικά και του Παγασητικού κόλπου προς τον νότο. Τα όρια της περιοχής καθορίζονται από την ισοϋψή των 400 - 500 m στον νότο πάνω από την πόλη του Βόλου και τον Παγασητικό κόλπο με νότιο όριο το ρέμα Πλατανόρεμα και από την ισοϋψή των 500 m προς τον βορρά φτάνοντας μέχρι τα σύνορα Πηλίου-Μαυροβουνίου, ενώ οι βορειοανατολικές πλαγιές πέφτουν στο Αιγαίο. Η θαλάσσια περιοχή καλύπτει περίπου το 6% της περιοχής. Το Πήλιο έχει έντονο ανάγλυφο και η μορφολογία του χαρακτηρίζεται και από τη γειτνίασή του με το Αιγαίο. Το κλίμα είναι μεσογειακό με λίγες ή καθόλου ημέρες παγετού και 3 έως 4 ξηρούς μήνες ετησίως. Οι νότιες πλαγιές έχουν ξηρότερο κλίμα (ετήσια βροχόπτωση 504 mm στον σταθμό του Βόλου), ενώ οι βορειοανατολικές πλαγιές και οι κορυφές είναι υγρότερες (ετήσια βροχόπτωση 920 mm στον σταθμό του Πουρίου), γεγονός το οποίο αντανακλάται και στη βλάστηση των αντίστοιχων περιοχών. Τα πετρώματα του μεγαλύτερου τμήματος της εξεταζόμενης περιοχής (περίπου το 70%) είναι σχιστόλιθοι (φυλλίτες και γνεύσιος), ενώ στο νοτιοανατολικό τμήμα υπάρχουν σερπεντίνες και τρεις θέσεις με ασβεστόλιθους (περίπου 30% της περιοχής). Οι ζώνες της βλάστησης είναι: *Fagion moesiaca* (*Fagetalia*) από τα 1600 ως τα 1000 m στον νότο και μέχρι τα 600 m ανατολικά, *Quercion frainetto* (παραμεσογειακή ζώνη) μέχρι τα 400 m νότια και μέχρι τα 300 m ανατολικά, *Quercion ilicis* (ευμεσογειακή ζώνη) μέχρι τα 250 m νότια και μέχρι τη θάλασσα ανατολικά, ενώ στα σύνορα με το νότιο Μαυροβούνι το *Q. ilicis* αντικαθίσταται από *Ostryo-Carpinion orientalis*, από τα 500 m μέχρι τη θάλασσα ανατολικά. Στο κεντρικό τμήμα του ορεινού όγκου εκτείνεται το πυκνό δάσος οξιάς (*Fagus moesiaca*), με άριστη δομή και κατάσταση διατήρησης, που αποτελεί την επικρατούσα βλάστηση στα μεγαλύτερα υψόμετρα. Ο δασικός οικοτόπος χαρακτηρίζεται από τα είδη *Luzula sylvatica*, *Festuca drymeia*, *Silene multicaulis ssp. genistifolia*, *Solidago virgaurea*, *Orthilia secunda*, *Calaminthe grandiflora* και *Euphorbia heldreichii* (για την περιγραφή του χρησιμοποιήθηκε ο κωδικός 9110, αν και αυτός αντιστοιχεί στον κωδικό Corine 41.11, δηλαδή *Luzulo-Fagenion* με *Fagus sylvatica*). Στον βορρά σχηματίζονται δάση με *Quercus frainetto* (περιγράφονται από τον κωδικό 9280 και πρόκειται για αμιγή δάση όπως περιγράφονται από τον κωδικό Corine 41.75). Τα δάση καστανιάς (*Castanea sativa*) βρίσκονται κυρίως στις ανατολικές πλαγιές και στον νότο κάτω από το δάσος οξιάς. Στο ανατολικό τμήμα, πάνω από το Αιγαίο, και στο νότιο τμήμα κάτω από τα δάση, η βλάστηση είναι μακκία με *Quercus ilex* (*Adrachno-Quercetum ilicis*, κωδικός Corine 32.313) που χαρακτηρίζεται από *Erica arborea* (σχηματισμοί ψηλότερων θάμνων, με *Arbutus unedo*, *Pyrus amygdaliformis*, *Phillyrea latifolia*, *Quercus coccifera*, κ.λπ.) και από *Erica manipuliflora* (σχηματισμοί χαμηλότερων θάμνων). Η μακκία φτάνει μέχρι τις βραχώδεις ακτές ή μέχρι τους ελαιώνες. Σε λίγες, μη διαταραγμένες περιοχές το *Quercus ilex* σχηματίζει δάσος πάνω από τη μακκία βλάστηση, αλλά στις περισσότερες περιοχές η χρήση της γης για βόσκηση ή τις φωτιές εμποδίζουν τον σχηματισμό δάσους. Στις δυτικές και στις νότιες πλαγιές πάνω από τον Βόλο, όπου επίσης η γη χρησιμοποιείται για βόσκηση υπάρχει ψευδομακκία με *Quercus coccifera* και *Juniperus oxycedrus* (κωδικός Corine 32.7). Εκτάσεις με φρύγανα *E. manipuliflora*, *Cistus salvifolius* και *Sarcopoterium spinosum* (*garrigue*) σχηματίζονται στο νότιο τμήμα του βουνού. Όλο το Πήλιο διατρέχεται από ρέματα, κυρίως παροδικής ροής, με παρόχθια δάση με πλατάνια (*Platanus orientalis*) και σκλήθρα (*Alnus glutinosa*, κωδικός Corine 44.514). Υπάρχουν επίσης σχηματισμοί με λεύκα (*Populus tremula*, κωδικός Corine 41D3) και με ιτιά (*Salix caprea*). Τα παράλια στο Αιγαίο είναι δαντελωτά και σχηματίζουν πολλούς κολπίσκους και όρμους. Οι βραχώδεις ακτές,

συχνά γκρεμνώδεις ή με θαλάσσια σπήλαια, εναλλάσσονται με τις αμμώδεις παραλίες. Η ανθρώπινη παρουσία είναι φανερή σε όλη την περιοχή, με εξαίρεση τον κεντρικό ορεινό όγκο στα μεγάλα υψόμετρα και τις απότομες ακτές στο Αιγαίο, αλλά είναι πιο έντονη στο νότιο τμήμα που είναι περισσότερο προσβάσιμο. Υπάρχουν γραφικά χωριά που συνδέονται με αραιό οδικό δίκτυο (σε πολλά τμήματα υποτυπώδες) και καλλιέργειες. Οι πιο εκτεταμένα καλλιεργούμενες περιοχές βρίσκονται κυρίως πάνω από τον Παγασητικό και στις πλαγιές που βλέπουν στο Αιγαίο και μικρότερες στο κεντρικό τμήμα, αλλά πάντα σε εντοπισμένες περιοχές ανάμεσα στη φυσική βλάστηση. Κυρίως καλλιεργούνται οπωροφόρα, μηλιές (που αποτελούν μία κύρια πηγή εισοδήματος) αλλά και αχλαδιές, κερασιές, ροδακινιές, καρυδιές και αμυγδαλιές. Υπάρχουν επίσης αμπέλια και ελαιώνες. Η χρήση της γης ακολουθεί βασικά τον παραδοσιακό τρόπο, ακόμα και όταν είναι εντατική και εφαρμόζονται σύγχρονες μέθοδοι καλλιέργειας, λόγω του αναγλύφου της περιοχής. Όσον αφορά στην Οξιά, σύμφωνα με τον Strid A. (Mountain Flora of Greece, 1:51, 1986) στην Ελλάδα υπάρχει το είδος *Fagus sylvatica* (σε υψόμετρα μεγαλύτερα από 1000 m στην ηπειρωτική Ελλάδα φτάνοντας νότια μέχρι την Οξιά και το Πήλιο). Η *Fagus sylvatica ssp. orientalis* είναι ένα στενό συγγενικό υποείδος και απαντούν ενδιάμεσες μορφές μεταξύ των δύο υποειδών (που συχνά αναφέρονται ως *Fagus moesiaca*) στα σημεία που συναντώνται τα δύο υποείδη (π.χ. στην Βαλκανική). Η τυπική *Fagus sylvatica ssp. sylvatica* απαντά στις δυτικές και κεντρικές περιοχές (πάνω από τα 1000 m), ενώ ενδιάμεσες μορφές με μεγάλη ομοιότητα με την *Fagus sylvatica ssp. orientalis* απαντούν σε υψόμετρα χαμηλότερα από τα 1000 m. Επιπλέον, σύμφωνα με το Med-Checklist (3:225), έχουν αναφερθεί τρία υποείδη της *Fagus sylvatica* που απαντούν στην Ελλάδα (Gr), *ssp. sylvatica*, *ssp. moesiaca* και *ssp. orientalis*. Σύμφωνα με το Flora Europaea, (1:72), έχουν αναφερθεί δύο υποείδη της *Fagus sylvatica* που απαντούν στην Ελλάδα, *ssp. sylvatica* και *ssp. orientalis*. Η *Fagus moesiaca* θεωρείται ενδιάμεση μορφή μεταξύ των δύο υποειδών.

Η ποιότητα και η σημασία της περιοχής “Όρος Πήλιο” καθορίζονται από οικολογικές, οικονομικές, ιστορικές και αισθητικές παραμέτρους. Η οικολογική αξία έγκειται στην ποικιλία βιοτόπων με καλή έως άριστη δομή και κατάσταση διατήρησης που υποστηρίζουν πλούσιες σε είδη κοινωνίες. Η περιοχή συνδυάζει την πυκνή δασική βλάστηση -φυλλοβόλα και παραποτάμια δάση- και την αναπτυσσόμενη μακκία με τους παράκτιους και θαλάσιους βιοτόπους του Αιγαίου. Η χλωρίδα του Πηλίου είναι πλούσια σε κοινά είδη (γεγονός γνωστό από την αρχαιότητα, ιδιαίτερα όσον αφορά τα φαρμακευτικά βότανα) αλλά συμπεριλαμβάνει και ενδημικά και σπάνια είδη. Αξιοσημείωτα τοπικά ενδημικά φυτά είναι τα *Soldanella pelia* -ενδημική του Πηλίου- και *Dianthus haematocalyx ssp. pruinosus*, -στενοενδημικό είδος που βρίσκεται μόνο σε χαμηλά υψόμετρα κοντά στο Πήλιο- και τα *Centaurea attica ssp. drakiensis* και *Viola rausii* που είναι ενδημικά της ανατολικής Θεσσαλίας. Είδη υγρών βιοτόπων, αρκετά σπάνια στην Ελλάδα, είναι τα *Populus tremula*, *Salix caprea* και *Carex punctata*. Η πανίδα είναι ενδιαφέρουσα. Έχουν καταγραφεί πολλά είδη ασπονδύλων, μεταξύ αυτών ενδημικά και σπάνια είδη, όπως το *Lucanus cervus*. Επιπλέον, η περιοχή φιλοξενεί σπάνια και προστατευόμενα είδη αμφιβίων και ερπετών. Τέλος, τα θαλάσσια σπήλαια στο Αιγαίο αποτελούν καταφύγια και τόπο αναπαραγωγής για ένα σημαντικό πληθυσμό της μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*). Η οικονομική αξία της περιοχής συνίσταται σε δύο πλουτοπαραγωγικές πηγές: την καλλιέργεια, κυρίως μήλων και ελιάς αλλά και άλλων οπωροφόρων και ανθών και τον τουρισμό. Οι δύο αυτές δραστηριότητες υποστηρίζουν τα χωριά και τις τοπικές κοινότητες και αποτελούν πόλο έλξης για τους νέους. Το Πήλιο και η γύρω περιοχή κατοικούνται συνεχώς από τα αρχαία χρόνια. Η ιστορία και η πολιτιστική τους παράδοση, με ρίζες που κρατάνε από πολύ παλιά και τα ίχνη τους βρίσκονται στη μυθολογία, εξελίσσονται ενεργά μέχρι σήμερα. Στα γραφικά χωριά διατηρείται η τοπική παραδοσιακή αρχιτεκτονική που αποτελεί κομμάτι του φυσικού περιβάλλοντος. Η σπάνια αισθητική αξία της περιοχής συνίσταται σε αυτή την αρμονία ανθρώπινης παρουσίας και περιβάλλοντος και στο συνδυασμό του καταπράσινου βουνού με τα γαλανά αιγαιακά παράλια. Συμπερασματικά, η περιοχή είναι ένας τόπος όπου διατηρείται σε καλή κατάσταση το φυσικό περιβάλλον και ταυτόχρονα συντηρείται ένας σημαντικός αριθμός κατοίκων. Για το λόγο αυτό αποτελεί ιδανικό υποψήφιο για την εφαρμογή της αειφόρου ανάπτυξης. Χρειάζεται σφαιρικός σχεδιασμός, με ευαισθησία στη διατήρηση της φύσης που θα λαμβάνει

ωστόσο υπόψη τον άνθρωπο ως μέρος του περιβάλλοντος για να εξασφαλιστεί η συνέχεια της ζωής στο Πήλιο. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι: α) Φυτά: Τα ακόλουθα ενδημικά είδη προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81) και συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο απειλούμενων ειδών της IUCN (1993): *Alkanna pelia* (σπάνιο), *Campanula incurva* (σπάνιο). Η *Centaurea attica ssp. drakiensis* προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81). Η *Siphonostegia syriaca* συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο απειλούμενων ειδών της IUCN (1993) με τον χαρακτηρισμό «σπάνιο» στην Ελλάδα, ενώ η κατάσταση διατήρησής του σε παγκόσμιο επίπεδο είναι άγνωστη. *Veronica urticifolia* (σπάνιο, IUCN) προστατεύεται από το την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81). Τα είδη *Crocus veluchensis*, *Sideritis raeseri ssp. raeseri*, *Dianthus viscidus*, *Dianthus gracilis ssp. gracilis*, *Crocus sieberi ssp. sublimis*, *Digitalis laevigata*, *Erysimum pusillum ssp. microstylum*, *Helleborus cyclophyllus* είναι ενδημικά των Βαλκανίων. Η *Campanula trichocalycina* (= *Asyneuma trichocalycinum*) είναι ένα είδος με εξάπλωση στη βαλκανική χερσόνησο, τη Σικελία και την Ιταλία και είναι μάλλον σπάνιο στην Ελλάδα όπου απαντά σε μερικές διάσπαρτες τοποθεσίες. Η *Euphorbia amygdaloides ssp. heldreichii* είναι υποείδος ενδημικό της Ελλάδας και της νότιας Αλβανίας. Το *Lilium chalconicum* (= *Lilium heldreichii*) είναι ένα ορεινό είδος ενδημικό της Ελλάδας και της νότιας Αλβανίας με πληθυσμούς που έχουν φθίνουσες τάσεις. Το *Silene fabaria* είναι ένα είδος της κεντρικής Ελλάδας και του Αιγαίου που εμφανίζεται εκτός Ελλάδας μόνο στην Ανατολία. Το είδος *Sideritis scardica* είναι ενδημικό της βόρειας Ελλάδας και της νότιας Γιουγκοσλαβίας. Το υποείδος *Anthemis cretica ssp. cretica* είναι ενδημικό των Βαλκανίων (στο υποείδος αυτό συμπεριλαμβάνονται σήμερα είδη *A. ranachaica* και *A. meteorica* που περιλαμβάνονταν στον κατάλογο απειλούμενων φυτών της IUCN ως σπάνια και προστατεύονται από το Π.Δ. 67/81. Η *Carlina frigida* είναι είδος ενδημικό των Βαλκανίων που απαντά στην νότια και κεντρική Ελλάδα και μάλλον εξαπλώνεται και στην Αλβανία και τη νοτιο-δυτική Γιουγκοσλαβία. Το *Ornithogalum oligophyllum* είναι είδος της Βαλκανικής χερσονήσου και της Ανατολίας. β) Ασπόνδυλα: Τα είδη *Chrysomela gypsophilae* και *Agrodiaetus admetus admetus* προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα Φ.Ε.Κ. 67/81). Το είδος *Syrichthys tesselum* (= *Muschampia tesselum*), που προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81), θεωρείται σημαντικό και εύρωτο (Koomen & van Helsdingen, 1993; Dabrowski). Το είδος *Pieris krueperi*, ένα σπάνιο είδος των *Pieridae* (Dabrowski), προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81). Τα είδη *Erynnis marloyi*, *Gegenes nostradamus* θεωρούνται σπάνια είδη της οικογένειας *Hesperidae* (Dabrowski). Τα είδη *Thersamonia thersamon*, *Heodes alciphron*, *Scolitantides orion*, *Everes alcetas*, *Everes argiades* θεωρούνται σπάνια είδη των *Lycaenidae* (Koomen & van Helsdingen, 1993; Dabrowski). Το είδος *Pieris ergane* προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81), θεωρείται σημαντικό και απειλούμενο είδος στην Ευρώπη και συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο απειλούμενων ασπονδύλων του Corine 1991. γ) Θηλαστικά: *Capreolus capreolus*: συμπεριλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Σπονδυλοζώων της Ελλάδας χαρακτηριζόμενο ως εύρωτο είδος. Επίσης συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης και στο Παράρτημα IV της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. *Meles meles*, *Martes foina*, *Lepus europaeus*, *Sus scrofa*: προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης (Παράρτημα III). *Erinaceus concolor*: προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81).

7.1.18 Περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ

Η περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 1 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 69 m, το μέγιστο στα 96 m και το μέσο στα 82,54 m.

Στην περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (BIOMAP).

Πίνακας 7.1-24: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ εντός του ΥΔ ΕΛ08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
6220	*Ψευδοστέπες με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (Thero-Brachypodietea)	0,01	100,00%
9310	Δάση με <i>Quercus brachyphylla</i> της Κρήτης	0,04	100,00%
9350	Δάση βαλανιδιάς <i>Quercus macrolepis</i>	0,94	100,00%

Η περιοχή περιλαμβάνει ένα πεδινό μικτό δρυοδάσος κοντά στον Αλμυρό Μαγνησίας. Στη σύνθεση του δρυοδάσους (περιγράφεται με τον κωδικό 9350) συμμετέχουν 3 είδη δρυός: *Quercus macrolepis*, *Q. pubescens* και *Q. pendunculiflora*. Μικρό τμήμα του δάσους χρησιμοποιείται ως χώρος αναψυχής. Η σπουδαιότητα της περιοχής στηρίζεται στο σπάνιο αυτό πεδινό δρυοδάσος (Αισθητικό δάσος) στο Κουρί.

7.1.19 Περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς

Η περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 312,34 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 232,48 km², εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08) και επιμερίζεται σε 82,18 km² στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) και σε 150,30 km² στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (ΕΛ0817), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (79,86 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ07).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 157 m, το μέγιστο στα 1725 m και το μέσο στα 985,16 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-25: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1430006	ΕΛ0817R001101070N	ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ.
	ΕΛ0817R001301071N	ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.
	ΕΛ0816R000206038N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 4

Η περιοχή περιλαμβάνει το ανατολικό τμήμα του Όρους Όθρυς, τα βουνά Γκούρας και το φαράγγι της Παλαιοκερασιάς. Πρόκειται για μια ορεινή περιοχή, με πολλά απρόσιτα φαράγγια, γκρεμούς και βραχώδεις περιοχές που καλύπτονται από εκτεταμένα δάση δρυός, θάμνους και μακκία βλάστηση περιφερειακά στα υψηλότερα υψόμετρα, όπου κυριαρχούν τα χορτολίβαδα και τα δάση ελάτης. Συστάδες ώριμων αείφυλλων δέντρων δρυός (*Quercus ilex* και *Quercus coccifera*) απαντούν τοπικά, ενώ υπάρχει και μία μοναδική, μεγάλη έκταση με αρκουδοπούρναρο (*Ilex aquifolium*) σε ένα ψηλό οροπέδιο στο βορειοανατολικό τμήμα της περιοχής.

Είναι σημαντική περιοχή κυρίως για αναπαραγόμενα αρπακτικά πουλιά και είδη των φυλλοβόλων δασών. Τα αξιόλογα είδη περιλαμβάνουν τα: *Ciconia nigra*, *Gyps fulvus*, *Circaetus gallicus*, *Aquila chrysaetos*, *Hieraetus fasciatus*, *Falco biarmicus*, *Falco peregrinus*, *Dendrocopos medius*. Τα ανοιχτά δρυοδάση δυτικά της περιοχής αποτελούν ενδιαιτήματα τροφοληψίας Κιρκινεζιών στο τέλος της αναπαραγωγικής περιόδου.

7.1.20 Περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμιευτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας

Η περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμιευτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 126,69 km².

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08) και επιμερίζεται σε 126,45 km² στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) και σε 0,24 km² στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (ΕΛ0817).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 40 m, το μέγιστο στα 543 m και το μέσο στα 94 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμιευτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-26: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμιευτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1430007	EL0816R000000062A	1T
	EL0816R000000064A	7T
	Λιμναία Υδατικά συστήματα	
	EL0816L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ

Η λίμνη Κάρλα ήταν μία από τις πιο σημαντικές λίμνες της Ελλάδα στο παρελθόν. Το 1964, ένα χρόνο πριν ολοκληρωθεί η αποστράγγισή της, περισσότερα από 430.000 υδρόβια πουλιά καταμετρήθηκαν, αριθμός ρεκόρ. Μετά από πολλά χρόνια πλήρους αποστράγγισης, η περιοχή της πρώην λίμνης έχει πλημμυρίσει εν μέρει, δημιουργώντας ιδανικά ενδιαιτήματα για πολλά υδρόβια είδη. Η γύρω περιοχή είναι καλλιεργήσιμη γη.

Ο ανασχηματισμός ενός μέρους της λίμνης Κάρλας έχει δημιουργήσει ένα καταφύγιο για πολλά είδη. Πιο συγκεκριμένα στην περιοχή εντοπίζονται αποικίες των ειδών *Ardea cinerea* (Σταχτοτσικνιάς), *Egretta garzetta* (Λευκοτσικνιάς), *Nycticorax nycticorax* (Νυχτοκόρακας) και *Ardeola ralloides* (Κρυπτοτσικνιάς), καθώς και φωλιές των ειδών *Plegadis falcinellus* (Χαλκόκοτα), *Platalea leucorodia* (Χουλιανομούτα), *Himantopus himantopus* (Καλαμοκανάς) (η μεγαλύτερη συγκέντρωση στην Ελλάδα, περισσότερα από 500 ζεύγη), *Haematorus ostralegus* (Στρειδοφάγος), *Glareola pratincola* (Νεροχελίδονο). Επιπλέον, τα είδη *Tachybaptus ruficollis* (Νανοβουτηχτάρι), *Podiceps cristatus* (Σκουροβουτηχτάρι) και *Podiceps nigricollis* (Μαυροβουτηχτάρι) φωλεάζουν σε σημαντικούς αριθμούς, μαζί με *Anas platyrhynchos* (Πρασινοκέφαλη), *Aythya nyroca*

(Βαλτόπαπια), *Anas acuta* (Ψαλίδα), *Anas strepera* (Καπακλής), *Aythya ferina* (Γκισάρι) και *Tadorna tadorna* (Βαρβάρα). Άλλα σπάνια είδη περιλαμβάνουν τα *Buteo rufinus* (Αετογερακίνα), *Ardea purpurea* (Πορφυροτσικνιάς) και *Melanocorypha calandra* (Γαλιάντρα).

Άλλα αξιόλογα είδη ορνιθοπανίδας που εντοπίζονται στην περιοχή είναι τα ακόλουθα: *Anas clypeata* (Χουλιάρόπαπια), *Anas crecca* (Κικίρι), *Anas penelope* (Σφυριχτάρι), *Arus arus* (Σταχτάρα), *Aquila clanga* (Στικταητός), *Aythya fuligula* (Μαυροκέφαλη), *Burhinus oedipnemus* (Πετροτριλίδα), *Buteo buteo* (Γερακίνα), *Calandrella brachydactyla* (Μικρογαλιάντρα), *Calidris ferruginea* (Δρεπανοσκάληθρα), *Calidris minuta* (Νανοσκαλήθρα), *Caprimulgus europaeus* (Γυδοβυζάχτρα), *Charadrius dubius* (Ποταμοσφυριχτής), *Chlidonias hybridus* (Μουστακογλάρονο), *Chlidonias leucopterus* (Αργυρογλάρονο), *Chlidonias niger* (Μαυρογλάρονο), *Ciconia ciconia* (Λευκοπελαργός), *Circus aeruginosus* (Καλαμόκιρκος), *Circus cyaneus* (Βαλτόκιρκος), *Coturnix coturnix* (Ορτύκι), *Cygnus olor* (Κύκνος), *Delichon urbica* (Σπιτοχελίδο), *Dendrocoros medius medius* (Μεσοτσικλητάρα), *Dendrocoros syriacus* (Βαλκανοτσικλητάρα), *Egretta alba* (Αργυροτσικνιάς), *Emberiza melanocephala* (Αμπελουργός), *Falco columbarius* (Νανογέρακο), *Falco peregrinus brookei* (Πετρίτης), *Fulica atra* (Φαλαρίδα), *Hippolais pallida elaeica* (Ωχροστριτσίδα), *Hirundo rustica* (Χελιδόνι), *Ixobrychus minutus* (Μικροτσικνιάς), *Lanius collurio* (Αητόμαχος), *Lanius minor* (Γαϊδουροκεφαλός), *Lanius senator* (Κοκκινοκέφαλος), *Larus melanocephalus* (Μαυροκέφαλος γλάρος), *Merops apiaster* (Μελισσοφάγος), *Motacilla flava beema* (Κιτρινοσουσουράδα), *Muscicapa striata neumanni* (Σταχτομυγοχάφτης), *Netta rufina* (Φερεντίνι), *Oenanthe hispanica* (Ασπροκώλα), *Oenanthe isabellina* (Αμμοπετρόκλης), *Phalacrocorax carbo sinensis* (Κορμοράνος), *Philomachus pugnax* (Μαχητής), *Pluvialis apricaria albifrons* (Βροχοπούλι), *Recurvirostra avosetta* (Αβοκέττα), *Streptopelia turtur* (Τριγώνι), *Tringa erythropus* (Μαυρότριγγας), *Tringa glareola* (Λασπότριγγας), *Vanellus vanellus* (Καλημάνα).

Επιπλέον, αξιόλογα αμφίβια – ερπετά που εντοπίζονται στην περιοχή είναι τα είδη *Emys orbicularis* (Βαλτοχελώνα) και *Testudo marginata* (Κρασπεδωτή χελώνα).

7.1.21 Περιοχή GR1430008 - Όρος Πήλιο

Η περιοχή GR1430008 - Όρος Πήλιο χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 356,74 km².

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura, εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 28,36 km² στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 328,38 km² στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1622 m και το μέσο στα 685 m.

Στην περιοχή GR1430008 - Όρος Πήλιο δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Το όρος Πήλιο (μέγιστο υψόμετρο 1627 m, Πουριανός Σταυρός) βρίσκεται στην ανατολική Θεσσαλία και εκτείνεται μεταξύ του Αιγαίου Πελάγους ανατολικά και του Παγασητικού κόλπου προς τον νότο. Τα όρια της περιοχής καθορίζονται από την ισοψή των 400 - 500 m στον νότο πάνω από την πόλη του Βόλου και τον Παγασητικό κόλπο με νότιο όριο το ρέμα Πλατανόρεμα και από την ισοψή των 500 m προς τον βορρά φτάνοντας μέχρι τα σύνορα Πηλίου-Μαυροβουνίου, ενώ οι βορειοανατολικές πλαγιές πέφτουν στο Αιγαίο. Η θαλάσσια περιοχή καλύπτει περίπου το 6% της περιοχής. Το Πήλιο έχει έντονο ανάγλυφο και η μορφολογία του χαρακτηρίζεται και από τη γειτνιάσή του με το Αιγαίο. Το κλίμα είναι μεσογειακό με λίγες ή καθόλου ημέρες παγετού και 3 έως 4 ξηρούς μήνες ετησίως. Οι νότιες πλαγιές έχουν ξηρότερο κλίμα (ετήσια βροχόπτωση 504 mm στον σταθμό του Βόλου), ενώ οι βορειοανατολικές πλαγιές και οι κορυφές είναι υγρότερες (ετήσια βροχόπτωση 920 mm στον σταθμό του Πουρίου), γεγονός το οποίο αντανακλάται και στη βλάστηση των αντίστοιχων περιοχών. Τα πετρώματα του μεγαλύτερου τμήματος της εξεταζόμενης περιοχής (περίπου το 70%) είναι σχιστόλιθοι (φυλλίτες και γνεύσιος), ενώ στο νοτιοανατολικό τμήμα υπάρχουν

σερπεντίνες και τρεις θέσεις με ασβεστόλιθους (περίπου 30% της περιοχής). Οι ζώνες της βλάστησης είναι: *Fagion moesiaca* (*Fagetalia*) από τα 1600 ως τα 1000 m στον νότο και μέχρι τα 600 m ανατολικά, *Quercion frainetto* (παραμεσογειακή ζώνη) μέχρι τα 400 m νότια και μέχρι τα 300 m ανατολικά, *Quercion ilicis* (ευμεσογειακή ζώνη) μέχρι τα 250 m νότια και μέχρι τη θάλασσα ανατολικά, ενώ στα σύνορα με το νότιο Μαυροβούνι το *Q. ilicis* αντικαθίσταται από *Ostrya-Carpinion orientalis*, από τα 500 m μέχρι τη θάλασσα ανατολικά. Στο κεντρικό τμήμα του ορεινού όγκου εκτείνεται το πυκνό δάσος οξιάς (*Fagus moesiaca*), με άριστη δομή και κατάσταση διατήρησης, που αποτελεί την επικρατούσα βλάστηση στα μεγαλύτερα υψόμετρα. Ο δασικός οικοτόπος χαρακτηρίζεται από τα είδη *Luzula sylvatica*, *Festuca drymeia*, *Silene multicaulis ssp. genistifolia*, *Solidago virgaurea*, *Orthilia secunda*, *Calaminthe grandiflora* και *Euphorbia heldreichii* (για την περιγραφή του χρησιμοποιήθηκε ο κωδικός 9110, αν και αυτός αντιστοιχεί στον κωδικό Corine 41.11, δηλαδή *Luzulo-Fagenion* με *Fagus sylvatica*). Στον βορρά σχηματίζονται δάση με *Quercus frainetto* (περιγράφονται από τον κωδικό 9280 και πρόκειται για αμιγή δάση όπως περιγράφονται από τον κωδικό Corine 41.75). Τα δάση καστανιάς (*Castanea sativa*) βρίσκονται κυρίως στις ανατολικές πλαγιές και στον νότο κάτω από το δάσος οξιάς. Στο ανατολικό τμήμα, πάνω από το Αιγαίο, και στο νότιο τμήμα κάτω από τα δάση, η βλάστηση είναι μακκία με *Quercus ilex* (*Adrachno-Quercetum ilicis*, κωδικός Corine 32.313) που χαρακτηρίζεται από *Erica arborea* (σχηματισμοί ψηλότερων θάμνων, με *Arbutus unedo*, *Pyrus amygdaliformis*, *Phillyrea latifolia*, *Quercus coccifera*, κ.λπ.) και από *Erica manipuliflora* (σχηματισμοί χαμηλότερων θάμνων). Η μακκία φτάνει μέχρι τις βραχώδεις ακτές ή μέχρι τους ελαιώνες. Σε λίγες, μη διαταραγμένες περιοχές το *Quercus ilex* σχηματίζει δάσος πάνω από τη μακκία βλάστηση, αλλά στις περισσότερες περιοχές η χρήση της γης για βόσκηση ή τις φωτιές εμποδίζουν τον σχηματισμό δάσους. Στις δυτικές και στις νότιες πλαγιές πάνω από τον Βόλο, όπου επίσης η γη χρησιμοποιείται για βόσκηση υπάρχει ψευδομακκία με *Quercus coccifera* και *Juniperus oxycedrus* (κωδικός Corine 32.7). Εκτάσεις με φρύγανα *E. manipuliflora*, *Cistus salvifolius* και *Sarcopoterium spinosum* (*garrigue*) σχηματίζονται στο νότιο τμήμα του βουνού. Όλο το Πήλιο διατρέχεται από ρέματα, κυρίως παροδικής ροής, με παρόχθια δάση με πλατάνια (*Platanus orientalis*) και σκλήθρα (*Alnus glutinosa*, κωδικός Corine 44.514). Υπάρχουν επίσης σχηματισμοί με λεύκα (*Populus tremula*, κωδικός Corine 41D3) και με ιτιά (*Salix caprea*). Τα παράλια στο Αιγαίο είναι δαντελωτά και σχηματίζουν πολλούς κολπίσκους και όρμους. Οι βραχώδεις ακτές, συχνά γκρεμνώδεις ή με θαλάσσια σπήλαια, εναλλάσσονται με τις αμμώδεις παραλίες. Η ανθρώπινη παρουσία είναι φανερή σε όλη την περιοχή, με εξαίρεση τον κεντρικό ορεινό όγκο στα μεγάλα υψόμετρα και τις απότομες ακτές στο Αιγαίο, αλλά είναι πιο έντονη στο νότιο τμήμα που είναι περισσότερο προσβάσιμο. Υπάρχουν γραφικά χωριά που συνδέονται με αραιό οδικό δίκτυο (σε πολλά τμήματα υποτυπώδες) και καλλιέργειες. Οι πιο εκτεταμένα καλλιεργούμενες περιοχές βρίσκονται κυρίως πάνω από τον Παγασητικό και στις πλαγιές που βλέπουν στο Αιγαίο και μικρότερες στο κεντρικό τμήμα, αλλά πάντα σε εντοπισμένες περιοχές ανάμεσα στη φυσική βλάστηση. Κυρίως καλλιεργούνται οπωροφόρα, μηλιές (που αποτελούν μία κύρια πηγή εισοδήματος) αλλά και αχλαδιές, κερασιές, ροδακινιές, καρυδιές και αμυγδαλιές. Υπάρχουν επίσης αμπέλια και ελαιώνες. Η χρήση της γης ακολουθεί βασικά τον παραδοσιακό τρόπο, ακόμα και όταν είναι εντατική και εφαρμόζονται σύγχρονες μέθοδοι καλλιέργειας, λόγω του αναγλύφου της περιοχής. Όσον αφορά στην Οξιά, σύμφωνα με τον Strid A. (Mountain Flora of Greece, 1:51, 1986) στην Ελλάδα υπάρχει το είδος *Fagus sylvatica* (σε υψόμετρα μεγαλύτερα από 1000 m στην ηπειρωτική Ελλάδα φτάνοντας νότια μέχρι την Οξιά και το Πήλιο). Η *Fagus sylvatica ssp. orientalis* είναι ένα στενό συγγενικό υποείδος και απαντούν ενδιάμεσες μορφές μεταξύ των δύο υποειδών (που συχνά αναφέρονται ως *Fagus moesiaca*) στα σημεία που συναντώνται τα δύο υποείδη (π.χ. στην Βαλκανική). Η τυπική *Fagus sylvatica ssp. sylvatica* απαντά στις δυτικές και κεντρικές περιοχές (πάνω από τα 1000 m), ενώ ενδιάμεσες μορφές με μεγάλη ομοιότητα με την *Fagus sylvatica ssp. orientalis* απαντούν σε υψόμετρα χαμηλότερα από τα 1000 m. Επιπλέον, σύμφωνα με το Med-Checklist (3:225), έχουν αναφερθεί τρία υποείδη της *Fagus sylvatica* που απαντούν στην Ελλάδα (Gr), *ssp. sylvatica*, *ssp. moesiaca* και *ssp. orientalis*. Σύμφωνα με το Flora Europaea, (1:72), έχουν αναφερθεί δύο υποείδη της *Fagus sylvatica* που απαντούν στην Ελλάδα, *ssp. sylvatica* και *ssp. orientalis*. Η *Fagus moesiaca* θεωρείται ενδιάμεση μορφή μεταξύ των δύο υποειδών.

Παρά τις πολλαπλές ανθρώπινες επεμβάσεις, το όρος Πήλιο είναι ακόμα καταφύγιο για πολλά σπάνια είδη αρπακτικών πουλιών όπως είναι τα Σπιζαετός (*Hieraetus fasciatus*) και Χρυσογέρακο (*Falco biarmicus*). Οι Φιδαετός (*Circus gallicus*) και Σφηκιάρης (*Pernis ptilorhynchus*) απαντώνται συχνά στην περιοχή, ενώ φωλεάζει και ένας σημαντικός πληθυσμός Μαύρων Πελαργών (*Ciconia nigra*). Πολύ σημαντική είναι και η παρουσία δύο ειδών σπουργιτιού: του Δρυομυγοχάφτη (*Ficedula semitorquata*) του οποίου η αναπαραγωγή περιορίζεται στην κεντρική και τη βόρεια Ελλάδα και του Γερακοτσιροβάκου (*Sylvia nisoria*) το οποίο μέχρι τώρα είχε καταγραφεί μόνο στην βόρεια Ελλάδα κατά την περίοδο αναπαραγωγής.

7.1.22 Περιοχή GR1440001 - Ασπροπόταμος

Η περιοχή GR1440001 – Ασπροπόταμος χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 201,79 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 0,60 km², εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (201.19 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 805 m, το μέγιστο είναι 2095 m και το μέσο στα 1388 m.

Στο τμήμα της περιοχής GR1440001 – Ασπροπόταμος το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08), δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1440001 - Ασπροπόταμος, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (BIOMAP).

Πίνακας 7.1-27: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440001 - Ασπροπόταμος εντός του ΥΔ ΕΛ08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
6170	Ασβεστούχοι αλπικοί λειμώνες	17,61	0,52%
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	25,22	1,26%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>	118,89	0,16%

Η περιοχή περιλαμβάνει μεικτά δάση, ποταμούς με παρόχθια βλάστηση και υποαλπικά λιβάδια. Περιλαμβάνει τις σπουδαιότερες πηγές του Αχελώου που είναι ένας από τους μεγαλύτερους σε μήκος ποταμούς της Ελλάδας. Ο Ασπροπόταμος σχηματίζεται από δύο ποταμούς που συγκλίνουν σε ένα κεντρικό ρέμα (το σύστημα έχει σχήμα Υ) το οποίο εκβάλλει τελικά, εκτός των ορίων της περιοχής, στον ποταμό Αχελώο. Κυρίαρχα είδη δέντρων είναι τα *Abies borisii-regis* και *Quercus cerris*. Υπάρχουν αμιγή δάση με *Abies borisii-regis*, τύπος οικοτόπου που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι), ενώ στα όρια της εξάπλωσής τους η οξιά και η ελάτη σχηματίζουν μεικτά δάση. Τα αμιγή δάση με *Quercus cerris* καταλαμβάνουν μικρότερη έκταση, ο τύπος οικοτόπου περιγράφεται στο CORINE με κωδικό 41.7512, χωρίς όμως την παρουσία της *Q. frainetto*, και δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι). Υπάρχουν επίσης αναδασωμένες εκτάσεις με *Pinus nigra ssp. pallasiana*. Η γεωμορφολογία της περιοχής χαρακτηρίζεται από υψηλή ποικιλότητα κλίσεων και εκθέσεων. Άλλοι τύποι

οικοτόπων στην περιοχή είναι οι ασβεστολιθικοί βράχοι της Πίνδου με είδη της φυτοκοινωνίας *Gallion degenii*, της ένωσης *Achilea clavenae* και *Minuartia stellata* var. *epirota* (Quarel 1967, κωδικός 8219) και οι ασβεστολιθικοί βραχώδεις οικοτόποι με λιθώνες με βλάστηση χαρακτηριστική της κεντρικής Πίνδου με *Geranium aristatum*. Σημείωση σχετικά με τη βιογεωγραφική περιοχή: Η περιοχή, η οποία βρίσκεται στην κεντρική Πίνδο (Τριγκιά 2204 m) και χαρακτηρίζεται από την παρουσία αλπικών και υποαλπικών λιβαδιών (*Darpho-Festucetalia*, *Nardus* ποολίβαδα), μπορεί να θεωρηθεί τμήμα της αλπικής ζώνης. Επίσης, μέρος της περιοχής που χαρακτηρίζεται από την παρουσία *Quercion cerris* και *Fagetalia* θα μπορούσε να θεωρηθεί τμήμα της υπο-ηπειρωτικής ή ηπειρωτικής βιογεωγραφικής ζώνης.

Η σπουδαιότητα της περιοχής έγκειται στο ότι περιλαμβάνει ευρεία ποικιλία οικοτόπων σε πολύ καλή κατάσταση. Το παρόν επίπεδο συντήρησης των οικοτόπων αλλά και οι δυνατότητες διατήρησής τους, είναι αξιοσημείωτα αφού τόσο τα δάση όσο και τα ποτάμια γενικά δε διαταράσσονται από ανθρώπινες δραστηριότητες και προστατεύονται αποτελεσματικά. Τα δάση οξιάς, ελάτης και βελανιδιάς διατηρούν τη δομή και τη λειτουργία τους σε άριστο επίπεδο. Ενδεικτική της σπουδαιότητας της περιοχής όσον αφορά στη βιοποικιλότητα είναι η παρουσία πολλών φυτικών και ζωικών ειδών τα οποία είναι ενδημικά ή απειλούμενα και προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία και από Διεθνείς συμβάσεις. Τέλος, ένα ακόμα στοιχείο της σπουδαιότητας της περιοχής είναι η υψηλή αισθητική της αξία. Σημαντικά φυτικά είδη: Τα ακόλουθα φυτικά είδη που απαντώνται στην περιοχή περιλαμβάνονται στον Κατάλογο απειλούμενων ειδών της IUCN (1993), *Thesium brachyphyllum* (Σπάνιο), *Barbarea sicula* (Εύτρωτο), *Scutellaria rupestris* ssp. *adenotricha* (φυτό με περιορισμένη στην Ελλάδα που απαντά σε ακόμα μικρότερους πληθυσμούς στη Νότια Αλβανία). Τα φυτά αυτά προστατεύονται και από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Pinguicula crystallina* ssp. *histiflora* προστατεύεται από τη Σύμβαση της Βέρνης (1992, στον κατάλογο παρατίθεται το είδος *P. crystallina*, που ενδεχομένως αναφέρεται στο τυπικό υποείδος *Pinguicula crystallina* ssp. *crystallina*). Τα είδη *Helictotrichon aetolicum* και *Geranium humbertii* (= *G. subcaulescens*) προστατεύονται και από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Viola eximia* περιλαμβάνεται στους καταλόγους της IUCN (1993) στην κατηγορία των απειλούμενων φυτών και χαρακτηρίζεται ως σπάνιο. Τα είδη *Anthyllis vulneraria* ssp. *pindicola*, *Anthyllis vulneraria* ssp. *bulgarica*, *Astragalus creticus* ssp. *rumelicus*, *Dianthus integer* ssp. *minutiflorus*, *Cerastium decalvans*, *Geocarycum pindicolum*, *Helleborus cyclophyllus*, *Scabiosa taygetea* ssp. *taygetea*, *Nepeta spruneri*, *Sesleria tenerima*, *Viola aetolica*, *Sideritis raeseri* ssp. *raeseri* (= *Sideritis sicula* ssp. *raeseri*), *Carum graecum* ssp. *graecum*, *Erysimum pusillum* ssp. *microstylum*, *Dianthus viscidus*, *Dianthus haematocalyx* ssp. *pindicola*, *Campanula spatulata* ssp. *spatulata* και *Poa thessala* είναι ενδημικά των Βαλκανίων. Το *Erysimum cephalonicum* είναι είδος ενδημικό των βουνών της Βόρειας, Δυτικής και Κεντρικής Ελλάδας και της Αλβανίας. Το είδος *Carlina frigida* είναι ενδημικό των Βαλκανίων και βρίσκεται στη Νότια και Κεντρική Ελλάδα και πιθανώς στην Αλβανία και τη Νοτιοδυτική Γιουγκοσλαβία. Το είδος *Erigeron epiroticus* βρίσκεται σε μέρος της Νοτιοδυτικής Βαλκανικής και τοπικά στην Ιταλία. Το είδος *Anthemis cretica* ssp. *cretica* είναι ενδημικό των Βαλκανίων. Το είδος αυτό περιλαμβάνει τα είδη *A. panachaica* και *A. meteorica* τα οποία περιλαμβάνονται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN με το χαρακτηρισμό σπάνια και προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Saxifraga marginata* προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το *Acantholimon echinus* ssp. *lycaonicum* είναι είδος με κατανομή στην Ελλάδα και τη Δυτική Ανατολία. *Festuca polita*: είδος με κατανομή στην Ελλάδα και τη Δυτική Τουρκία. *Geranium macrostylum*: είδος με κατανομή στην Ανατολική Μεσόγειο: Αλβανία, Νότια Γιουγκοσλαβία, Δυτική και Κεντρική Ανατολία, Ελλάδα. *Lamium garganicum* ssp. *garganicum*: κατανέμεται στη Νότια και Κεντρική Ελλάδα, και στη Νότια Ιταλία. *Ornithogalum oligophyllum*: κατανέμεται στη Βαλκανική και την Ανατολία. *Valantia aprica*: Ενδημικό των Βαλκανίων (Ελλάδα - Αλβανία). Σημαντικά είδη θηλαστικών που απαντώνται στην περιοχή: *Martes foina*: είναι είδος «Κοινοτικού Ενδιαφέροντος» και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Τα είδη *Mustela nivalis* και *Sciurus vulgaris* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Σημαντικά ερπετά: Τα είδη *Vipera*

ammodytes, *Lacerta viridis*, *L. trilineata*, *Coronella austriaca* και *Podacris muralis* είναι είδη «Κοινοτικού Ενδιαφέροντος» και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Επίσης, προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Columba gemonensis* προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Σημαντικά ασπόνδυλα: Τα είδη *Zygoera viciae*, *Z. brisae*, *Z. loniceriae*, *Z. ephialtes* και *Lycaeides argyrognomon* θεωρούνται σπάνια (Heath J., 1981).

7.1.23 Περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας)

Η περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 506,37 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 394,22 km², εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (112,15 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 117 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2200 m και το μέσο στα 944,43 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08), παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-28: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας)

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1440002	ΕΛ0816R000218155N	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.
	ΕΛ0816R000216052N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2
	ΕΛ0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας), που ανήκουν στο Παράρτημα I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (BIOMAP).

Πίνακας 7.1-29: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) εντός του ΥΔ ΕΛ08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
6170	Ασβεστούχοι αλπικοί λειμώνες	45,17	42,22%
6510	Πεδινοί λειμώνες σανού (κοφτολίβαδα) (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	1,79	58,40%
8140	Βαλκανικοί λιθώνες	4,46	77,22%
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρηνή με χασμοφυτική βλάστηση	7,09	76,37%

9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>	189,59	61,38%
91M0	Πανωννικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	121,28	96,05%
92C0	Δάση ανατολικής πλάτανου (<i>Platanion orientalis</i>)	9,42	89,14%

Το Κερκέτιο όρος (Κόζιακας) βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της κεντρικής Πίνδου. Χαρακτηρίζεται από γυμνές και βραχώδεις ράχες και κορυφές αλλά και από δασωμένα φαράγγια και δάση ελάτης. Η βλάστηση της περιοχής περιλαμβάνει φρύγανα, ξηρά ασβεστολιθικά λιβάδια, ξηρά πυριτικά λιβάδια και αυτόχθονα δάση κωνοφόρων. Είναι χαρακτηριστική και ενδιαφέρουσα η βλάστηση και η χλωρίδα των βραχωδών οικοτόπων όπως οι λιθώνες, οι εκτεθειμένες βραχώδεις επιφάνειες και οι απότομοι γκρεμοί. Κατά μήκος των ποταμών συνεχούς ροής υπάρχουν δάση *Platanus orientalis* με *Alnus glutinosa*, *Salix capra*, *Salix alba*, *Salix incana* και *Salix sp.* Ο κυρίαρχος τύπος βλάστησης είναι τα δάση ελάτης με το είδος *Abies borissi-regis* το οποίο σχηματίζει αμιγή δάση με άριστη δομή. Κατά τόπους, σε μικρή έκταση, το έλατο σχηματίζει μικτά δάση με οξιά. Τόσο τα μικτά όσο τα αμιγή δάση ελάτης περιγράφονται με τον κωδικό 9270 ο οποίος, ωστόσο, αντιστοιχεί σε μικτά δάση οξιάς-ελάτης. Τα υπαλπικά λιβάδια χαρακτηρίζονται από βλάστηση *Junipero-Daphnion*. Υπάρχουν επίσης στεπτόμορφα ποολίβαδα (6173). Τέλος, η προτεινόμενη περιοχή περιλαμβάνει το Πανεπιστημιακό Δάσος στο Περούλι, το οποίο χρησιμοποιείται για εκπαιδευτικούς σκοπούς και βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση διατήρησης. Σημείωση σχετικά με τη βιογεωγραφική περιοχή: Η περιοχή, η οποία βρίσκεται στην κεντρική Πίνδο (Κερκέτιον, 1901 m), μπορεί να θεωρηθεί τμήμα της αλπικής ζώνης. Επίσης, μέρος της περιοχής που χαρακτηρίζεται από την παρουσία *Quercion cerris* και *Fagetalia* θα μπορούσε να θεωρηθεί τμήμα της υπό-ηπειρωτικής ή ηπειρωτικής βιογεωγραφικής ζώνης.

Το Κερκέτιο όρος είναι μία περιοχή με καλά διατηρημένους φυσικούς οικοτόπους, από τους οποίους οι πιο σημαντικοί είναι τα δάση ελάτης και βελανιδιάς καθώς και οι βραχώδεις οικοτόποι. Οι οικοτόποι αυτοί αποτελούν ενδιαιτήματα ενδημικών ή απειλούμενων και σπάνιων ειδών της χλωρίδας και της πανίδας - κυρίως της ορνιθοπανίδας και της πανίδας των θηλαστικών. Το βουνό έχει σημαντικούς πληθυσμούς μεγάλων αρπακτικών, κυρίως γυπών, και έχει χαρακτηριστεί ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Important Bird Area, IBA). Οι σημαντικοί πληθυσμοί θηλαστικών που απαντούνται είναι εν μέρει αποτέλεσμα της διαχείρισης της περιοχής ως καταφύγιο θηραμάτων και ως περιοχή ελεγχόμενης θήρευσης. Τα ζώα εκτρέφονται και προστατεύονται από φυσικές και ανθρωπογενείς απειλές (π.χ. κυνήγι). Τρία είδη που αποτελούν θηράματα έχουν εισαχθεί και εκτρέφονται στην περιοχή: ένα είδος ελαφιού (*Dama dama*), ένα είδος φασιανού (*Phasianus colchicus*) και ένα είδος πέρδικας. Η οικολογική ποιότητα και η ισορροπία της περιοχής, όπως διαμορφώνονται από τη διαχείρισή της, είναι εύθραυστες και για αυτό απαιτείται συνεχής συντήρηση από το Δασαρχείο. Παρόλα αυτά, είναι σημαντικό ότι το φυσικό περιβάλλον προστατεύεται και συντηρείται αποτελεσματικά ενώ ταυτόχρονα αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων για την περιοχή, προσελκύνοντας επισκέπτες χειμώνα (κυρίως για θήρευση) και καλοκαίρι. Σημαντικά είδη ζώων: Τα ασπόνδυλα *Kirinia climene*, *Heodes alciphron*, *Eumedonia eumedon*, *Strymonida w-album* και *Closiana dia* θεωρούνται απειλούμενα και σημαντικά είδη στην Ευρώπη (Heath 1981, Dabrowski). Το είδος *Closiana dia* προστατεύεται επίσης από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Syrictus tesselum* (*Muschampia tesselum*) θεωρείται σημαντικό και απειλούμενο είδος (Heath 1981, Dabrowski, Koomen & van Helsdingen 1993, CORINE 1988, IUCN 1993). Επίσης προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα είδη *Gonepteryx rhamni*, *Columber gemonensis*, *Glis glis*, *Mustela nivalis*, *Sciurus vulgaris*, *Triturus alpestris*

προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα ερπετά *Elaphe longissima* και *Coronella austriaca* θεωρούνται απειλούμενα και σημαντικά είδη: συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο των απειλούμενων ειδών του CORINE και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Επίσης, προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα είδη *Vipera ammodytes* και *Felis silvestris* περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Τα είδη *Lacerta viridis*, *L. trilineata* και *Podacris muralis* περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Σημαντικά είδη φυτών: Τα είδη *Nepeta spruneri*, *Anthyllis vulneraria* ssp. *bulgarica*, *Dianthus viscidus*, *Sideritis raeseri* ssp. *raeseri* (*Sideritis sicula* ssp. *raeseri*), *Carum graecum* ssp. *graecum*, *Campanula spatulata* ssp. *spatulata* και *Poa thessala* είναι ενδημικά της Βαλκανικής. Το είδος *Carlina frigida* είναι ενδημικό των Βαλκανίων και απαντάται στη Νότια και Κεντρική Ελλάδα, και πιθανώς εκτείνεται στην Αλβανία και στη Νοτιοδυτική Γιουγκοσλαβία. Το είδος *Orphioglossum vulgatum* απαντά στις εύκρατες περιοχές του βόρειου ημισφαιρίου, αλλά στην Ελλάδα είναι σπάνιο και βρίσκεται σε διασκορπισμένους πληθυσμούς. Το είδος *Geranium humpertii* (*G. sudcaulescens*) προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα ενδημικά είδη *Lithospermum goulaudrionum* και *Allium heldreichii* περιλαμβάνονται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993) και χαρακτηρίζονται ως “Σπάνια”. Επίσης, προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81).

7.1.24 Περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη – Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα

Η περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη — Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 618,37 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 614,86 km², εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (3,51 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 101 m, το μέγιστο στα 1406 m και το μέσο στα 593,77 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη — Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-30: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη — Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1440003	EL0816R000218054N	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.
	EL0816R000200056N	ΪΩΝ Π. 1
	EL0816R000210047N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4
	EL0816R000200053N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 12
	EL0816R000200060N	ΪΩΝ Π. 2

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1440003 - Αντιχάσια Όρη — Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα, που ανήκουν στο Παράρτημα I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (BIOMAP).

Πίνακας 7.1-31: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη — Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα εντός του ΥΔ ΕΛ08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
3280	Οι ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή: Paspalo-Agrostidion και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από Salix και Populus alba κατά μήκος των οχθών τους	0,36	100,00%
6220	*Ψευδοστέπες με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (Thero-Brachypodietea)	43,57	100,00%
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	2,82	100,00%
9280	Δάση οξυάς με Quercus frainetto	13,65	100,00%
91M0	Πανωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	336,12	99,03%
92C0	Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)	7,74	100,00%

Η περιοχή περιλαμβάνει το σύμπλεγμα των ορέων Αντιχάσια και την περιοχή της Καλαμπάκας στα νότια και έχει δασώδεις λόφους και μια κοιλάδα που σχηματίζεται από τους ποταμούς Λιθαίο και Μουργκά. Το μητρικό πέτρωμα συνίσταται κυρίως από ασβεστόλιθο και φλύσχη. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από μωσαϊκότητα. Οι δασικοί οικοτόποι, η δενδρώδης μακκία και η θαμνώδης βλάστηση κατανέμονται σε δασικές περιοχές, που η καθεμία βρίσκεται κάτω από διαφορετικό ιδιοκτησιακό καθεστώς. Όσον αφορά στη βλάστηση, υπάρχουν ξηρά πυριτικά λιβάδια, πλατύφυλλα φυλλοβόλα δάση και πολύ υγρά παρόχθια δάση με *Platanus orientalis*, *Salix alba*, *Alnus glutinosa* και θάμνους. Το κυρίαρχο είδος δέντρου στο φυλλοβόλο δάσος είναι το *Quercus frainetto*, που συχνά αναμειγνύεται με *Q. cerris* (κωδικός Corine 41.762) ή με *Q. pubescens* (κωδικός Corine 41.733) ή και με *Q. coccifera*. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε ένα μεγάλο μέρος της περιοχής που καλυπτόταν με δάση βελανιδιάς στο παρελθόν, η βλάστηση είναι τώρα υποβαθμισμένη και η περιοχή καλύπτεται από ποώδη βλάστηση, ενώ κατά τόπους αποκαλύπτεται το μητρικό πέτρωμα. Η καλλιεργήσιμη γη, με δημητριακά και αμπέλια, είναι εκτεταμένη. Το χαρακτηριστικό γνώρισμα της Καλαμπάκας είναι οι θεαματικοί σχηματισμοί των απότομων, γυμνών βράχων των Μετεώρων. Σημειώνεται ότι τα όρη Αντιχάσια (Μετερίζια 1382 m - Οξιά 1416 m) χαρακτηρίζονται από τις ζώνες βλάστησης των *Quercion cerris* και *Fagetalia* και μπορούν να θεωρηθούν ως τμήμα της υπό-ηπειρωτικής και ηπειρωτικής βιογεωγραφικής περιοχής.

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία ποικιλίας πολύ καλά διατηρημένων δενδρωδών και δασικών οικοτόπων. Ένα εξέχον γνώρισμα της περιοχής που την καθιστά σημαντική, τόσο από οικολογική όσο και από επιστημονική άποψη, είναι η βιοποικιλότητά της. Ενδεικτικός της βιοποικιλότητας είναι ο μεγάλος αριθμός ενδημικών και απειλούμενων ειδών που προστατεύονται από τη διεθνή και την ελληνική νομοθεσία.

Ειδικότερα χαρακτηρίζεται ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Important Bird Area, IBA). Εκτός του ότι η περιοχή φιλοξενεί το μεγαλύτερο πληθυσμό του γύπα *Neophron percnopteros* στην Ελλάδα, έχουν παρατηρηθεί και μεγάλοι πληθυσμοί άλλων ειδών αρπακτικών πουλιών (οι πληθυσμοί των αετών και της κουκουβάγιας είναι υψηλοί). Όσον αφορά στα άλλα είδη, υπάρχουν θηλαστικά σε μεγάλους πληθυσμούς καθώς και πολλά είδη ερπετών. Επίσης, έχει παρατηρηθεί η παρουσία σημαντικών ασπόνδυλων. Η χλωρίδα δεν έχει ακόμα μελετηθεί εκτενώς. Ωστόσο, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της παρουσίας δύο στενοενδημικών ειδών, της *Centaurea kalabakensis* (σε πολύ μικρούς πληθυσμούς - μόνο στα Μετέωρα) και της *Centaurea lactiflora* (επίσης μικρός πληθυσμός - περιορισμένος στην περιοχή γύρω από το χωριό Κονίσκος, βορειοανατολικά της Καλαμπάκας). Επίσης σημαντικά στοιχεία που κάνουν ενδιαφέρουσα τη μελέτη της χλωρίδας είναι η γεωμορφολογία της περιοχής, ειδικότερα οι βράχοι των Μετεώρων, καθώς και η δομή της βλάστησης. Εκτός από την οικολογική της αξία η περιοχή έχει και μεγάλη αισθητική και πολιτιστική αξία. Οι μοναδικοί βραχώδεις σχηματισμοί των Μετεώρων έχουν χαρακτηριστεί ως Τόπος Παγκόσμιας Κληρονομιάς (World Heritage Site, UNESCO). Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί η ιστορική σημασία της περιοχής (εκκλησιαστική παράδοση - βυζαντινή τέχνη - αγιογραφία), η οποία είναι στενά συνδεδεμένη με τις μονές που είναι χτισμένες στις κορυφές των βράχων, αφού τα Μετέωρα υπήρξαν και αποτελούν ακόμα σημαντικό θρησκευτικό κέντρο. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D: α) Φυτά: Το είδος *Anthemis cretica ssp. cretica* είναι ενδημικό των Βαλκανίων. Το είδος αυτό περιλαμβάνει τα είδη *A. ranachaica* και *A. meteorica* τα οποία περιλαμβάνονται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN με το χαρακτηρισμό σπάνια και προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). β) Θηλαστικά: Το είδος *Tadarida teniotis teniotis* περιλαμβάνεται στον κατάλογο απειλούμενων ζώων του CORINE (1991). Τα είδη *Talpa romana*, *Glis glis argenteus*, *Mustela nivalis* και *Sciurus vulgaris* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Felis sylvestris* θεωρείται είδος Κοινοτικού Ενδιαφέροντος και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Το είδος *Canis lupus* είναι επίσης είδος της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (Παράρτημα II). γ) Αμφίβια - Ερπετά: Τα είδη *Triturus alpestris*, *Columber gemonensis*, *Lacerta viridis*, *L. trilineata*, *Coronella austriaca* και *Podacris muralis* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Η *Coronella austriaca* περιλαμβάνεται και στον κατάλογο CORINE των απειλούμενων ερπετών. Η *V. ammodytes* προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Rana ridibunda* περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. δ) Ασπόνδυλα: Τα ακόλουθα λεπιδόπτερα θεωρούνται απειλούμενα στην Ευρώπη (Heath J., 1981 - Dabrowski): *Spiolia phlomides*, *Erynnis marloyi*, *Iolana iolas*, *Lasiomatta petropolitana* και *Maculinea arion*. Η *Maculinea arion* θεωρείται σπάνιο και σημαντικό είδος (Koomen & van Helsdingen, 1973) και περιλαμβάνεται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993), χαρακτηριζόμενο ως «Εύτρωτο» και στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Το είδος *Stylurus flavipes* είναι σπάνιο και σημαντικό είδος που θεωρείται απειλούμενο στην Ευρώπη και χρειάζεται προστασία είδος (Koomen & van Helsdingen, 1993 - van Tol & Verdouk, 1988 - Collins N.M. & Wells N.M., 1987) και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

7.1.25 Περιοχή GR1440005 - Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα

Η περιοχή GR1440005 - Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 718,60 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 718,47 km², εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (0,13 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 122 m, το μέγιστο στα 1406 m και το μέσο στα 621,72 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440005 - Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-32: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440005 - Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1440005	EL0816R000200053N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 12
	EL0816R000200056N	ΊΩΝ Π. 1
	EL0816R000200060N	ΊΩΝ Π. 2
	EL0816R000210047N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4
	EL0816R000218054N	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.
	EL0816R000210143N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π.
	EL0816R000224059N	ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ
	EL0816R000220057N	ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ
	EL0816R000222058N	ΓΚΡΕΜΟΣ Ρ.

Η περιοχή περιλαμβάνει το σύμπλεγμα των ορέων Αντιχάσια και την περιοχή της Καλαμπάκας στα νότια και έχει δασώδεις λόφους και μια κοιλάδα που σχηματίζεται από τους ποταμούς Λιθαίο και Μουργκά. Το μητρικό πέτρωμα συνίσταται κυρίως από ασβεστόλιθο και φλύσχη. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από μωσαϊκότητα. Οι δασικοί οικοτόποι, η δενδρώδης μακκία και η θαμνώδης βλάστηση κατανέμονται σε δασικές περιοχές, που η καθεμία βρίσκεται κάτω από διαφορετικό ιδιοκτησιακό καθεστώς. Όσον αφορά στη βλάστηση, υπάρχουν ξηρά πυριτικά λιβάδια, πλατύφυλλα φυλλοβόλα δάση και πολύ υγρά παρόχθια δάση με *Platanus orientalis*, *Salix alba*, *Alnus glutinosa* και θάμνους. Το κυρίαρχο είδος δέντρου στο φυλλοβόλο δάσος είναι το *Quercus flainetto*, που συχνά αναμειγνύεται με *Q. cerris* (κωδικός Corine 41.762) ή με *Q. pubescens* (κωδικός Corine 41.733) ή και με *Q. coccifera*. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε ένα μεγάλο μέρος της περιοχής που καλυπτόταν με δάση βελανιδιάς στο παρελθόν, η βλάστηση είναι τώρα υποβαθμισμένη και η περιοχή καλύπτεται από ποώδη βλάστηση, ενώ κατά τόπους αποκαλύπτεται το μητρικό πέτρωμα. Η καλλιεργήσιμη γη, με δημητριακά και αμπέλια, είναι εκτεταμένη. Το χαρακτηριστικό γνώρισμα της Καλαμπάκας είναι οι θεαματικοί σχηματισμοί των απότομων, γυμνών βράχων των Μετεώρων. Σημειώνεται ότι τα όρη Αντιχάσια (Μετερίζια 1382 m - Οξιά 1416 m) χαρακτηρίζονται από τις ζώνες βλάστησης των *Quercion cerris* και *Fagetalia* και μπορούν να θεωρηθούν ως τμήμα της υπό-ηπειρωτικής και ηπειρωτικής βιογεωγραφικής περιοχής.

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία ποικιλίας πολύ καλά διατηρημένων δενδρωδών και δασικών οικοτόπων. Ένα εξέχον γνώρισμα της περιοχής που την καθιστά σημαντική, τόσο από οικολογική όσο και από επιστημονική άποψη, είναι η βιοποικιλότητά της. Ενδεικτικός της βιοποικιλότητας είναι ο μεγάλος αριθμός ενδημικών και απειλούμενων ειδών που προστατεύονται από τη διεθνή και την ελληνική νομοθεσία. Ειδικότερα χαρακτηρίζεται ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Important Bird Area, IBA). Εκτός του ότι η περιοχή φιλοξενεί το μεγαλύτερο πληθυσμό του γύπα *Neophron percnopteros* στην Ελλάδα, έχουν παρατηρηθεί και μεγάλοι πληθυσμοί άλλων ειδών αρπακτικών πουλιών (οι πληθυσμοί των αετών και της κουκουβάγιας είναι υψηλοί). Όσον αφορά στα άλλα είδη, υπάρχουν θηλαστικά σε μεγάλους πληθυσμούς καθώς και πολλά είδη ερπετών. Επίσης, έχει παρατηρηθεί η παρουσία σημαντικών ασπόνδυλων. Η χλωρίδα δεν έχει ακόμα μελετηθεί εκτενώς. Ωστόσο, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της παρουσίας δύο στενοενδημικών ειδών, της *Centaurea kalabakensis* (σε πολύ μικρούς πληθυσμούς - μόνο στα Μετέωρα) και της *Centaurea lactiflora* (επίσης μικρός πληθυσμός - περιορισμένος στην περιοχή γύρω από το χωριό Κονίσκος, βορειοανατολικά της Καλαμπάκας). Επίσης σημαντικά στοιχεία που κάνουν ενδιαφέρουσα τη μελέτη της χλωρίδας είναι η γεωμορφολογία της περιοχής, ειδικότερα οι βράχοι των Μετεώρων, καθώς και η δομή της

βλάστησης. Εκτός από την οικολογική της αξία, η περιοχή έχει και μεγάλη αισθητική και πολιτιστική αξία. Οι μοναδικοί βραχώδεις σχηματισμοί των Μετεώρων έχουν χαρακτηριστεί ως Τόπος Παγκόσμιας Κληρονομιάς (World Heritage Site, UNESCO). Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί η ιστορική σημασία της περιοχής (εκκλησιαστική παράδοση - βυζαντινή τέχνη - αγιογραφία), η οποία είναι στενά συνδεδεμένη με τις μονές που είναι χτισμένες στις κορυφές των βράχων, αφού τα Μετέωρα υπήρξαν και αποτελούν ακόμα σημαντικό θρησκευτικό κέντρο. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D: α) Φυτά: Το είδος *Anthemis cretica ssp. cretica* (*Anthemis meteorica*) το οποίο περιλαμβάνεται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN με το χαρακτηρισμό σπάνιο και προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). β) Θηλαστικά: Το είδος *Tadarida teniotis teniotis* περιλαμβάνεται στον κατάλογο απειλούμενων ζώων του CORINE (1991). Τα είδη *Talpa romana*, *Glis glis argenteus*, *Mustela nivalis* και *Sciurus vulgaris* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα είδη *Felis sylvestris* και *Canis lupus* είναι είδη Κοινοτικού Ενδιαφέροντος και το μεν πρώτο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, το δε δεύτερο στο Παράρτημα II της Οδηγίας. γ) Αμφίβια - Ερπετά: Τα είδη *Triturus alpestris*, *Columber gemonensis*, *Lacerta viridis*, *L. trilineata*, *Coronella austriaca* και *Podacris muralis* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Η *Coronella austriaca* περιλαμβάνεται και στον κατάλογο CORINE των απειλούμενων ερπετών. Η *V. ammodytes* προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Rana ridibunda* περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. δ) Ασπόνδυλα: Τα ακόλουθα λεπιδόπτερα θεωρούνται απειλούμενα στην Ευρώπη (Heath J., 1981 - Dabrowski): *Spialia phlomides*, *Erynnis marloyi*, *Iolana iolas*, *Lasiomatta petropolitana* και *Maculinea arion*. Η *Maculinea arion* θεωρείται σπάνιο και σημαντικό είδος (Koomen & van Helsdingen, 1973) και περιλαμβάνεται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993), χαρακτηριζόμενο ως «Εύτρωτο» και στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Το είδος *Stylurus flavipes* είναι σπάνιο και σημαντικό είδος που θεωρείται απειλούμενο στην Ευρώπη και χρειάζεται προστασία είδος (Koomen & van Helsdingen, 1993 - van Tol & Verdouk, 1988 - Collins N.M. & Wells N.M., 1987) και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

7.1.26 Περιοχή GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα

Η περιοχή GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 198,09 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 191,46 km², εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (ΕΛ0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (6,63 km²) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 117 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1899 m και το μέσο στα 753,65 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08), παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.1-33: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1440006	ΕΛ0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1
	ΕΛ0816R000216052N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2
	ΕΛ0816R000218155N	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.

Το Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της κεντρικής Πίνδου. Χαρακτηρίζεται από γυμνές και βραχώδεις ράχες και κορυφές αλλά και από δασωμένα φαράγγια και δάση ελάτης. Η βλάστηση της περιοχής περιλαμβάνει φρύγανα, ξηρά ασβεστολιθικά λιβάδια, ξηρά πυριτικά λιβάδια, δάση *Quercus frainetto*, αυτόχθονα δάση κωνοφόρων, λιθώνες, εκτεθειμένες βραχώδεις επιφάνειες και απότομους γκρεμούς.

Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή των αρπακτικών. Είδος ενδιαφέροντος: *Falco biarmicus*.

7.1.27 Περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρρα)

Η περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 72,56 km².

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 16,56 km², εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (51,07 km² και 4,93 km² αντίστοιχα) εμπίπτει στα Υδατικά Διαμερίσματα Ηπείρου (EL05) και Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 824 m, το μέγιστο στα 1823 m και το μέσο στα 1403,89 m.

Στο τμήμα της περιοχής GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρρα) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08), δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρρα), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (BIOMAP).

Πίνακας 7.1-34: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο - Κατάρρα) εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km ²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
4090	Ορεινά και Μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	12,70	4,03%
5210	Σχηματισμοί με Αρκεύθους	6,23	3,68%
9130	Δάση οξυάς με <i>Asperulo-Fagetum</i>	15,79	21,82%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με <i>Abies borisii-regis</i>	1,54	13,49%
9530	*Μεσογειακά δάση πεύκης με ενδημικά είδη μαύρης πεύκης	14,30	62,09%
62A0	Ξηρές χλωώδεις διαπλάσεις της ανατολικής Μεσογείου (<i>Scorzoneratalia villosae</i>)	2,57	1,33%
95A0	Υπερορεινά μεσογειακά πευκοδάση	12,74	24,53%

Το σημαντικότερο γεωμορφολογικό χαρακτηριστικό της περιοχής είναι το ότι αποτελεί το φυσικό όριο μεταξύ της βόρειας και της νότιας Πίνδου, αλλά και το κυριότερο πέρασμα από την Ήπειρο στη Θεσσαλία. Εκτός από τις περιοχές του Μετσόβου και του Ανήλιου, στην περιοχή περιλαμβάνονται δύο κορυφές του όρους Ζυγός (NA του Μετσόβου), η Βουλγαρίς (1821 m) και ο Θανασάκης (1820 m) καθώς και ένα τμήμα της λεκάνης απορροής του ποταμού Αώου (περίπου 1300 m). Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι αν και η Βουλγαρίς και ο Θανασάκης έχουν θεωρηθεί από πολλούς ερευνητές ως ξεχωριστά όρη (το πρώτο με την ονομασία Άσπρα Λιθάρια και το δεύτερο με την ονομασία Ζυγός), στην ουσία και τα δύο ανήκουν στην οροσειρά Ζυγός. Η γραμμή που ορίζεται από τις χαράδρες του Ανήλιου και Μαλακασίου φαίνεται να αποτελεί το όριο μεταξύ της νότιας και της βόρειας Πίνδου. Οι παλαιοί βοτανικοί αλλά και οι κάτοικοι της περιοχής υποστηρίζουν αυτήν την τελευταία άποψη. Από γεωλογική άποψη, η περιοχή αποτελείται από φλύσχεις και σερπεντίνες (περιδοτίτες), αλλά και πολλές πηγές. Ένα φράγμα έχει κατασκευαστεί από τη ΔΕΗ στα ΒΔ όρια της περιοχής, χρησιμοποιώντας τη ροή των Πηγών Αώου, πιθανώς μεταβάλλοντας ορισμένα χαρακτηριστικά της περιοχής. Το χιονοδρομικό κέντρο πάνω από το Μέτσοβο, δεν είναι πολύ μεγάλο και καλύπτει κυρίως τις ανάγκες της Ηπείρου σχετικά με τα χειμερινά σπορ.

Η περιοχή του Μετσόβου - Ανήλιου - Κατάρης - Πηγών Αώου παρουσιάζει χλωριδικές και φυτογεωγραφικές σχέσεις τόσο με τη νότια όσο και με τη βόρεια Πίνδο. Τα φυτικά taxa είναι ως επί το πλείστον ενδημικά της ευρύτερης περιοχής της οροσειράς της Πίνδου συμπεριλαμβανομένης και της Ν. Αλβανίας. Μόνο λίγα αναγράφονται στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (αξιολόγηση D), αν και όλα πρέπει να θεωρηθούν ως σπάνια, που πρέπει άμεσα να προστατευθούν, λόγω της φυλογενετικής και φυτογεωγραφικής τους σημασίας για την Ελληνική χλωρίδα. Τα φυτικά είδη που περιλαμβάνονται στα "Άλλα Σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας" έχουν λάβει αξιολόγηση D, για τους εξής λόγους: Ενδημικά των Βαλκανίων: *Orobanche rechingeri* που εμφανίζεται στην Κεντρική και Νοτιοδυτική Ελλάδα και στη ΝΔ Ανατολία, και είναι το μοναδικό γνωστό ενδημικό σε σερπεντίνη μεταξύ των παρασιτικών φυτών της Ευρώπης που περιλαμβάνονται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Η παρουσία της καστανής αρκούδας *Ursus arctos* και άλλων ειδών του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/EEC, δείχνει την ποιότητα και τη σημασία της πανίδας αυτού του τόπου. Η αρκούδα είναι εξαιρετικά απειλούμενο είδος στην Ελλάδα (τοποθετείται στα "Κινδυνεύοντα" σύμφωνα με το ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων) μολονότι είναι λιγότερο απειλούμενο στη χώρα μας από ότι στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Μεταξύ των σημαντικών ειδών αυτού του τόπου είναι ο δενδρομυξός *Dryomys nitedula* (με αξιολόγηση A) που αναφέρεται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στην κατηγορία κινδύνου "Σπάνιο". Ορισμένα taxa είναι ενδημικά των Βαλκανίων (αυτά είναι η σαύρα *Algyroides nigropunctatus* και το τρωκτικό *Dryomys nitedula wingei*) και αυτός είναι ένας από τους λόγους που αυτά τα taxa σημειώνονται με αξιολόγηση D. Τα υπόλοιπα taxa που σημειώνονται με D, καθώς και το *A. nigropunctatus* προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα. Εξαιρέση είναι ο λαγός *Lepus europaeus*, του οποίου η αξιολόγηση με D οφείλεται στη γενική σπανιότητα του είδους στην Ελλάδα και στο γεγονός ότι παρουσιάζει το νοτιοδυτικό όριο της εξάπλωσής του στη βορειοδυτική Ελλάδα. Πολλά είδη που απαντώνται στην περιοχή αξιολογούνται με C γιατί προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Το *Natrix tessellata* επιπλέον σημειώνεται με D επειδή αναφέρεται στο εγχειρίδιο του Προγράμματος CORINE-Biotopes. Τα υπάρχοντα δεδομένα δείχνουν ότι σε αυτόν τον τόπο υπάρχει μια αξιοσημείωτη πανίδα, χαρακτηριστική των λιβαδιών και δασών της βόρειας Ελλάδας. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή και αξιολογούνται με C προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Ορισμένα σημαντικά ασπόνδυλα είδη με αξιολόγηση D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Το είδος *Saturnia pyri* προστατεύεται από την Ερυθρή λίστα της IUCN και την European Red List of Globally Threatened Animals and Plants και περιέχεται στο "Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates".

7.2 Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται οι περιοχές που είναι προστατευόμενες από την εθνική νομοθεσία και ειδικότερα τα Εθνικά Πάρκα, οι Περιοχές Οικοανάπτυξης και οι περιοχές προστασίας της φύσης που βρίσκονται στα όρια της υπό μελέτη Περιοχής Λεκάνης Απορροής Ποταμού.

Ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) αποτελεί τον καθολικό διάδοχο του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε.Κ.Π.Α.Α.) και των 36 Φ.Δ.Π.Π. Η διαδικασία διαδοχής και μετονομασία του Ε.Κ.Π.Α.Α. σε «Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής» (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) καθορίστηκε με τις διατάξεις του ν. 4685/2020 (Α 92) όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4722/2020 (Α 177) & ν. 4819/2021 (Α 129).

Ο Φορέας εποπτεύεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και λειτουργεί προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας.

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται το ιστορικό ίδρυσης και διαδοχής:

N. 2742/ 1999 (Α΄ 207) ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΠΙΔ	Άρθρο 24 Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε.Κ.Π.Α.Α.)
ΠΔ 325 ΦΕΚ Α΄ 266/08.12.2000	Συγκρότηση, Οργάνωση και Λειτουργία Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε.Κ.Π.Α.Α.).
ΚΥΑ 25200 ΦΕΚ Β΄ 2612/08.11.2011	Συγχώνευση φορέων εποπτευομένων από τον Υπουργό ΠΕΝ. (πρώην ΥΠΕΚΑ). Άρθρο 1 Υπαγωγή του Ε.Κ.Π.Α.Α. στο καθεστώς των ΔΕΚΟ - Συγχώνευση με απορρόφηση του ΙΓΜΕ από το Ε.Κ.Π.Α.Α. - Μετονομασία του ΕΚΠΑΑ σε Εθνικό Κέντρο Βιώσιμης και Αει-φόρου Ανάπτυξης .
ΚΥΑ 12935 ΦΕΚ Β΄ 1247/24.06.2015	Επανασύσταση του Ι.Γ.Μ.Ε. και Μετονομασία του Ε.Κ.Β.Α.Α. Άρθρο 1 .... 2. Το «Εθνικό Κέντρο Βιώσιμης και Αειφόρου Ανάπτυξης» (Ε.Κ.Β.Α.Α.) μετονομάζεται σε Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε.Κ.Π.Α.Α.) και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 του Ν. 2742/1999 (ΦΕΚ Α΄ 207) καθώς και από τις κατ’ εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, ό-πως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, αποκλειστικώς εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος ή με άλλες διατάξεις ή και πράξεις που έχουν εκδοθεί από την ημερομηνία έκδοσης του νόμου.
N.4685/20 ΦΕΚ 92/Α/7-5-2020	Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και

	λοιπές Άρθρο 27 Ίδρυση, Σκοπός και Εποπτεία του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.	διατάξεις.
--	---	------------

Για τη διαχείριση των Προστατευόμενων Περιοχών:

- συντονίζει την εφαρμογή της πολιτικής για τις προστατευόμενες περιοχές με την υποστήριξη του Εθνικού συστήματος Π.Π.,
- διενεργεί επιστημονικές έρευνες και καταρτίζει σχετικές μελέτες,
- εκπονεί Πενταετές Σχέδιο Δράσης,
- καταρτίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας,
- οργανώνει την ειδική διαδικτυακή πύλη ελεύθερης πρόσβασης πληροφορίας για το καθεστώς προστασίας της ελληνικής βιοποικιλότητας και τη κατάλληλη υποδομή θεματικών και χωρικών βάσεων δεδομένων,
- αναλαμβάνει τον προγραμματισμό και υποστήριξη δικτύων της κατάστασης φυσικού περιβάλλοντος, διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων και εκπονεί εξειδικευμένες μελέτες σε συνεργασία με συναρμόδιους φορείς,
- διερευνά τις δυνατότητες εξασφάλισης πόρων χρηματοδότησης των εθνικών επιχειρησιακών προγραμμάτων από όλες τις διαθέσιμες χρηματοδοτικές πηγές,
- σχεδιάζει, υποβάλλει και υλοποιεί προγράμματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, πιλοτικά έργα και στρατηγικές μελέτες με εθνική/ευρωπαϊκή/διεθνή διάσταση,
- συνάπτει κάθε είδους συμβάσεις, συμφωνίες, μνημόνια συνεργασίας και προγραμματικές συμβάσεις,
- διασφαλίζει την εφαρμογή καλών πρακτικών στα θέματα αρμοδιότητάς του, διατυπώνει προτάσεις για την αξιοποίηση της τεχνογνωσίας που αποκτάται,
- εισηγείται σχέδια νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων σχετικών με τη διαχείριση των Π.Π.,
- συνεργάζεται με αρμόδιους φορείς και οργανισμούς για θέματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του πληθυσμού για τις προστατευόμενες περιοχές,
- Αναπτύσσει συνεργασία για θέματα διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών με αντίστοιχους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, επιχειρησιακούς φορείς και υπηρεσίες, ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιστημονικούς και παραγωγικούς φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς, καθώς και μη κυβερνητικές οργανώσεις
- οργανώνει συνέδρια και εκπαιδευτικά σεμινάρια και δημοσιεύει ερευνητικά και γενικότερα επιστημονικά πορίσματα,
- παρέχει κατευθύνσεις για την συνύπαρξη ήπιων παραγωγικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο των στόχων προστασίας και διατήρησης ακεραιότητάς τους,

- γνωμοδοτεί για τη δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων κάθε έργου/δραστηριότητας που εμπίπτει στις Π.Π.,
- εισηγείται για τη χορήγηση άδειας κάθε είδους οργανωμένης και ομαδικής οικοτουριστικής και αθλητικής δραστηριότητα,
- συνδράμει κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών επιστημονικής έρευνας και τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων για τα προστατευτέα αντικείμενα εντός Π.Π.,
- διαχειρίζεται τις δημόσιες εκτάσεις που του παραχωρούνται, μισθώνονται, αγοράζονται ή νοικιάζονται από αυτόν, και εφαρμόζει τις αναγκαίες παρεμβάσεις βάσει του οικείου σχεδίου διαχείρισης
- Αναπτύσσει οποιαδήποτε άλλη συναφή με τους σκοπούς του δραστηριότητα
- Εποπτεύει και συνεργάζεται με τις αναγνωρισμένες από την UNESCO περιοχές ως Ελληνικά Παγκόσμια Γεωπάρκα UNESCO και Ελληνικά Αποθέματα Βιόσφαιρας του Προγράμματος «Άνθρωπος και Βιόσφαιρα» της UNESCO (MAB/UNESCO) και μεριμνά για την υλοποίηση δράσεων ανάδειξής τους, μέσω μνημονίων συνεργασίας.

Για τη προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής:

- συλλέγει και επεξεργάζεται στοιχεία τραπεζών δεδομένων και δικτύων πληροφοριών, εποπτεύει και καθοδηγεί το ΕΔΠΠ/τράπεζες περιβαλλοντικών πληροφοριών & δεδομένων, παρέχει λειτουργική και τεχνολογική υποστήριξη,
- υποστηρίζει το ΥΠΕΝ στην κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας προς τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος,
- συντάσσει ετήσια έκθεση αποτίμησης της κατάστασης του περιβάλλοντος της χώρας και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τους στόχους, κατευθύνσεις και μέτρα της ασκούμενης περιβαλλοντικής πολιτικής,
- παρέχει επιστημονική και τεχνική στήριξη στο ΥΠΕΝ και άλλα αρμόδια Υπουργεία για λήψη αναγκαίων μέτρων και επεξεργασία/εφαρμογή σχεδίων, προγραμμάτων και δράσεων που επιβάλλονται από το εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο, καθώς επίσης και για την κατάρτιση των εκθέσεων που προβλέπονται από τις ενωσιακές οδηγίες και κανονισμούς για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή,
- υποστηρίζει το ΥΠΕΝ και άλλους δημόσιους φορείς στη διαμόρφωση, προώθηση και εφαρμογή διεθνών συνεργασιών
- επεξεργάζεται και εισηγείται μέτρα προληπτικής πολιτικής για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή,
- αναλαμβάνει την εκπόνηση ή εκτέλεση εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δράσεων για το περιβάλλον, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική αλλαγή,
- διοργανώνει πρότυπα προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης για θέματα περιβάλλοντος, βιώσιμης ανάπτυξης και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, καθώς και συνέδρια, ημερίδες, επιμορφωτικά σεμινάρια και ενημερωτικές εκδηλώσεις,
- αναλαμβάνει εκδοτική δραστηριότητα έντυπης ή ηλεκτρονικής μορφής, καθώς και άλλες συναφείς ενέργειες προβολής ή ενημέρωσης,

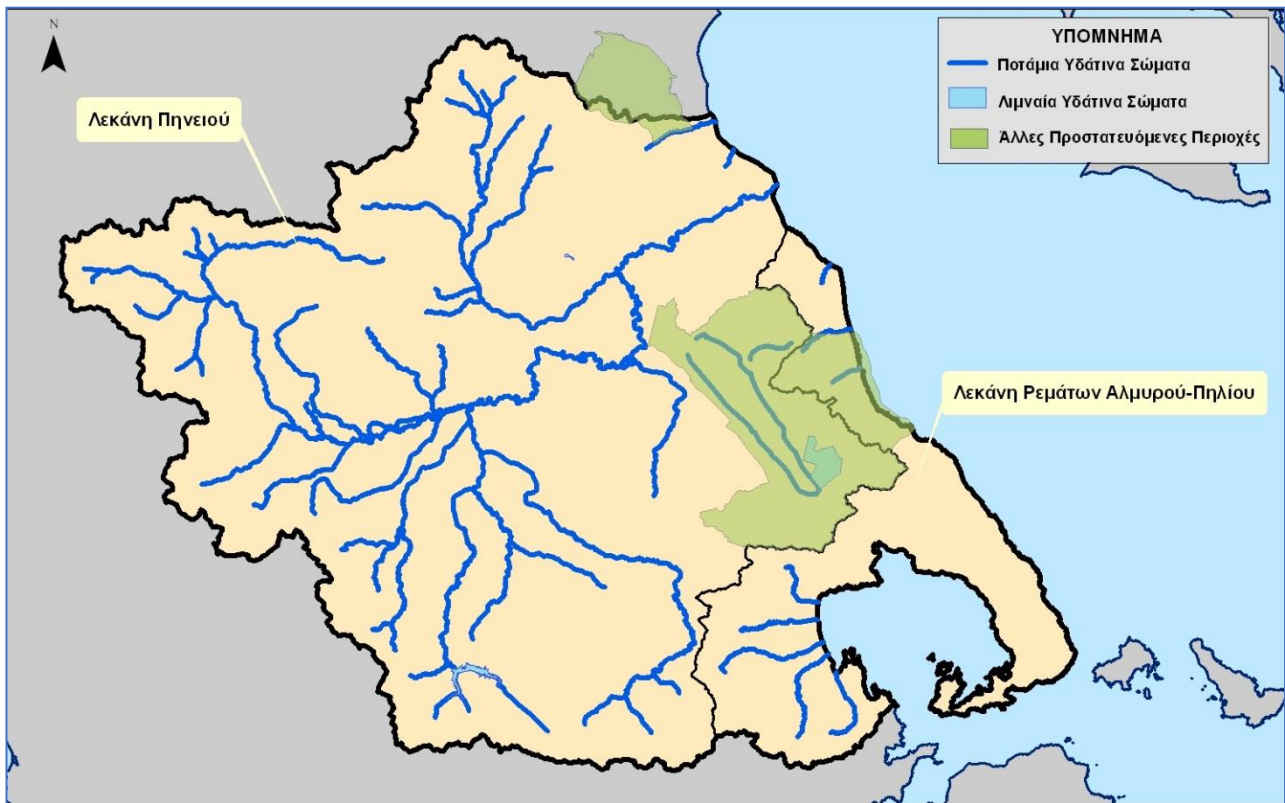
- αναλαμβάνει και αναθέτει την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών και την εν γένει παροχή υπηρεσιών που προάγουν τους ιδρυτικούς του σκοπούς,
- συνάπτει μνημόνιο συνεργασίας με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον συντονισμό της εφαρμογής της πολιτικής του Υπουργείου σε θέματα κλιματικής αλλαγής και αειφόρου ανάπτυξης και ιδίως, των επιμερισμό των δράσεων με τις συναρμόδιες υπηρεσίες.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι «άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος» που εντοπίζονται στο υπό μελέτη ΥΔ. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση.

Πίνακας 7.2-1: Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

Α/Α	Όνομασία Περιοχής	Έκταση [km ²]	Κεντροβαρικό σημείο	
			Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)
1	ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΚΑΡΛΑΣ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ – ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ (Π.Π.Ο.Ε.ΚΑ.ΜΑ.ΚΕ ΒΕ)	1218,30	390935,24	4379320,52
2	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΟΛΥΜΠΟΥ	235,75	364610,02	4438567,11

Στον χάρτη που ακολουθεί, παρουσιάζονται γραφικά τα εξωτερικά όρια των παραπάνω προστατευόμενων περιοχών.

Χάρτης 7.2-1: Άλλες Περιοχές Προστασίας Του Φυσικού Περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

Στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζεται συνοπτική περιγραφή των περιοχών αυτών.

7.2.1 Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κάρλας - Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου (Π.Π.Ο.Ε.Κα.Μα.Κε Βε)

Ο Φορέας Διαχείρισης της Περιοχής Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κάρλας - Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου (Π.Π.Ο.Ε.Κα.Μα.Κε Βε) είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) και συστάθηκε το 2003 με την ΚΥΑ 126885/3051 (ΦΕΚ1141Β/11.08.03) βάσει του νόμου 2742/1999 όπως τροποποιήθηκε από τον 3044/2002 (ΦΕΚ 197/27-08-02, άρθρο 13, παράγραφος 1).

Σκοπός της δημιουργίας του Φορέα είναι η προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου σε τμήματα της περιοχής φύσης της περιοχής Κάρλας – Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου. Ειδικότερα, η περιοχή ευθύνης του Φορέα περιλαμβάνει το όρος Μαυροβούνι το οποίο βρίσκεται στη Βορειοανατολική περιοχή της Θεσσαλίας, την περιοχή επιρροής του έργου επαναδημιουργίας της λίμνης "Κάρλα" που περιλαμβάνει ουσιαστικά τη περιοχή επαναπλημμυρισμού και την περιοχή άμεσης γειτνιάσής της και την ευρύτερη πεδινή και λοφώδη περιοχή που συνδέεται και σχετίζεται άμεσα με τη λίμνη και αφορά πρακτικά τη λεκάνη απορροής της.

Στη Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κα.Μα.ΚεΒε περιλαμβάνονται και περιοχές που ανήκουν στο Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών Natura 2000. Πρόκειται για τις περιοχές «Κάρλα – Μαυροβούνι – Κεφαλόβρυσος Βελεστίνου - Νεοχώρι» (ΕΖΔ με κωδικό GR1420004), «Όρος Μαυροβούνι» (ΖΕΠ με κωδικό GR1420006), «Περιοχή ταμιευτήρων πρώην Λιμν. Κάρλας» (ΖΕΠ με κωδικό GR1430007) και «Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου» (ΖΕΠ με κωδικό GR1420011) οι οποίες έχουν ενταχθεί και στον εθνικό κατάλογο του Δικτύου NATURA 2000 (άρθρο 9, παρ. 6 ν. 3937/2011).

Το Π.Δ. οριοθέτησης της περιοχής ευθύνης του Φορέα έχει συνταχθεί αλλά δεν έχει εκδοθεί ακόμα καθώς βρίσκεται για υπογραφή στα συναρμόδια Υπουργεία.

Σύμφωνα με το ανωτέρω σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, εντός των ορίων της περιοχής Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών καθορίζονται ζώνες Α, Β (Β1 και Β2) και Γ:

- Ζώνη Α - Περιοχή Προστασίας της Φύσης: τμήμα του όρους Μαυροβούνι Θεσσαλίας,
- Ζώνη Β1 - Ορεινού Οικοσυστήματος και Θαλάσσιας Ζώνης: τμήμα του όρους Μαυροβούνι Θεσσαλίας και τις ακτές του, καθώς και τμήμα του όρους Πηλίου,
- Ζώνη Β2 - Λιμναίων και Παραλιμναίων Οικοσυστημάτων: Λίμνη Κάρλα, λοιπές Λίμνες «Ταμιευτήρες» και η ευρύτερη περιοχή αυτών,
- Ζώνη Γ - Ελεγχόμενων Δραστηριοτήτων: το υπόλοιπο της Λεκάνης Απορροής της λίμνης Κάρλας και των λοιπών Λιμνών «Ταμιευτήρων».

Στην Περιοχή Προστασίας της Φύσης (Ζώνη Α), σκοπός είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος ή η αποκατάστασή του και η αποτελεσματική προστασία του με την ταυτόχρονη διατήρηση των βασικών ανθρωπογενών δραστηριοτήτων όπως μελισσοκομία, δασοπονία, βόσκηση, γεωργία, ήπιες μορφές τουρισμού, συλλογή βοτάνων.

Οι Ζώνες Β1 και Β2 έχουν επίσης ως στόχο τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και την αποτελεσματική προστασία του, εντός των ορίων τους όμως επιτρέπεται να

εκτελούνται έργα και εργασίες, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται δραστηριότητες επιπλέον αυτών της Ζώνης Α.

Στη Ζώνη Γ ο βαθμός προστασίας είναι ηπιότερος ενώ ο κύριος σκοπός της είναι ο έλεγχος των χρήσεων γης, των δραστηριοτήτων και των έργων που ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον της Περιοχή Προστασίας. Παράλληλα, στην ίδια Ζώνη, υποστηρίζονται δραστηριότητες με στόχο την ήπια ανάπτυξη της περιοχής καθώς και την ανάπτυξη εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Έχουν εγκριθεί οι κανονισμοί λειτουργίας του Φορέα και συγκεκριμένα: κανονισμός λειτουργίας του Δ.Σ. (ΦΕΚ1979Β/31-12-2004), κανονισμός λειτουργίας προσωπικού (ΦΕΚ802Β/3-7-2006), κανονισμός οικονομικής διαχείρισης και κανονισμός για την εκτέλεση έργων, ανάθεση, παρακολούθηση, παραλαβή μελετών και υπηρεσιών, προμήθεια, παράδοση, παραλαβή αγαθών, υλικών και προϊόντων, σύναψη και εκτέλεση σχετικών συμβάσεων του Φορέα (ΦΕΚ 1979Β/31-12-2004).

Δεν έχει εκπονηθεί Σχέδιο Διαχείρισης και δεν έχει εκδοθεί Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της περιοχής αρμοδιότητας του Φορέα.

Η έκταση της Περιοχής Προστασίας εμπίπτει στις λεκάνες απορροής Πηνειού (ΕΛ0816) και Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου (ΕΛ0817) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (ΕΛ08).

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην Περιοχή Προστασίας παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7.2-2: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κάρλας - Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίου

Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
ΕΛ0816R000000064Α	7Τ (αποστραγγιστική τάφρος)
ΕΛ0816R000000062Α	1Τ(αποστραγγιστική τάφρος)
ΕΛ0816R000000163Ν	ΆΜΥΡΟΣ Π.
ΕΛ0817R000301066Ν	ΠΟΥΡΙ Ρ.
ΕΛ0817R000501067Ν	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟ
Λιμναία Υδατικά συστήματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
ΕΛ0816L000000002Η	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ
Παράκτια Υδατικά συστήματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
ΕΛ0817C0004Ν	Θάλασσα Πηλίου
ΕΛ0817C0003Ν	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας

7.2.2 Εθνικός Δρυμός Ολύμπου

Ο Όλυμπος βρίσκεται στα σύνορα Μακεδονίας-Θεσσαλίας και ειδικότερα στα όρια των Νομών Πιερίας και Λάρισας. Ο Μύτικας, η υψηλότερη κορυφή του, απέχει σε ευθεία απόσταση 263 χιλιόμετρα από την Αθήνα και 78 χιλιόμετρα από τη Θεσσαλονίκη. Είναι το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας και η πρώτη περιοχή για την

οποία εφαρμόστηκε πριν από 70 χρόνια ειδικό καθεστώς προστασίας στη χώρα μας με την κήρυξή του ως Εθνικού Δρυμού το 1938, βάσει του από 09-06-1938 Β.Δ. «Περί ιδρύσεως Εθνικού Δρυμού Ολύμπου» (ΦΕΚ Α' 248). Σκοπός της κήρυξης αυτής ήταν «... η διατήρηση στο διηνεκές του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, δηλαδή της άγριας χλωρίδας, της πανίδας και του φυσικού τοπίου, καθώς και των πολιτιστικών και άλλων αξιών της...». Ακόμα η ανακήρυξη του Δρυμού έγινε με σκοπό την ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας παράλληλα με την περιβαλλοντική εκπαίδευση του κοινού και την ανάπτυξη του τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή.

Ο Όλυμπος χαρακτηρίζεται από τεράστια οικολογική, αισθητική και ιστορική αξία. Η ποικιλία των μικροκλιμάτων και των αξιόλογων γεωλογικών σχηματισμών που κυριαρχούν στο σύνολο του ορεινού όγκου συντέλεσαν στην μεγάλη συγκέντρωση σπάνιων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας καθιστώντας την μια από τις περιοχές με την σημαντικότερη βιολογική ποικιλότητα στην Ευρώπη.

Επίσης, ο Όλυμπος είναι μία από τις δύο περιοχές της Χώρας μας (η δεύτερη είναι το φαράγγι της Σαμαριάς στην Κρήτη) που αναγνωρίζεται ως μέρος του Διεθνούς Δικτύου των Αποθεμάτων της Βιόσφαιρας της UNESCO (ΜΑΒ) ενώ και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει συμπεριλάβει τον Όλυμπο στις «Σημαντικές για την Ορνιθοπανίδα Περιοχές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας».

Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου είναι ένα Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου ο οποίος συστήθηκε με το Ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197/Α/27-8-2002) «Μεταφορά συντελεστή δόμησης και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων αρμοδιότητας Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.», (σύμφωνα με τους Ν. 1650/15-10-1986 (ΦΕΚ 160/Α/18-10-1986) για «την προστασία του περιβάλλοντος» και Ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207/Α/7-10-1999) «Χωροταξικός σχεδιασμός και αιεφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις»).με σκοπό τη διαχείριση και προστασία της περιοχής «Εθνικός Δρυμός Ολύμπου».

Έχουν εγκριθεί οι κανονισμοί λειτουργίας του Φορέα και συγκεκριμένα: κανονισμός οικονομικής διαχείρισης του Φορέα Διαχείρισης (ΦΕΚ 1965/Β/31-12-2004), κανονισμός λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου (Δ.Σ.) του Φορέα Διαχείρισης (ΦΕΚ 1965/Β/31-12-2004), κανονισμός λειτουργίας υπηρεσιών και προσωπικού (ΦΕΚ 617/Β/10-5-2005) και κανονισμός εκτέλεσης έργων, ανάθεσης, παρακολούθησης και παραλαβής μελετών και υπηρεσιών, προμήθειας, παράδοσης και παραλαβής αγαθών, υλικών προϊόντων και σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων (ΦΕΚ 694/Β/24-5-2005).

Ένα νέο Προεδρικό Διάταγμα χαρακτηρισμού του Εθνικού Πάρκου Ολύμπου βρίσκεται υπό έκδοση. Συγκεκριμένα από τις 13 Σεπτεμβρίου 2011 μέχρι τις 13 Οκτωβρίου 2011 τέθηκε σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος «Χαρακτηρισμός της χερσαίας περιοχής του όρους Ολύμπου ως Εθνικού Πάρκου, καθορισμός ζωνών προστασίας αυτού, χρήσεων, όρων και περιορισμών».

Σκοπός του σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος είναι η προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης και του τοπίου ως φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου σε χερσαία τμήματα της περιοχής του όρους Όλυμπος, που διακρίνονται για τη μεγάλη βιολογική, οικολογική, ιστορική, αισθητική, επιστημονική, γεωμορφολογική και παιδαγωγική τους αξία, με το χαρακτηρισμό της ως Εθνικό Πάρκο. Ειδικότερα, επιδιώκεται η διατήρηση και διαχείριση των σπανίων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας που απαντώνται στη συγκεκριμένη περιοχή και η θεσμοθέτηση διαδικασιών και μέτρων για την εξασφάλιση της αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπου και φύσης στο πλαίσιο της αιεφόρου διαχείρισης της περιοχής.

Σύμφωνα με το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος η προστατευόμενη περιοχή του Ολύμπου καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του βουνού, συμπεριλαμβανομένων των κύριων κορυφών που κυριαρχούν και χαρακτηρίζονται ως ένας από τους πιο αξιόλογους γεωλογικούς σχηματισμούς της Ελλάδας.

Το τμήμα της προς θεσμοθέτηση περιοχή που βρίσκεται στο υπό μελέτη ΥΔ περιλαμβάνει μέρος της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) δυνάμει της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «περί της διατηρήσεων των αγρίων πτηνών», με την ονομασία «Όρος Όλυμπος» – GR 1250001» του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «NATURA 2000».

Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής, βάσει του Ν. 1650/86 «για την προστασία του περιβάλλοντος» όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν. 3937/2011 «διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» προτείνεται για χαρακτηρισμό ως «ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ – ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΟΛΥΜΠΟΥ». Εντός της περιοχής του Εθνικού Δρυμού οριοθετούνται και χαρακτηρίζονται δύο (2) Περιοχές Προστασίας της Φύσης, οι Ζώνες Α και Β, και η Περιμετρική Ζώνη Γ:

- η Ζώνη Α περιλαμβάνει τον πυρήνα του Εθνικού Δρυμού, ο οποίος έχει χαρακτηριστεί και ως απόθεμα βιόσφαιρας,
- η Ζώνη Β περιλαμβάνει σημαντικούς οικοτόπους και ενδιαίτηματα ειδών πανίδας και καθώς και ενδημικά είδη χλωρίδας και
- η Ζώνη Γ περιβάλλει τις Ζώνες Α και Β και ταυτίζεται με τα εξωτερικά όρια του Εθνικού Πάρκου.

Τα μέτρα προστασίας κλιμακώνονται από την Ζώνη Α προς τη Γ με φθίνουσα αυστηρότητα, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα συνεκτικό και αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις ανάγκες του ευαίσθητου οικοσυστήματος και του τοπίου όσο και τις ανάγκες της κοινωνίας της περιοχής για βιώσιμη ανάπτυξη. Ειδικότερα:

- Στην Περιοχή Προστασίας Α' (Ζώνη Α' - ΠΥΡΗΝΑΣ) διαχειριστικός στόχος είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και η αποτελεσματική προστασία του, ώστε να ακολουθήσει τη φυσική του εξέλιξη χωρίς ανθρώπινες επεμβάσεις.
- Στην Περιοχή Προστασίας Β' (Ζώνη Β') διαχειριστικός στόχος είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και η αποτελεσματική προστασία και διαχείρισή του. Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται να εκτελούνται ορισμένα έργα και εργασίες μικρής κλίμακας, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται ήπιες δραστηριότητες, κυρίως παραδοσιακού χαρακτήρα εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τους σκοπούς προστασίας.
- Στην Περιοχή Προστασίας Γ' (Ζώνη Γ') διαχειριστικός στόχος είναι η διαφύλαξη της φυσικής κληρονομιάς και η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας σε συνάρτηση με τις ασκούμενες παραδοσιακού χαρακτήρα δραστηριότητες των κατοίκων, με παράλληλη παροχή δυνατοτήτων οικοτουριστικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Στην περιοχή αυτή επιτρέπεται να εκτελούνται έργα και εργασίες, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται δραστηριότητες, κυρίως παραδοσιακού χαρακτήρα.

Μικρό τμήμα του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου που βρίσκεται στο υπό μελέτη ΥΔ ανήκει στις ζώνες Β και Γ.

Τέλος, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί, το μοναδικό υδατικό σύστημα του υπό μελέτη ΥΔ που βρίσκεται στα όρια του Εθνικού Δρυμού είναι ο παταμός Ζηλιάνα που αποτελεί το όριο της Ζώνης Γ προς τα Νότια - Νοτιοανατολικά.

Πίνακας 7.2-3: Υδατικά συστήματα που εμπíπτουν στον Εθνικό Δρυμό Ολύμπου

Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0816R000101001N	ΖΗΛΙΑΝΑ Π.

7.3 Περιοχές Ramsar

Η σύμβαση για τους Υγροβιότοπους Διεθνούς Σημασίας υπογράφηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1971 στην περσική πόλη Ραμσάρ και άρχισε να ισχύει στις 21 Δεκεμβρίου του 1975. Η Ελλάδα έχει υπογράψει τη συγκεκριμένη σύμβαση και την επικύρωσε με το Ν.Δ. 191/1974 (ΦΕΚ 350/Α/20-11-1974). Στις 31/12/1982 υπογράφηκε στο Παρίσι πρωτόκολλο τροποποίησης της Σύμβασης Ραμσάρ, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1/10/1986 και κυρώθηκε από τη Ελλάδα με το Ν. 1751/1988 (ΦΕΚ 26/Α/09-02-1988) και στις 28/05 - 03/06/87 υπογράφηκε στην πόλη Ρεγγίνα του Καναδά τροποποίηση της Σύμβασης Ραμσάρ, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1/05/1994 και κυρώθηκε από τη Ελλάδα με το Ν. 1950/1991 (ΦΕΚ 84/Α/31-05-1991)

Οι χώρες που υπέγραψαν τη σύμβαση συμφωνούν στα εξής:

- Οι υγροβιότοποι είναι φυσικοί πόροι με μεγάλη αξία (αναψυχής, οικονομική, επιστημονική).
- Οι υγροβιότοποι αποτελούν ενδιαιτήματα σπάνιων ειδών χλωρίδας και πανίδας και κυρίως ορνιθοπανίδας.
- Τα υδρόβια πουλιά μεταναστεύουν εποχιακά και πρέπει να προστατεύονται.
- Τα οικοσυστήματα πρέπει να προστατευτούν για την αειφόρο ανάπτυξη και διατήρηση, εφόσον ο άνθρωπος εξαρτάται από το περιβάλλον.
- Να μη γίνει μετατροπή των υγροβιότοπων σε άλλη μορφή.
- Έχουν μεγάλη περιβαλλοντική αξία λόγω της ποικιλότητας των οικοσυστημάτων και της βιοκοινότητας τους.
- Οι υγρότοποι αποτελούν συνδυασμό φυσικών βιοτόπων. Είναι σύνθετα οικοσυστήματα και παρέχουν οφέλη ως προς την αλιεία, την κτηνοτροφία, τη δασική ξυλεία, την αναψυχή και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Οι κύριες υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν τα συμβαλλόμενα μέρη είναι:

1. Να οριοθετήσουν κατάλληλους υγροτόπους μέσα στα όρια της εδαφικής επικράτειάς τους που θα περιληφθούν σε έναν κατάλογο Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Άρθρο 2.1).
2. Να καθορίσουν και να εφαρμόσουν τέτοιο σχεδιασμό ώστε να προωθήσουν τη διατήρηση των υγροτόπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό και την -κατά το δυνατόν- ορθολογική χρήση των υγροτόπων εντός της εδαφικής τους επικράτειας (Άρθρο 3.1).
3. Να προωθήσουν την προστασία των υγροτόπων και της υδρόβιας ορνιθοπανίδας οριοθετώντας προστατευόμενες περιοχές σε υγροτόπους, είτε συμπεριλαμβάνονται είτε όχι, και παρέχοντας επαρκή μέσα για την φύλαξή τους (Άρθρο 4.1).
4. Κάθε συμβαλλόμενο κράτος πρέπει να οριοθετήσει τουλάχιστον μία περιοχή που να συμπεριληφθεί στον κατάλογο κατά τη στιγμή που υπογράφει τη Συνθήκη (Άρθρο 2.4).

5. Παγκοσμίως, η σύμβαση Ramsar έχει 138 συμβαλλόμενα μέρη και 864 περιοχές συμβάλλοντας σημαντικά στην διατήρηση πολλών υγροτόπων. Η Σύμβαση έχει επίσης εισάγει την έννοια της «ορθολογικής χρήσης» που αναφέρεται σε όλους τους υγροτόπους μιας χώρας, είτε περιλαμβάνονται στον κατάλογο είτε όχι.

Η Ελλάδα ήταν η 7η χώρα που υπέγραψε και ενεργοποίησε την Σύμβαση Ramsar με το Ν.Δ. 191/74, ανακηρύσσοντας 11 υγροτοπικές περιοχές που περιλαμβάνονται στον κατάλογο Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας:

1. Δέλτα Έβρου
2. Δέλτα Νέστου
3. Λίμνη Κερκίνη
4. Λίμνη Μητρικού
5. Λίμνη Βιστωνίδα
6. Λίμνη Βόλβη και Λίμνη Κορώνεια
7. Δέλτα Αξιού - Δέλτα Λουδία - Δέλτα Αλιάκμονα
8. Αμβρακικός κόλπος
9. Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού
10. Λιμνοθάλασσα Κοτύχι και Δάσος Στροφυλιάς
11. Μικρή Πρέσπα

Στο υπό μελέτη ΥΔ δεν εμπίπτει καμία περιοχή του καταλόγου Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας της σύμβασης Ramsar.